

EFEKTY UCZENIA SIĘ I TREŚCI PROGRAMOWE ZAJĘĆ

Kierunek: **Studia slawistyczne**

Poziom studiów: **studia pierwszego stopnia**

Nazwa zajęć: **Poetyka z elementami analizy i interpretacji**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna podstawowe założenia poetyki, jej metodologię, terminologię oraz podział dyscyplin poetologicznych
2. zna najważniejsze ujęcia hermeneutyczne oraz koncepcje analizy dzieła literackiego

w zakresie umiejętności:

1. dokonuje analizy i interpretacji tekstu literackiego, wartościować utwory literackie oraz umiejętnie uzasadnia własną hipotezę interpretacyjną (posługując się odpowiednią terminologią i odwołując się do literatury przedmiotu)
2. analizuje budowę wersyfikacyjną tekstu poetyckiego oraz rozpoznaje i charakteryzuje poszczególne systemy wersyfikacyjne
3. rozpoznaje i charakteryzuje stylistykę wybranego tekstu literackiego (ze szczególnym uwzględnieniem środków stylistycznych i tropów)
4. analizuje kompozycję tekstu literackiego (m. in. rozpoznaje jednostki konstrukcyjne świata przedstawionego w utworze, opisuje sytuację narracyjną, sposób konstrukcji postaci, czasu i przestrzeni w powieści)
5. rozpoznaje i charakteryzuje najważniejsze gatunki literackie
6. potrafi czytać ze zrozumieniem prace naukowe z zakresu poetyki i odnieść się do ich głównych tez

Treści programowe dla zajęć:

Przedmiot zainteresowań poetyki i jej miejsce wśród dziedzin nauki o literaturze

Poezja, liryka, wiersz; utwór poetycki, utwór liryczny, utwór wierszowany – ich wzajemne zależności. Poezja a proza

Charakterystyka systemów wersyfikacyjnych (rys historyczny, konstanty i tendencje, najczęstsze formaty, zastosowanie).

Wprowadzenie do stylistyki (style funkcjonalne a styl tekstu literackiego, stylizacja, leksykalne i składniowe środki stylistyczne – typologia, przykłady).

Przekształcenia semantyczne – tropy (zwłaszcza metafora, symbol, alegoria, ironia) – typologia, przykłady, próby wartościowania

Kompozycja – jej typy i podstawowe pojęcia. Jednostki konstrukcyjne świata przedstawionego: motyw, wątek, postać, akcja i fabuła.

Elementy dzieła literackiego: czas i przestrzeń, postać literacka, sytuacja narracyjna i typy narracji

Wybrane gatunki literackie (charakterystyka, rys historyczny, przemiany konwencji gatunkowych).

Nazwa zajęć: **Praktyczna nauka wybranego języka zachodniosłowiańskiego**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. potrafi zrozumieć podstawowe wyrazy i związki wyrazowe, które opisują jego, jego rodzinę oraz środowisko, w którym funkcjonuje, przy założeniu, że współmówca mówi wolno i wyraźnie.
2. jest w stanie zrozumieć podstawowe komunikaty publiczne, m.in. ogłoszenia, ostrzeżenia, hasła reklamowe, potrafi przeczytać ze zrozumieniem krótkie, proste teksty, które zostały uprzednio dostosowane do poziomu A1.
3. w pełni opanował/a ortografię i zna podstawowe zasady pisowni, jest w stanie bezbłędnie zapisać wyraźnie podyktowany tekst.
4. jest zapoznany/a z podstawowymi zasadami fonetycznymi (zna m. in. rodzaje głosek, zachodzące procesy fonetyczne) oraz potrafi je zastosować w mowie i piśmie.
5. rozróżnia odmienne i nieodmienne części mowy, opanował/a podstawowe zasady odmiany rzeczowników, przymiotników i czasowników, używa liczebników oraz potrafi stopniować przymiotniki i przysłówki.
6. jest zapoznany/a z podstawowymi informacjami o wybranym kraju zachodniosłowiańskim, jego realiach społecznych i kulturowych oraz zwyczajami ich mieszkańców.

7. potrafi zrozumieć jasno sformułowane wypowiedzi na znane mu tematy, z którymi spotyka się w pracy, szkole, itd.; rozumie główne wątki programów radiowych i telewizyjnych, mówiących o sprawach bieżących lub o sprawach interesujących go prywatnie lub zawodowo.
8. potrafi zrozumieć teksty składające się głównie z mowy codziennej lub języka swoich zainteresowań, zrozumieć opis wydarzeń, uczuć i pragnień zawarty w prywatnej korespondencji; czytać artykuły i raporty, które zajmują się współczesnymi problemami, w których piszący prezentują określone stanowiska i poglądy; zrozumieć współczesną prozę literacką.
9. potrafi rozróżnić słowa odmienne i nieodmienne, opanował/a stopniowanie przymiotników i przysłówków.
10. potrafi rozpoznać funkcje komunikatywne zdań, używa prostych i złożonych zdań, wprowadzając pewne typy zdań podrzędnych.
11. potrafi zrozumieć dłuższe wypowiedzi i wykłady oraz stosunkowo złożoną argumentację pod warunkiem, że temat wypowiedzi jest mu znany. Potrafi zrozumieć znaczną część wiadomości TV i programów dotyczących współczesnych wydarzeń. Rozumie filmy w wersji oryginalnej, jeśli aktorzy posługują się językiem literackim.
12. rozumie artykuły i reportaże dotyczące współczesnych problemów, których autorzy przedstawiają szczegółowe opinie i argumenty. Potrafi zrozumieć współczesną prozę literacką pisaną w języku standardowym.
13. opanował/a zasady ortografii, bez większego trudu notuje zasłyszane wypowiedzi, nawet jeśli tekst zawiera nieznanne mu proste wyrazy i wyrażenia.
14. zostaje zapoznany/a z takimi procesami fonetycznymi jak: zjawisko ruchomej samogłoski, alternacji samogłosek i uczy się je rozpoznawać w tekście.
15. opanowuje zasady odmiany rzeczowników i czasowników obcego pochodzenia, posługuje się wszelkimi liczbowymi zapisami (także wielocyfrowymi), poznaje zaimki nieokreślone, ćwiczy użycie spójników i przyimków. Rozpoznaje i potrafi zastosować wszystkie czasy gramatyczne.
16. potrafi zaprezentować pogłębioną wiedzę na temat realiów społecznych i kulturowych wybranego kraju zachodniosłowiańskiego, znane są mu zwyczaje mieszkańców tego kraju.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi prowadzić rozmowę na podstawowym poziomie znajomości wybranego języka zachodniosłowiańskiego, pod warunkiem, że współrozmówca jest gotów powtórzyć lub przeformułować swoje zdania oraz pomóc studentowi wyrazić swoje zdanie. Jest w stanie porozumiewać się w podstawowych i typowych sytuacjach komunikacyjnych.
2. potrafi używać prostych wyrażeń i zdań, aby opisać swoje miejsce zamieszkania i otoczenie, potrafi wyrazić swoją opinię w zakresie codziennej, podstawowej komunikacji, używając prostych fraz i zdań potrafi opisać swoją rodzinę, znane mu osoby, warunki mieszkaniowe, dotychczasowy tok kształcenia.
3. potrafi napisać krótki, prosty tekst np. na widokówce z pozdrowieniami z wakacji, potrafi wypełniać formularze z danymi osobowymi, takimi jak nazwisko, adres, obywatelstwo, jest w stanie pisać krótkie i proste notatki lub wiadomości wynikające z doraźnych potrzeb, potrafi napisać bardzo prosty list prywatny, na przykład z podziękowaniami.
4. stosuje w praktyce podstawową wiedzę z zakresu składni, rozpoznaje komunikacyjną funkcję zdań, potrafi budować zdania proste i złożone.
5. radzi sobie w większości sytuacji, jakie mogą wyniknąć w trakcie podróży przez obszar, gdzie mówi się danym językiem; bez przygotowania dołączyć się do rozmowy na tematy, które są mu znane, mają osobisty charakter lub dotyczą życia codziennego.
6. potrafi łączyć wyrażenia, opisywać przeżycia i zdarzenia, nadzieje, marzenia i aspiracje; potrafi relacjonować i opowiadać przebieg akcji książek czy filmów, opisując własne reakcje i wrażenia; może mówić na wiele tematów związanych z obszarem jego zainteresowań; potrafi wyjaśnić swój punkt widzenia, podając wady i zalety różnych rozwiązań.
7. potrafi pisać proste teksty na tematy, które są mu znane bądź go interesują; pisać prywatne listy, opisując swoje przeżycia i wrażenia; pisać zrozumiale, popełniając mało błędów; napisać opracowanie, przekazując informacje lub rozważając argumenty za i przeciw swojego punktu widzenia.
8. potrafi porozumiewać się dość płynnie i spontanicznie, co umożliwia konwersację z obcokrajowcami, rodzimymi użytkownikami języka. Może brać czynny udział w dyskusji, wyjaśniając i podtrzymując swoje poglądy.
9. potrafi przedstawić relatywnie szczegółowy opis w różnych dziedzinach związanych z jego zainteresowaniami. Umie przedstawić swój pogląd na dany temat, podając argumenty za i przeciw.
10. potrafi napisać jasny, stosunkowo szczegółowy tekst na tematy związane z jego zainteresowaniami. Może napisać esej lub sprawozdanie, przekazując informacje lub przedstawiając argumenty za i przeciw. Potrafi pisać listy, podając istotę i wagę doświadczeń i zdarzeń.

11. doskonali budowanie zdań wielokrotnie złożonych przy użyciu nowo poznanych spójników i formacji przyimkowo-spójnikowych. Zostaje zapoznany z kolejnością nieodmiennych części mowy w zdaniu.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. posiada umiejętność nawiązywania kontaktów interpersonalnych z przedstawicielami innych kultur.

Treści programowe dla zajęć:

PRZEDSTAWIANIE SIĘ I NAWIĄZYWANIE ZNAJOMOŚCI (semestr 1.):

- przyswajanie podstawowych zwrotów skonwencjonalizowanych i formuł grzecznościowych używanych podczas nawiązywania znajomości, przedstawiania się, witania itd.
- sposób zapisu i wymowy głosek wybranego języka zachodniosłowiańskiego.

LUDZIE I ICH ZAWODY (semestr 1.):

- nazwy państw i narodowości;
- nazwy zawodów i związane z ich tworzeniem reguły słowotwórcze;

ŻYWNOŚĆ I NAPOJE, ZAKUPY I ZAMÓWIENIA (semestr 1.):

- składanie zamówienia w kawiarni i restauracji (na podstawie autentycznych materiałów);
- zakupy w sklepie i na targu;
- rozmowa o podstawowych nawykach żywieniowych;

CECHY PRZEDMIOTÓW I LUDZI (semestr 1.):

- opis przedmiotu, kolory;
- opis osoby (wygląd zewnętrzny i cechy charakteru);
- części ciała;

RODZINA, PRZYJACIELE, ZNAJOMI I ZWIERZĘTA DOMOWE (semestr 1.):

- relacje rodzinne;
- opisywanie członków rodziny, ich nazwy;

(NIE) SZATA ZDOBI CZŁOWIEKA (semestr 1.):

- zakup odzieży i obuwia;
- nazywanie rodzajów odzieży i obuwia;
- dyskusja na temat zwyczajów w kwestii ubioru, moda;

GDZIE MIESZKAM (semestr 2.):

- opis domu oraz jego wnętrza i wyposażenia; porządek w domu;
- ogłoszenia o sprzedaży/ kupnie/wynajmie mieszkania i domu;
- zwyczaje mieszkaniowe;

ŻYCIE CODZIENNIE (semestr 2.):

- opisywanie codziennych czynności i przyzwyczajzeń;
- korzystanie z programu telewizyjnego;
- wyrażanie czasu (podawanie godziny).

ORIENTACJA W PRZESTRZENI (semestr 2.):

- pytanie o drogę, kierunki świata;
- lotnisko, dworzec, postój taxi, rozkład jazdy;
- kantor, bank, poczta.

PODRÓŻE (semestr 2.):

- własne przeżycia, plany wakacyjne;
- wizyta w agencji turystycznej, rezerwacja pokoju, zakup wycieczki;
- zwyczaje wakacyjne;
- nazwy miesięcy i pór roku;

LICZENIE (semestr 2.):

- zapis słowny liczb (daty, sumy pieniężnej itd.);
- wymiana waluty;

ZDROWIE I SPORT (semestr 2.):

- wizyta u lekarza, opis swojego samopoczucia i stanu fizycznego;
- hobby;
- dyskusja o sposobach spędzania wolnego czasu;

PRACA I ZATRUDNIENIE (semestr 3.):

- narzędzia do pracy; praca i przyjaźń;
- praca zespołowa i indywidualna;
- pisanie CV i listu motywacyjnego;
- rozmowa kwalifikacyjna.

PLANOWANIE CZASU WOLNEGO I WEEKENDU (SEMESTR 3.):

- (kino, teatr, koncerty, imprezy sportowe);
- hobby

PODRÓŻE (semestr 3.):

- socjologiczne, kulturowe i edukacyjne aspekty podróży;
  - aktywny lub pasywny urlop;
  - planowanie podróży (wakacje letnie i zimowe; morze, góry);
  - wyszukiwanie ofert turystycznych;
  - prasa, Internet i usługi biur podróży;
  - typy zakwaterowania (hotel, kwatery prywatne, kempingi)
- TRANSPORT, KOMUNIKACJA, RUCH (semestr 3.):
- połączenia telefoniczne i komunikacja internetowa;
  - pisma oficjalne.
- NAUKA JĘZYKÓW OBCYCH (semestr 3.):
- socjologiczny, kulturowy i edukacyjny aspekt nauki języka obcego;
  - wybór i motywacja; sposoby uczenia się;
  - polityka językowa.
- JAKOŚĆ ŻYCIA (semestr 3.):
- artykuły spożywcze i odzież;
  - praca i wypoczynek;
  - rola pieniędzy.
- KIEDYŚ I DZIŚ (semestr 4.):
- pokoleniowe różnice (tradycyjna i nowoczesna rodzina) i stosunek do młodych / starszych;
  - różnice w systemie edukacji;
  - płeć i społeczeństwo
- GWIAZDY, WYNALAZCY, NAUKOWCY PISARZE, ARTYŚCI, SPORTOWCY, POLITYCY... (semestr 4.):
- wymiana kulturowa i naukowa;
  - wady i zalety życia poza ojczyzną.
- RODZINA I ZWIĄZKI (semestr 4.):
- prawo i stosunki małżeńskie i rodzinne;
  - przemoc domowa;
  - męsko-damska przyjaźń;
  - relacje z przełożonym i podwładnym.
- PREZENTY, KARTY OKOLICZNOŚCIOWE, ŚWIĘTA (semestr 4.):
- wychowanie religijne;
  - święta państwowe;
  - pisanie kartki z życzeniami.
- OGLĄDANIE WYBRANEGO FILMU FABULARNEGO (semestr 4.):
- film jako gatunek sztuki;
  - czytanie i pisanie recenzji filmowych.
- JAKI/A JESTEM, A JAK MNIE WIDZĄ INNI (semestr 4.):
- autoportret – dyskusja o cechach charakteru ludzi, wady i zalety;
  - formy dyskryminacji (ze względu na rasę, płeć, wiek...).
- KSIĄŻKA I LITERATURA WE WSPÓŁCZESNYM SPOŁECZEŃSTWIE (semestr 5.):
- dyskusja o sposobach przetrwania literatury we współczesnym świecie, o roli czytelnika i recepcji współczesnej literatury;
  - literatura w Internecie;
  - targi książek.
  - układanie top listy tytułów, które byłyby reprezentacyjne dla rodzimej kultury;
  - antologie literatury jako znak czasów.
- WYNALAZKI I TECHNOLOGIA (semestr 5.):
- wynalazki, które zmieniły świat;
  - XXI wiek: dobre i złe strony osiągnięć genetyki, globalne ocieplenie – fakty i mity;
  - osiągnięcia techniki w dziedzinie ekonomii, przemysłu, komunikacji, branży IT ...
- SPORT (semestr 5.):
- ile uwagi poświęcamy własnemu ciału i kondycji fizycznej;
  - amatorskie i profesjonalne uprawianie sportów;
  - sporty ekstremalne;
  - plusy i minusy sportowych imprez masowych;
  - olimpiada i paraolimpiada.
- SPOŁECZNE I ZDROWOTNE PROBLEMY DNIA CODZIENNEGO (semestr 5.):
- choroby XXI wieku – anoreksja, bulimia, depresja, uzależnienia;
  - zapobieganie chorobom jako element właściwej polityki prozdrowotnej;

- bezrobocie, mobbing, przemoc, wyobcowanie.

JEDNOSTKA O SPOŁECZEŃSTWO - UPRZEDZENIA I FAKTY (semestr 5.):

- życie w małżeństwie czy nieformalnym związku?

- chorzy kontra zdrowi;

- męskie i damskie zawody.

DZIENNIKARSTWO (semestr 5.):

- podstawowe gatunki dziennikarskie. Informacja, komunikat, notatka, reportaż, komentarz, felieton (cechy formalne i stylistyczne);

- dziennikarstwo brukowe (przyczyny i skutki jego popularności);

- dziennikarstwo obiektywne i śledcze;

- znani felietoniści. Nagrody dziennikarskie;

Najpopularniejsze czasopisma;

E-gazety.

EKONOMIA (semestr 5.):

- makro i mikro ekonomia;

- monopol i zdrowa konkurencja,

- inżynieria społeczna.

ŚWIAT W PERSPEKTYWIE POSTKOLONIALNEJ (semestr 6.):

- kraje Trzeciego Świata;

- migracje ludności (przyczyny i skutki);

- współczesny nomadyzm i diaspora;

- emigracja w literaturze.

EKOLOGIA (semestr 6.):

- przyroda i środowisko;

- rozwijanie świadomości ekologicznej;

- chronione gatunki zwierząt;

- parki przyrodnicze i narodowe;

- eko-produkty – potrzeba czy trend?

CZY CHCESZ ZMIENIĆ ŚWIAT? (semestr 6.):

- aktywizm i stowarzyszenia aktywistów (troska o zwierzęta, stowarzyszenia prorodzinne, troska o zdrowie i jakość życia);

- czy aktywiści mogą zmienić świat?

- największe katastrofy naturalne na świecie, pomoc humanitarna i akcje humanitarne.

INTERNET I MEDIA WSPÓŁCZESNE (semestr 6.):

- obecność Internetu we współczesnym życiu. Jego dobre i złe strony;

- nadużywanie możliwości Internetu.

PROJEKCJA FILMOWA (semestr 6.):

- gatunki filmowe;

- najważniejsze składniki filmu (reżyser, scenarzyści, aktorzy, muzyka, fabuła, temat...);

- pisanie scenariusza krótkiego filmu reklamowego lub dokumentalnego.

Lektura i przekład współczesnego tekstu literackiego (do wyboru) (semestr 6.).

Nazwa zajęć: **Seminarium licencjackie**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. posiada ugruntowaną wiedzę na temat najważniejszych metodologii, wykorzystywanych w badaniach naukowych z danej dyscypliny oraz z zakresu slawistyki, zna terminologię z zakresu wybranej dyscypliny naukowej

2. rozumie zasady wykorzystywania adekwatnej metodologii do własnych badań.

3. zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu własności intelektualnej i prawa autorskiego oraz uświadamia sobie konieczność zarządzania własności intelektualnej.

w zakresie umiejętności:

1. posiada umiejętność gromadzenia i wykorzystywania informacji naukowej; rekapitulowania i podsumowywania dyskusji, analizowania i porównywania źródeł, wyciągania wniosków.

2. umie zdefiniować problem badawczy, zawęzić i przeformułować obszar badań, a także uzasadnić wybór tematu pracy licencjackiej i zastosowanej w niej metody badawczej.

3. potrafi ocenić przydatność poszczególnych metod badawczych i wdrożyć zyskaną wiedzę teoretyczną we własnej praktyce badawczej; potrafi uogólnić i integrować wnioski płynące z analizy tekstów oraz poprawnie je zwerbalizować i opisać, umie formułować argumentację wniosków naukowych.

4. potrafi zanalizować teksty pisane w poszczególnych językach, kategoryzować je i klasyfikować, porównać teksty spiswane w różnych epokach i wyłowić w nich innowacje, przedyskutować swe przemyślenia w mowie i piśmie.

5. umie zaplanować i określić kompozycję pracy naukowej.

Treści programowe dla zajęć:

Próba zdefiniowania obszaru zainteresowań badawczych studenta.

Prezentacja zasad kompozycji pracy naukowej.

Zasady operowania elementami warsztatu naukowego (ze szczególnym zwróceniem uwagi na zapis bibliograficzny, przypisy, edycję tekstu naukowego itp.). Zapis bibliograficzny – ćwiczenia praktyczne .

Zarys metodologii badawczych.

Przedstawienie podstawowych teorii (i metod) komparatystycznych w wybranej dyscyplinie badawczej oraz kategorii socjologicznych, psychologicznych, kulturoznawczych i pojęć filozoficznych, wykorzystywanych w badaniach naukowych.

Prezentacja podstawowych pojęć i reguł z zakresu ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego oraz zarządzania zasobami własności intelektualnej.

Nazwa zajęć: **Praktyki SKT**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna zasady funkcjonowania instytucji związanych z turystyką i kulturą.
2. ma wiedzę o specyfice kulturowej krajów Słowiańszczyzny Zachodniej.
3. ma wiedzę o specyfice turystycznej krajów Słowiańszczyzny Zachodniej.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi wyłapywać, analizować, ewaluować, selekcjonować i użytkować informacje dotyczące kultury, życia społecznego i politycznego państw zachodniosłowiańskich z wykorzystaniem źródeł teoretycznych i materiałowych.
2. potrafi formułować i wyrażać własne opinie na temat ważnych dla krajów zachodniosłowiańskich wydarzeń kulturalnych i społeczno-politycznych.
3. posiada umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy w pracy zawodowej (przede wszystkim w ośrodkach kultury, ośrodkach informacji turystycznej, w szkołach językowych, wydawnictwach, placówkach dyplomatycznych i w mediach).
4. Potrafi pracować w zespole.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. potrafi nawiązać kontakty interpersonalne z przedstawicielami różnych kultur i tradycji. Jest otwarty na wymianę informacji i doświadczeń.
2. uczestniczy w życiu kulturalnym społeczności lokalnej i jest zorientowany na popularyzację wiedzy o krajach oraz językach słowiańskich.

Treści programowe dla zajęć:

Znajomość kalendarza imprez turystyczno-kulturowych i organizacja imprez przewidzianych kalendarzem.

Zasady obsługi klientów w placówkach turystyczno-kulturowych (takich jak biuro podróży, centrum informacji turystycznej, muzeum, teatr, media).

Redakcja dokumentów (np. umowy dotyczącej indywidualnych lub zbiorowych wyjazdów turystycznych, programu wycieczek turystyczno-kulturowych, opisu wydarzeń o charakterze kulturowym).

Zasady BHP w turystyce i kulturze.

Zasady pracy zespołowej i samodzielnej realizacji działań określonych charakterem placówki będącej miejscem praktyk; zasady funkcjonowania placówek turystyczno-kulturowych.

Nazwa zajęć: **Język i społeczeństwo**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. potrafi wymienić główne metody badań socjolingwistycznych.
2. potrafi wyjaśnić wpływ czynników zewnętrznych na język.
3. potrafi wyjaśnić funkcje różnych odmian języka.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi zreferować relacje pomiędzy społeczeństwem a językiem.

Treści programowe dla zajęć:

Socjolingwistyka jako nauka humanistyczna.

Różne aspekty rozumienia pojęcia język.

Język jako przejaw kultury.

Relacje: język - rzeczywistość.
Społeczne zróżnicowanie języka.
Wiek i płeć jako determinanty językowe.
Przyczyny zmian językowych.
Język pisany a mówiony.
Język mediów i dyskursu medialnego.

Nazwa zajęć: **Język i społeczeństwo**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. potrafi wymienić główne metody badań socjolingwistycznych.
2. potrafi wyjaśnić wpływ czynników zewnętrznych na język.
3. potrafi wyjaśnić funkcje różnych odmian języka.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi zreferować relacje pomiędzy społeczeństwem a językiem.

Treści programowe dla zajęć:

Socjolingwistyka jako nauka humanistyczna.
Różne aspekty rozumienia pojęcia język.
Język jako przejaw kultury.
Relacje: język - rzeczywistość.
Społeczne zróżnicowanie języka.
Wiek i płeć jako determinanty językowe.
Przyczyny zmian językowych.
Język pisany a mówiony.
Język mediów i dyskursu medialnego.

Nazwa zajęć: **Warsztat tłumacza**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. posiada wiedzę w zakresie teorii i praktyki przekładu, zna terminologię dotyczącą przekładu, praktyczną znajomość wybranego języka zachodniosłowiańskiego na poziomie przewidzianym w programie studiów.
2. wie, w jaki sposób objaśnić i porównać koncepcje przekładu; zna różnorodne techniki przekładu tekstów.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi samodzielnie tłumaczyć teksty literackie, użytkowe, naukowe, techniczne i informacyjne z wybranego języka zachodniosłowiańskiego na język polski; potrafi dotrzeć do potrzebnych źródeł i weryfikować stopień ich przydatności i wiarygodności (słowniki, Internet, leksykony, kompendia, atlasy).
2. potrafi dokonywać ustnych tłumaczeń z wybranego języka zachodniosłowiańskiego na język polski; posiada umiejętność nawiązywania kontaktów interpersonalnych z przedstawicielami różnych kultur i tradycji; jest otwarty na wymianę informacji i doświadczeń.
3. potrafi zdefiniować obowiązki tłumacza, edytora, redaktora tekstu i odnieść je do praktycznej działalności tłumacza; wykazuje się znajomością prawnych regulacji pracy tłumacza.
4. potrafi czytać ze zrozumieniem teksty w wybranym języku zachodniosłowiańskim; docenia znaczenie wiedzy slawistycznej dla prawidłowego funkcjonowania procesu komunikacji, poczynwszy od poziomu interpersonalnego po międzykulturowy.
5. potrafi dokonywać wyborów wobec odpowiedzialności za tworzenie przekazu zgodnego z intencją autorską a uwarunkowaniami kulturowymi docelowego odbiorcy.

Treści programowe dla zajęć:

Semestr 4:

Elementy teorii przekładu (typologia przekładu; tłumaczenie pisemne a tłumaczenie ustne: symultaniczne, konsekwentne, prawne i osobowościowe uwarunkowania pracy tłumacza).

Semestr 4: Techniki tłumaczenia tekstów pisanych i ustnych.

Semestr 4: Tłumaczenie tekstów literackich: dramat, poezja, proza.

Semestr 4: Tłumaczenie tekstów literackich: literatura dialektalna, literatura adresowana do specjalnego odbiorcy (literatura dziecięca).

Semestr 5: Tłumaczenie literackie: tłumaczenie tekstów podporządkowanych warstwie muzycznej dzieła (teksty librett operowych, utworów operetkowych i musicalowych).

Semestr 5: Tłumaczenie tekstów użytkowych i informacyjnych: biogram, instrukcja obsługi, teksty reklamowe.

Semestr 5: Tłumaczenie naukowo-techniczne: medycyna, weterynaria, prawo, przemysł, sztuka, turystyka.

Semestr 5: Tłumaczenie ustne: przemówienia osób występujących publicznie.

Semestr 5: Karta tłumacza.

Nazwa zajęć: **Praktyki SKT**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna zasady funkcjonowania instytucji związanych z turystyką i kulturą.
2. ma wiedzę o specyfice kulturowej krajów Półwyspu Bałkańskiego.
3. ma wiedzę o specyfice turystycznej krajów Półwyspu Bałkańskiego.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi wyznajdywać, analizować, ewaluować, selekcjonować i użytkować informacje dotyczące kultury, życia społecznego i politycznego państw bałkańskich z wykorzystaniem źródeł teoretycznych i materiałowych.
2. potrafi formułować i wyrażać własne opinie na temat ważnych dla krajów bałkańskich wydarzeń kulturalnych i społeczno-politycznych.
3. posiada umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy w pracy zawodowej (przede wszystkim w ośrodkach kultury, ośrodkach informacji turystycznej, w szkołach językowych, wydawnictwach, placówkach dyplomatycznych i w mediach).
4. Potrafi pracować w zespole.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. potrafi nawiązać kontakty interpersonalne z przedstawicielami różnych kultur i tradycji. Jest otwarty na wymianę informacji i doświadczeń.
2. uczestniczy w życiu kulturalnym społeczności lokalnej i jest zorientowany na popularyzację wiedzy o krajach oraz językach bałkańskich.

Treści programowe dla zajęć:

Znajomość kalendarza imprez turystyczno-kulturowych i organizacja imprez przewidzianych kalendarzem.

Zasady obsługi klientów w placówkach turystyczno-kulturowych (takich jak biuro podróży, centrum informacji turystycznej, muzeum, teatr, media).

Redakcja dokumentów (np. umowy dotyczącej indywidualnych lub zbiorowych wyjazdów turystycznych, programu wycieczek turystyczno-kulturowych, opisu wydarzeń o charakterze kulturowym).

Zasady BHP w turystyce i kulturze.

Zasady pracy zespołowej i samodzielnej realizacji działań określonych charakterem placówki będącej miejscem praktyk; zasady funkcjonowania placówek turystyczno-kulturowych.

Nazwa zajęć: **Filozofia i estetyka**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. rozumie rolę refleksji filozoficznej w studiach literaturoznawczych.
2. posiada podstawową wiedzę z zakresu filozofii i estetyki.
3. na podstawie uzyskanej wiedzy logicznej stosuje strategie argumentacyjne, retoryczne i erystyczne.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi analizować dzieła literackie i kulturowe pod kątem filozoficznym i estetycznym.
2. na podstawie twórczej analizy nowych sytuacji i problemów moralnych samodzielnie formułuje propozycje ich rozwiązania.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest otwarty na nowe idee i gotów do zmiany opinii w świetle dostępnych danych i argumentów.
2. posiada kompetencje umożliwiające odmienne postrzeganie życia społecznego, moralnego i estetycznego przez osoby pochodzące z różnych okresów historycznych, środowisk i kultur.

Treści programowe dla zajęć:

Semestr 3:

Przedmiot i charakterystyka filozofii.

Semestr 3:

Filozofia przedsokratejska, cz.1 (poglądy Talesa z Miletu, Anaksymandra, Anaksymenesa, Heraklita z Efezu i Pitagorejczyków).

Semestr 3:

Filozofia przedsokratejska, cz.2, (poglądy Ksenofanesa, Parmenidesa, Zenona z Elei, Empedoklesa i Demokryta z Abdery).

Semestr 3:

Okres humanistyczny w filozofii: poglądy sofistów i Sokratesa.

Semestr 3:

Poglądy filozoficzne Platona.

Semestr 3:

Metafizyka i etyka Arystotelesa.

Semestr 3:

Filozofia szkół hellenistycznych: stoicyzm, epikureizm i sceptycyzm.

Semestr 3:

Filozofia buddyźmu.

Semestr 3:

Poglądy filozoficzne Augustyna z Hippony i Tomasza z Akwinu.

Semestr 3:

Racjonalizm Rene Descartesa (Kartezjusza).

Semestr 3:

Empiryści brytyjscy: John Locke, Georg Berkeley, Dawid Hume.

Semestr 3:

Etyka i teoria poznania Immanuela Kanta.

Semestr 3:

Duch absolutny, praca i nauka jako trzy możliwe punkty wyjścia filozofii (G. W. Hegel, K. Marks, A. Comte).

Semestr 3:

Fenomenologia i egzystencjalizm.

Semestr 4:

Estetyka – charakterystyka i przedmiot. Pojęcie sytuacji estetycznej.

Semestr 4:

Człowiek w świecie wartości. Wybrane zagadnienia aksjologiczne.

Semestr 4:

Podstawowe kategorie estetyczne starożytnej Grecji (piękno, harmonia, kalokaghatia, katharsis, mimesis, trójjedyna choreia).

Semestr 4:

Estetyka w średniowieczu (poglądy Pseudo Dionizego Areopagity, Jana Szkota Erugieny, Augustyna z Hippony).

Semestr 4:

Klasycyzm i romantyzm jako dwa wybrane style estetyczne (charakterystyka i porównanie).

Semestr 4:

Dzieło sztuki – próby definicji.

Semestr 4:

Estetyczne i pozaestetyczne funkcje sztuki.

Semestr 4:

Twórca i proces twórczy.

Semestr 4:

Wybrane koncepcje przeżycia estetycznego (teorie: Arystotelesa, I. Kanta, A. Schopenhauera, R. Ingardena i innych).

Semestr 4:

Stosunek sztuki do prawdy i rzeczywistości.

Semestr 4:

Estetyka wobec sztuki współczesnej.

Nazwa zajęć: Poetyka z elementami analizy i interpretacji

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna podstawowe założenia poetyki, jej metodologię, terminologię oraz podział dyscyplin poetologicznych

2. zna najważniejsze ujęcia hermeneutyczne oraz koncepcje analizy dzieła literackiego

w zakresie umiejętności:

1. dokonuje analizy i interpretacji tekstu literackiego, wartościować utwory literackie oraz umiejętnie uzasadnia własną hipotezę interpretacyjną (posługując się odpowiednią terminologią i odwołując się do literatury przedmiotu)
2. analizuje budowę wersyfikacyjną tekstu poetyckiego oraz rozpoznaje i charakteryzuje poszczególne systemy wersyfikacyjne
3. rozpoznaje i charakteryzuje stylistykę wybranego tekstu literackiego (ze szczególnym uwzględnieniem środków stylistycznych i tropów)
4. Analizuje kompozycję tekstu literackiego (m. in. rozpoznaje jednostki konstrukcyjne świata przedstawionego w utworze, opisuje sytuację narracyjną, sposób konstrukcji postaci, czasu i przestrzeni w powieści)
5. rozpoznaje i charakteryzuje najważniejsze gatunki literackie
6. potrafi czytać ze zrozumieniem prace naukowe z zakresu poetyki i odnieść się do ich głównych tez

Treści programowe dla zajęć:

Przedmiot zainteresowań poetyki i jej miejsce wśród dziedzin nauki o literaturze

Poezja, liryka, wiersz; utwór poetycki, utwór liryczny, utwór wierszowany – ich wzajemne zależności. Poezja a proza

Charakterystyka systemów wersyfikacyjnych (rys historyczny, konstanty i tendencje, najczęstsze formaty, zastosowanie).

Wprowadzenie do stylistyki (style funkcjonalne a styl tekstu literackiego, stylizacja, leksykalne i składniowe środki stylistyczne – typologia, przykłady).

Przekształcenia semantyczne – tropy (zwłaszcza metafora, symbol, alegoria, ironia) – typologia, przykłady, próby wartościowania

Kompozycja – jej typy i podstawowe pojęcia. Jednostki konstrukcyjne świata przedstawionego: motyw, wątek, postać, akcja i fabuła.

Elementy dzieła literackiego: czas i przestrzeń, postać literacka, sytuacja narracyjna i typy narracji

Wybrane gatunki literackie (charakterystyka, rys historyczny, przemiany konwencji gatunkowych).

Nazwa zajęć: Praktyczna nauka wybranego języka południowosłowiańskiego

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. potrafi zrozumieć proste wyrazy i związki wyrazowe, które opisują jego, jego rodzinę oraz środowisko, w którym funkcjonuje, przy założeniu, że współmówca mówi wolno i wyraźnie.
2. jest w stanie zrozumieć proste komunikaty publiczne, m.in. ogłoszenia, ostrzeżenia, hasła reklamowe. Potrafi przeczytać ze zrozumieniem krótkie, proste teksty, które zostały uprzednio dostosowane do poziomu A1.
3. w pełni opanował/a ortografię i zna najważniejsze zasady pisowni. Jest w stanie bezbłędnie zapisać wyraźnie podyktowany tekst.
4. jest zapoznany/a z najważniejszymi zasadami fonetycznymi (zna m. in. rodzaje głosek, zachodzące procesy fonetyczne) oraz potrafi je zastosować w mowie i piśmie.
5. rozróżnia odmienne i nieodmienne części mowy. Opanował najważniejsze zasady odmiany rzeczowników, przymiotników i czasowników, używa liczebników oraz potrafi stopniować przymiotniki i przysłówki.
6. jest zapoznany/a z najważniejszymi informacjami o Chorwacji, jej realiach społecznych i kulturowych oraz zwyczajami jej mieszkańców.
7. rozumie jasno sformułowane wypowiedzi na znane mu tematy, z którymi spotyka się w pracy, szkole, itd.; rozumie główne wątki programów radiowych i telewizyjnych, mówiących o sprawach bieżących lub o sprawach interesujących go prywatnie lub zawodowo.
8. rozumie teksty składające się głównie z mowy codziennej lub języka swoich zainteresowań, rozumieć opis wydarzeń, uczuć i pragnień zawarty w prywatnej korespondencji; czytać artykuły i raporty, które zajmują się współczesnymi problemami, w których piszący prezentują określone stanowiska i poglądy; rozumieć współczesną prozę literacką.
9. rozróżnia słowa odmienne i nieodmienne; opanował stopniowanie przymiotników i przysłówków.
10. rozpoznaje funkcje komunikatywne zdań, używa prostych i złożonych zdań, wprowadzając pewne typy zdań podrzędnych.
11. potrafi zrozumieć dłuższe wypowiedzi i wykłady oraz stosunkowo złożoną argumentację pod warunkiem, że temat wypowiedzi jest mu znany. Potrafi zrozumieć znaczną część wiadomości TV i programów dotyczących współczesnych wydarzeń. Rozumie filmy w wersji oryginalnej, jeśli aktorzy posługują się językiem literackim.

12. rozumie artykuły i reportaże dotyczące współczesnych problemów, których autorzy przedstawiają szczegółowe opinie i argumenty. Potrafi zrozumieć współczesną prozę literacką pisaną w języku standardowym.

13. opanował/a zasady ortografii, bez większego trudu notuje zasłyszane wypowiedzi, nawet jeśli tekst zawiera nieznane mu proste wyrazy i wyrażenia.

14. zostaje zapoznany z takimi procesami fonetycznymi jak: zjawisko ruchomej samogłoski, wypadanie spółgłoski i uczy się je rozpoznawać w tekście.

15. opanowuje zasady odmiany rzeczowników i czasowników obcego pochodzenia, posługuje się wszelkimi liczbowymi zapisami (także wielocyfrowymi), poznaje zaimki nieokreślone, ćwiczy użycie spójników i przyimków. Rozpoznaje i potrafi zastosować wszystkie czasy gramatyczne.

16. potrafi zaprezentować pogłębioną wiedzę na temat realiów społecznych i kulturowych wybranego kraju południowośląskiego, znane są mu zwyczaje mieszkańców tego kraju.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi prowadzić rozmowę na podstawowym poziomie znajomości wybranego języka południowośląskiego, pod warunkiem, że współrozmówca jest gotów powtórzyć lub przeformułować swoje zdania oraz pomóc studentowi wyrazić swoje zdanie. Jest w stanie porozumiewać się w prostych i typowych sytuacjach komunikacyjnych.

2. potrafi używać prostych wyrażeń i zdań, aby opisać swoje miejsce zamieszkania i otoczenie. Potrafi wyrazić swoją opinię w zakresie codziennej, prostej komunikacji. Używając prostych fraz i zdań potrafi opisać swoją rodzinę, znane mu osoby, warunki mieszkaniowe, dotychczasowy tok kształcenia.

3. potrafi napisać krótki, prosty tekst np. na widokówce z pozdrowieniami z wakacji. Potrafi wypełniać formularze z danymi osobowymi, takimi jak nazwisko, adres, obywatelstwo. Jest w stanie pisać krótkie i proste notatki lub wiadomości wynikające z doraźnych potrzeb. Potrafi napisać bardzo prosty list prywatny, na przykład z podziękowaniami.

4. stosuje w praktyce najważniejszą wiedzę z zakresu składni, rozpoznaje komunikacyjną funkcję zdań. Potrafi budować zdania proste i złożone.

5. radzi sobie w większości sytuacji, jakie mogą wyniknąć w trakcie podróży przez obszar, gdzie mówi się danym językiem; bez przygotowania dołączyć się do rozmowy na tematy, które są mu znane, mają osobisty charakter lub dotyczą życia codziennego.

6. potrafi łączyć wyrażenia, opisywać przeżycia i zdarzenia, nadzieje, marzenia i aspiracje; potrafi relacjonować i opowiadać przebieg akcji książek czy filmów, opisując własne reakcje i wrażenia; może mówić na wiele tematów związanych z obszarem jego zainteresowań; potrafi wyjaśnić swój punkt widzenia, podając wady i zalety różnych rozwiązań.

7. potrafi pisać proste teksty na tematy, które są mu znane bądź go interesują; pisać prywatne listy, opisując swoje przeżycia i wrażenia; pisać zrozumiale, popełniając mało błędów; napisać opracowanie, przekazując informacje lub rozważając argumenty za i przeciw swojego punktu widzenia.

8. potrafi porozumiewać się dość płynnie i spontanicznie, co umożliwia konwersację z obcokrajowcami, rodzimymi użytkownikami języka. Może brać czynny udział w dyskusji, wyjaśniając i podtrzymując swoje poglądy.

9. potrafi przedstawić relatywnie szczegółowy opis w różnych dziedzinach związanych z jego zainteresowaniami. Umie przedstawić swój pogląd na dany temat, podając argumenty za i przeciw.

10. potrafi napisać jasny, stosunkowo szczegółowy tekst na tematy związane z jego zainteresowaniami. Może napisać esej lub sprawozdanie, przekazując informacje lub przedstawiając argumenty za i przeciw. Potrafi pisać listy, podając istotę i wagę doświadczeń i zdarzeń.

11. doskonalili budowanie zdań wielokrotnie złożonych przy użyciu nowo poznanych spójników i formacji przyimkowo-spójnikowych. Zostaje zapoznany z kolejnością nieodmiennych części mowy w zdaniu.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. posiada umiejętność nawiązywania kontaktów interpersonalnych z przedstawicielami innych kultur.

Treści programowe dla zajęć:

PRZEDSTAWIANIE SIĘ I NAWIĄZYWANIE ZNAJOMOŚCI (semestr 1.):

- Przyswajanie prostych zwrotów skonwencjonalizowanych i formuł grzecznościowych używanych podczas nawiązywania znajomości, przedstawiania się, witania itd.
- sposób zapisu i wymowy głosek wybranego języka południowośląskiego.

LUDZIE I ICH ZAWODY (semestr 1.):

- nazwy państw i narodowości;
- nazwy zawodów i związane z ich tworzeniem reguły słotwórcze;

ŻYWNOSĆ I NAPOJE, ZAKUPY I ZAMÓWIENIA (semestr 1.):

- składanie zamówienia w kawiarni i restauracji (na podstawie autentycznych materiałów);
- zakupy w sklepie i na targu;
- rozmowa o głównych nawykach żywieniowych;

CECHY PRZEDMIOTÓW I LUDZI (semestr 1.):

- opis przedmiotu, kolory;
- opis osoby (wygląd zewnętrzny i cechy charakteru);
- części ciała;

RODZINA, PRZYJACIELE, ZNAJOMI I ZWIERZĘTA DOMOWE (semestr 1.):

- relacje rodzinne;
- opisywanie członków rodziny, ich nazwy;

(NIE) SZATA ZDOBI CZŁOWIEKA (semestr 1.):

- zakup odzieży i obuwia;
- nazywanie rodzajów odzieży i obuwia;
- dyskusja na temat zwyczajów w kwestii ubioru, moda;

GDZIE MIESZKAM (semestr 2.):

- opis domu oraz jego wnętrza i wyposażenia; porządek w domu;
- ogłoszenia o sprzedaży/ kupnie/wynajmie mieszkania i domu;
- zwyczaje mieszkaniowe;

ŻYCIE CODZIENNIE (semestr 2.):

- opisywanie codziennych czynności i przyzwyczajzeń;
- korzystanie z programu telewizyjnego;
- wyrażanie czasu (podawanie godziny).

ORIENTACJA W PRZESTRZENI (semestr 2.):

- pytanie o drogę, kierunki świata;
- lotnisko, dworzec, postój taxi, rozkład jazdy;
- kantor, bank, poczta.

PODRÓŻE (semestr 2.):

- własne przeżycia, plany wakacyjne;
- wizyta w agencji turystycznej, rezerwacja pokoju, zakup wycieczki;
- zwyczaje wakacyjne;
- nazwy miesięcy i pór roku;

LICZENIE (semestr 2.):

- zapis słowny liczb (daty, sumy pieniężnej itd.);
- wymiana waluty;

ZDROWIE I SPORT (semestr 2.):

- wizyta u lekarza, opis swojego samopoczucia i stanu fizycznego;
- hobby;
- dyskusja o sposobach spędzania wolnego czasu;

PRACA I ZATRUDNIENIE (semestr 3.):

- narzędzia do pracy;
- praca i przyjaźń;
- praca zespołowa i indywidualna;
- pisanie CV i listu motywacyjnego;
- rozmowa kwalifikacyjna.

PLANOWANIE CZASU WOLNEGO I WEEKENDU (semestr 3.):

- kino, teatr, koncerty, imprezy sportowe
- hobby.

PODRÓŻE (semestr 3.):

- socjologiczne, kulturowe i edukacyjne aspekty podróży
- aktywny lub pasywny urlop; planowanie podróży (wakacje letnie i zimowe; morze, góry);
- wyszukiwanie ofert turystycznych; prasa, internet i usługi biur podróży;
- typy zakwaterowania (hotel, kwatery prywatne, kempingi).

TRANSPORT KOMUNIKACJA, RUCH (semestr 3.):

- połączenia telefoniczne i komunikacja internetowa;
- pisma oficjalne.

NAUKA JĘZYKÓW OBCYCH (semestr 3.):

- (socjologiczny, kulturowy i edukacyjny aspekt nauki języka obcego);
- wybór i motywacja; sposoby uczenia się;
- polityka językowa.

JAKOŚĆ ŻYCIA (semestr 3.):

- artykuły spożywcze i odzież;
- praca i wypoczynek;
- rola pieniędzy.

KIEDYŚ I DZIŚ (semestr 4.):

- pokoleniowe różnice (tradycyjna i nowoczesna rodzina) i stosunek do młodych / starszych;
- różnice w systemie edukacji;
- płeć i społeczeństwo.

GWIAZDY, WYNAŁAZCY, NAUKOWCY, PISARZE, ARTYŚCI, SPORTOWCY, POLITYCY... (semestr 4.):

- wymiana kulturowa i naukowa;
- wady i zalety życia poza ojczyzną.

RODZINA I ZWIĄZKI (semestr 4.):

- prawo i stosunki małżeńskie i rodzinne;
- przemoc domowa;
- męsko-damska przyjaźń;
- relacje z przełożonym i podwładnym.

PREZENTY, KARTY OKOLICZNOŚCIOWE, ŚWIĘTA (semestr 4.):

- wychowanie religijne;
- święta państwowe;
- pisanie kartki z życzeniami.

OGLĄDANIE WYBRANEGO FILMU FABULARNEGO (semestr 4.):

- film jako gatunek sztuki;
- czytanie i pisanie recenzji filmowych.

JAKI/A JESTEM, A JAK MNIE WIDZĄ INNI (semestr 4.):

- autoportret – dyskusja o cechach charakteru ludzi, wady i zalety;
- formy dyskryminacji (ze względu na rasę, płeć, wiek...).

KSIĄŻKA I LITERATURA WE WSPÓŁCZESNYM SPOŁECZEŃSTWIE (Semestr 5.):

- dyskusja o sposobach przetrwania literatury we współczesnym świecie, o roli czytelnika i recepcji współczesnej literatury;
- literatura w Internecie;
- targi książek. Układanie top listy tytułów, które byłyby reprezentacyjne dla rodzimej kultury;
- antologie literatury jako znak czasów.

WYNAŁAZKI I TECHNOLOGIA (semestr 5.):

- wynalazki, które zmieniły świat;
- XXI wiek: dobre i złe strony osiągnięć genetyki, globalne ocieplenie – fakty i mity;
- osiągnięcia techniki w dziedzinie ekonomii, przemysłu, komunikacji, branży IT ...

SPORT (semestr 5.):

- ile uwagi poświęcamy własnemu ciału i kondycji fizycznej ;
- amatorskie i profesjonalne uprawianie sportów;
- sporty ekstremalne;-
- plusy i minusy sportowych imprez masowych;
- olimpiada i paraolimpiada.

SPOŁECZNE I ZDROWOTNE PROBLEMY DNIA CODZIENNEGO (semestr 5.):

- choroby XXI wieku – anoreksja, bulimia, depresja, uzależnienia;
- zapobieganie chorobom jako element właściwej polityki prozdrowotnej;
- bezrobocie, mobbing, przemoc, wyobcowanie.

JEDNOSTKA I SPOŁECZEŃSTWO - UPRZEDZENIA I FAKTY (semestr 5.):

- życie w małżeństwie czy nieformalnym związku?
- chorzy kontra zdrowi;
- męskie i damskie zawody.

DZIENNIKARSTWO (semestr 5.):

- podstawowe gatunki dziennikarskie. Informacja, komunikat, notatka, reportaż, komentarz, felieton (cechy formalne i stylistyczne);
- dziennikarstwo brukowe (przyczyny i skutki jego popularności);
- dziennikarstwo obiektywne i śledcze;
- znani felietoniści. Nagrody dziennikarskie;
- najpopularniejsze czasopisma;
- E-gazety.

EKONOMIA (semestr 5.):

- makro i mikro ekonomia;
  - monopol i zdrowa konkurencja,
- Inżynieria społeczna.

ŚWIAT W PERSPEKTYWIE POSTKOLONIALNEJ (semestr 6.):

- kraje Trzeciego Świata;
- migracje ludności (przyczyny i skutki);
- współczesny nomadyzm i diaspora;
- emigracja w literaturze.

EKOLOGIA (semestr 6.):

- przyroda i środowisko;
- rozwijanie świadomości ekologicznej;
- chronione gatunki zwierząt;
- parki przyrodnicze i narodowe;
- eko-produkty – potrzeba czy trend?

CZY CHCESZ ZMIENIĆ ŚWIAT? (semestr 6.):

- aktywizm i stowarzyszenia aktywistów (troska o zwierzęta, stowarzyszenia prorodzinne, troska o zdrowie i jakość życia);
- czy aktywiści mogą zmienić świat?
- największe katastrofy naturalne na świecie, pomoc humanitarna i akcje humanitarne.

INTERNET I MEDIA WSPÓŁCZESNE (semestr 6.):

- obecność internetu we współczesnym życiu. Jego dobre i złe strony;
- nadużywanie możliwości internetu.

PROJEKCJA FILMOWA (semestr 6.):

- gatunki filmowe;
- najważniejsze składniki filmu (reżyser, scenarzyści, aktorzy, muzyka, fabuła, temat...);
- pisanie scenariusza krótkiego filmu reklamowego lub dokumentalnego.

Lektura i przekład współczesnego tekstu literackiego (do wyboru) (semestr 6.).

Nazwa zajęć: **Tłumacz i media współczesne**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna świat mediów współczesnych, podstawowe gatunki dziennikarskie, arkana sporządzania i tłumaczenia tekstów medialnych.
2. zna techniki perswazyjne i manipulacyjne (na wybranych reklamach- bułg., czeskich, serbskich, chorw.); wskazuje środki wpływu społecznego w mediach.
3. ma podstawową wiedzę na temat środków wpływu społecznego w mediach

w zakresie umiejętności:

1. potrafi wyjaśnić znaczenie języka mediów w komunikacji masowej i pracy tłumacza.
2. potrafi rozpoznawać i definiować wybrane gatunki dziennikarskie i internetowe i inne, związane z mediami (również w językach narodowych).

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów do dyskusji na temat wybranych zagadnień związanych z medioznawstwem; występuje przed kamerą, prezentuje się, wykorzystując techniki komunikacji niewerbalnej (na przykładzie tłumacza ustnego).
2. występuje przed kamerą, prezentuje się wykorzystując techniki komunikacji niewerbalnej (na przykładzie tłumaczenia ustnego)

Treści programowe dla zajęć:

Wprowadzenie do teorii dyskursu, język mediów jako odmiana języka oficjalnego. Struktura mediów, społeczno-kulturowe oddziaływanie mediów, media społecznościowe w pracy tłumacza. Teorie komunikowania masowego, zachodniosłowiańskie systemy medialne.

Media drukowane, wizualne, audiowizualne, elektroniczne a przekład - gatunki: media pisane, wizualne, audiowizualne, elektroniczne; przekład prasowy (list do redakcji, debata, artykuł, nekrolog itd.); przekład radiowy (relacja z meczu, reportaż radiowy, felieton, wzmianka, zapowiedź, transmisja itd.); przekład telewizyjny (talk-show, debata, reportaż telewizyjny, film itd.), przekład internetowy (blog, forum, wywiad, web, memy, reklama itd.); przekład infografiki (np. plan metra itd.).

Nowe technologie medialne - kompetencja medialna tłumacza, tłumacz kontra maszyna, przekład wspomagany maszynowo; CAT i ich rodzaje (np. SDL Trados Studio 2021); inne technologie wspomagające tłumaczenie (rodzaje i przekłady zasobów dostępnych online i offline, z których mogą korzystać tłumacze): darmowe narzędzia CAT (MateCat, Smartcat, OmegaT), darmowe narzędzia do OCR (FreeOCR.net i SimpleOCR), skanowania bez skanera CamScanner, Evenote scanable, Google docs), pisownia i gramatyka (Ortograf.pl, Zecerka, Grammarly, Hemiingway app, Ludwig), organizacja pracy i czasu (Google Keep, Evernote, Trello, StayFocusd, Forest), Personal branding i marketing (Instagram i WordPress). Sztuka autoprezentacji.

Problemy medialne a przekład (na przykładzie mediów polskich i południowosłowiańskich) - retoryka terroru, emocjonalizacja informacji a przekład; manipulacja lub opór (propaganda, perswazja, manipulacja w językumediów); tabu w mediach - tabu w przekładzie; problem cenzury; rasizm/obcość w przekładzie mediów; przekład programów religijnych.

Nazwa zajęć: **Wiedza o krajach południowosłowiańskich**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. posiada podstawową wiedzę z zakresu geografii i geopolityki krajów południowosłowiańskich
2. rozumie i komentuje problematykę kulturową, narodowościową, religijną i demograficzną Słowian Południowych
3. rozumie problematykę tożsamości kulturowej, narodowej i religijnej Słowian Południowych

w zakresie umiejętności:

1. potrafi wyjaśnić związki ziem południowosłowiańskich z dziedzictwem kulturowym oraz religijnym Europy i Orientu
2. potrafi organizować pracę w grupie

Treści programowe dla zajęć:

geografia fizyczna słowiańskiego Południa (ukształtowanie powierzchni, główne rzeki, masywy górskie, warunki klimatyczne, parki narodowe itd.)

wybrane problemy historii ziem południowosłowiańskich: wydarzenia, postaci, interpretacje; czeskie miejsca pamięci, czeska mitologia narodowe

zabytki architektury i sztuki na terenie południowosłowiańskim – okres romański, gotyk, renesans, barok, klasycyzm, XIX i XX wiek

Południowosłowiańskie imaginaria narodowe

Zagadnienia polityczno-gospodarczo i kulturowe dotyczące najnowszych dziejów krajów południowosłowiańskich

Nazwa zajęć: **Gramatyka opisowa wybranego języka zachodniosłowiańskiego**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna podstawową terminologię z zakresu fonetyki i fonologii wybranego języka zachodniosłowiańskiego.
2. ma podstawową wiedzę na temat budowy fonetycznej i fonologicznej wybranego języka zachodniosłowiańskiego.
3. zna podstawową terminologię z zakresu struktury morfologicznej (słowotwórczej i składniowej) wybranego języka zachodniosłowiańskiego.
4. ma podstawową wiedzę na temat budowy morfologicznej wybranego języka zachodniosłowiańskiego.
5. zna podstawową terminologię z zakresu struktury składniowej wybranego języka zachodniosłowiańskiego.
6. ma podstawową wiedzę na temat budowy składniowej wybranego języka zachodniosłowiańskiego.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi samodzielnie zanalizować zjawiska współczesnego systemu fonologicznego wybranego języka zachodniosłowiańskiego.
2. potrafi samodzielnie zanalizować zjawiska współczesnej struktury morfologicznej wybranego języka zachodniosłowiańskiego.
3. potrafi samodzielnie zanalizować zjawiska współczesnej struktury składniowej wybranego języka zachodniosłowiańskiego.
4. potrafi w odpowiedni sposób zastosować wiedzę na temat budowy gramatycznej języka do analizy poszczególnych płaszczyzn wybranego języka zachodniosłowiańskiego.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. docenia znaczenie gramatyki dla prawidłowego funkcjonowania procesu komunikacji począwszy od poziomu interpersonalnego po społeczny.

Treści programowe dla zajęć:

Fonetyka i fonologia – metody i narzędzia badawcze. Fonetyka jako nauka o budowie dźwięku mowy, fonologia jako nauka o fonemach i alofonach (inwentarz fonemów wybranego języka zachodniosłowiańskiego), morfonologia.

Kryteria klasyfikacji głosek czeskich i powstawanie dźwięku mowy. Upodobnienia głoskowe oraz alternacje samogłoskowe i spółgłoskowe.

Prozodyczne cechy mowy i ich rola w języku. Akcent i intonacja.

Morfologia jako nauka o budowie wyrazu: słowotwórstwo a fleksja.

Podstawowe kategorie i typy słowotwórcze wybranego języka zachodniosłowiańskiego (inwentarz środków słowotwórczych).

Fleksja jako wykładnik pozycji wyrazu w zdaniu. Kategorie fleksyjne, fleksja imienna i werbalna, formy nieodmienne.

Przegląd form fleksyjnych grupy deklinacyjnej. Deklinacja rzeczownikowa a deklinacja przymiotnikowa i zaimkowa.

Przegląd form fleksyjnych grupy werbalnej. Wyznaczniki form czasowych.

Miejsce składni w systemie językowym. Metody analizy składniowej. Budowa gramatyczna zdania.

Zdanie pojedyncze i jego rodzaje. Części zdania.

Zdanie złożone i jego rodzaje. Funkcje zdań podrzędnych i nadrzędnych.

Nazwa zajęć: **Podstawy turystyki**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna podstawowe pojęcia i zagadnienia turystyczne.
2. zna niezbędną dokumentację związaną z organizacją imprez turystycznych.
3. zna przepisy prawne w zakresie turystyki
4. zna najważniejsze instytucje kultury i organizacje turystyczne w krajach słowiańskich.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi rozróżniać podmioty uczestniczące w ruchu turystycznym w zależności od ich charakteru.
2. potrafi zastosować multimedialne techniki komunikacyjne w turystyce.

Treści programowe dla zajęć:

Turystyka – ogólna charakterystyka, klasyfikacja imprez ruchu turystycznego, zarys dziejów turystyki, krajowy i zagraniczny ruch turystyczny.

Turystyka jako przedmiot badań naukowych, metody stosowane w badaniach zagadnień turystycznych.

Podstawowa terminologia turystyczna, piśmiennictwo z zakresu turystyki.

Charakterystyka podstawowych form ruchu turystycznego, produkt turystyczny – produkty markowe turystyki polskiej i słowiańskiej, funkcje oraz dysfunkcje turystyki.

Dylematy rozwoju turystyki – case study, sezonowość w turystyce, analiza sezonowości w wybranych krajach i regionach Polski oraz krajów słowiańskich.

Struktura aktywności turystycznej ludności, typologia turystów. wpływ turystyki na człowieka oraz środowisko naturalne, społeczno-kulturowe i gospodarcze.

Organizacja turystyki w Polsce: organizacje turystyczne, organizatorzy i usługodawcy w branży turystycznej.

Organizacje turystyczne na świecie i współpraca międzynarodowa, gromadzenie materiałów z zakresu turystyki.

Nazwa zajęć: **Warsztat tłumacza**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. posiada wiedzę w zakresie teorii i praktyki przekładu, zna terminologię dotyczącą przekładu, praktyczną znajomość wybranego języka południowosłowiańskiego na poziomie przewidzianym w programie studiów.
2. wie, w jaki sposób objaśnić i porównać koncepcje przekładu; zna różnorodne techniki przekładu tekstów.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi samodzielnie tłumaczyć teksty literackie, użytkowe, naukowe, techniczne i informacyjne z wybranego języka południowosłowiańskiego na język polski; potrafi dotrzeć do potrzebnych źródeł i weryfikować stopień ich przydatności i wiarygodności (słowniki, Internet, leksykony, kompendia, atlasy).
2. potrafi dokonywać ustnych tłumaczeń z wybranego języka południowosłowiańskiego na język polski; posiada umiejętność nawiązywania kontaktów interpersonalnych z przedstawicielami różnych kultur i tradycji; jest otwarty na wymianę informacji i doświadczeń.
3. potrafi zdefiniować obowiązki tłumacza, edytora, redaktora tekstu i odnieść je do praktycznej działalności tłumacza; wykazuje się znajomością prawnych regulacji pracy tłumacza.
4. potrafi czytać ze zrozumieniem teksty w języku specjalistycznym; docenia znaczenie wiedzy sławistycznej dla prawidłowego funkcjonowania procesu komunikacji, począwszy od poziomu interpersonalnego po międzykulturowy.

5. potrafi dokonywać wyborów wobec odpowiedzialności za tworzenie przekazu zgodnego z intencją autorską a uwarunkowaniami kulturowymi docelowego odbiorcy.

Treści programowe dla zajęć:

Semestr 4: Elementy teorii przekładu (typologia przekładu; tłumaczenie pisemne a tłumaczenie ustne: symultaniczne, konsekwentne, prawne i osobowościowe uwarunkowania pracy tłumacza).

Semestr 4: Techniki tłumaczenia tekstów pisanych i ustnych.

Semestr 4: Tłumaczenie tekstów literackich: dramat, poezja, proza.

Semestr 4: Tłumaczenie tekstów literackich: literatura dialektalna, literatura adresowana do specjalnego odbiorcy (literatura dziecięca).

Semestr 5: Tłumaczenie literackie: tłumaczenie tekstów podporządkowanych warstwie muzycznej dzieła (teksty librett operowych, utworów operetkowych i musicalowych).

Semestr 5: Tłumaczenie tekstów użytkowych i informacyjnych: biogram, instrukcja obsługi, teksty reklamowe.

Semestr 5: Tłumaczenie naukowo-techniczne: medycyna, weterynaria, prawo, przemysł, sztuka, turystyka.

Semestr 5: Tłumaczenie ustne: przemówienia osób występujących publicznie.

Semestr 5:

Karta tłumacza.

Nazwa zajęć: **Praktyki SPF**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna zasady funkcjonowania instytucji zajmujących się przekładem.
2. ma podstawową wiedzę w zakresie informatyki.
3. zna podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego.
4. zna terminologię używaną w naukach humanistycznych (w języku polskim i wybranym języku zachodniosłowiańskim) oraz wie, w jaki sposób opisać za jej pomocą wybrane problemy badawcze.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi prawidłowo zinterpretować wzorcowe zachowania (językowe i kulturowe) charakterystyczne dla wspólnoty narodowej/kulturowej/językowej krajów zachodniosłowiańskich.
2. potrafi przedstawić ustną i pisemną wypowiedź w języku wybranego kraju zachodniosłowiańskiego, dotyczącą zagadnień szczegółowych z wykorzystaniem różnorodnych źródeł i dokonując wyboru metody badawczej.
3. potrafi dokonywać ustnych i pisemnych tłumaczeń tekstów o średnim poziomie trudności z wybranego języka zachodniosłowiańskiego na język polski i z języka polskiego na wybrany język zachodniosłowiański.
4. posiada umiejętność zastosowania zdobywanej wiedzy o języku w pracy zawodowej (przede wszystkim w ośrodkach kultury, ośrodkach informacji turystycznej, w szkołach językowych, wydawnictwach, placówkach dyplomatycznych i w mediach).
5. potrafi pracować w zespole i umie dzięki pracy zespołowej realizować powierzone zadania.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. docenia znaczenie sławistyki dla prawidłowego funkcjonowania procesu komunikacji, począwszy od poziomu interpersonalnego po międzykulturowy.
2. potrafi nawiązywać kontakty interpersonalne z przedstawicielami różnych kultur i tradycji.
3. jest zdeterminowany do podejmowania samodzielnych działań profesjonalnych w zakresie translatoologii.

Treści programowe dla zajęć:

Tłumaczenia pisemne obustronne (dokumentów o charakterze handlowym, prawnym, publicystycznym, tekstów literackich, korespondencji).

Tłumaczenia ustne obustronne (dokumentów o charakterze handlowym, prawnym, publicystycznym, tekstów literackich, korespondencji).

Programy informatyczne w pracy tłumacza, korzystanie z internetowych źródeł leksykograficznych.

Zasady BHP w pracy tłumacza.

Translatorska obsługa spotkań branżowych.

Nazwa zajęć: **Tłumacz i media współczesne**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna świat mediów współczesnych, podstawowe gatunki dziennikarskie, arkana sporządzania i tłumaczenia tekstów medialnych.

2. zna techniki perswazyjne i manipulacyjne (wyjaśnienie mechanizmu np. na wybranych reklamach zachodniosłowiańskich).

3. ma podstawową wiedzę na temat środków wpływu społecznego w mediach.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi wyjaśnić znaczenie języka mediów w komunikacji masowej i pracy tłumacza.

2. potrafi rozpoznawać i definiować wybrane gatunki dziennikarskie i internetowe i inne związane z mediami (również w wybranym języku zachodniosłowiańskim).

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów do dyskusji na temat wybranych zagadnień związanych z medioznawstwem.

2. występuje przed kamerą, prezentuje się, wykorzystując techniki komunikacji niewerbalnej (na przykładzie tłumaczenia ustnego).

Treści programowe dla zajęć:

Wprowadzenie do teorii dyskursu, język mediów jako odmiana języka oficjalnego. Struktura mediów, społeczno-kulturowe oddziaływanie mediów, media społecznościowe w pracy tłumacza. Teorie komunikowania masowego, zachodniosłowiańskie systemy medialne.

Media drukowane, wizualne, audiowizualne, elektroniczne a przekład - gatunki: media pisane, wizualne, audiowizualne, elektroniczne; przekład prasowy (list do redakcji, debata, artykuł, nekrolog itd.); przekład radiowy (relacja z meczu, reportaż radiowy, felieton, wzmianka, zapowiedź, transmisja itd.); przekład telewizyjny (talk-show, debata, reportaż telewizyjny, film itd.), przekład internetowy (blog, forum, wywiad, web, memy, reklama itd.); przekład infografiki (np. plan metra itd.).

Nowe technologie medialne - kompetencja medialna tłumacza, tłumacz kontra maszyna, przekład wspomagany maszynowo; CAT i ich rodzaje (np. SDL Trados Studio 2021); inne technologie wspomagające tłumaczenie (rodzaje i przekłady zasobów dostępnych online i offline, z których mogą korzystać tłumacze): darmowe narzędzia CAT (MateCat, Smartcat, OmegaT), darmowe narzędzia do OCR (FreeOCR.net i SimpleOCR), Sskanowania bez skanera CamScanner, Evernote scanable, Google docs), pisownia i gramatyka (Ortograf.pl, Zecerka, Grammarly, Hemiingway app, Ludwig), organizacja pracy i czasu (Google Keep, Evernote, Trello, StayFocusd, Forest), Personal branding i marketing (Instagram i WordPress). Sztuka autoprezentacji.

Problemy medialne a przekład (na przykładzie mediów polskich i zachodniosłowiańskich) - retoryka terroru, emocjonalizacja informacji a przekład; manipulacja lub opór (propaganda, perswazja, manipulacja w języku mediów); tabu w mediach - tabu w przekładzie; problem cenzury; rasizm/obcość w przekładzie mediów; przekład programów religijnych.

Nazwa zajęć: Podstawy teorii przekładu

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. posiada wiedzę z dziedziny współczesnych teorii translatoryki.

2. zna zagadnienia współczesnej translatoryki, w szczególności przekładu funkcjonalnego.

3. zna terminologię z zakresu translatoryki.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi zreferować i porównać podstawowe koncepcje przekładu wypracowane na gruncie różnych teorii w naukach humanistycznych.

2. potrafi wyjaśnić specyfikę przekładu funkcjonalnego w ujęciu porównawczym do innych rodzajów przekładu (artystycznego, użytkowego).

3. potrafi zaprezentować i wyjaśnić podstawowe etapy pracy translatorskiej, typy tłumaczeń funkcjonalnych wg sposobu ich realizacji oraz wg specyfiki tekstu.

4. potrafi zaprezentować i wyjaśnić kulturowe konteksty pracy tłumacza, kompetencje tłumacza, proces oraz funkcje komunikowania masowego.

5. potrafi zaprezentować wydawniczy i medialny kontekst pracy tłumacza.

6. potrafi wdrożyć uzyskaną wiedzę w praktyce, potrafi przetłumaczyć i przygotować tłumaczenie tekstu medialnego.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. rozumie znaczącą rolę tłumaczenia w poznawaniu innych kultur i nawiązywaniu dialogu międzykulturowego.

Treści programowe dla zajęć:

Wprowadzenie do podstawowej problematyki teorii przekładu, zakres, miejsce i znaczenie teorii przekładu w naukach humanistycznych, wielojęzyczność i wielokulturowość a problemy przekładu.

Prezentacja współczesnych teorii translatorycznych, przekład a komunikacja językowa, rodzaje przekładów, specyfika przekładu funkcjonalnego, kompetencje tłumacza.

Prezentacja problematyki przekładowej na poziomie gramatycznym, leksykalnym, semantycznym i strukturalnym, realizacja w praktyce, typologia tłumaczeń funkcjonalnych w/g sposobu ich realizacji, w/g specyfiki tekstu.

Prezentacja poszczególnych etapów pracy tłumacza, zasady ekwiwalencji funkcjonalnej, dewerbalizacji, uchwycenia sensu, przenoszenia sensu.

Przekład jako twórczość, przekład artystyczny, leksykalne i kulturowe zagadnienia przekładu.

Przekład w perspektywie studiów kulturowych, współczesne konteksty pracy tłumacza, proces i funkcje komunikowania masowego.

Prezentacja wydawniczego i medialnego kontekstu pracy tłumacza, prace redaktorskie, tłumaczenie tekstu medialnego.

Nazwa zajęć: Redakcja pism urzędowych

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. posiada wiedzę dotyczącą stylu urzędowego w zakresie stylistyki polskiej i stylistyki wybranego języka zachodniosłowiańskiego.
2. zna terminologię dotyczącą przekładu i redakcji pism urzędowych oraz handlowych.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi samodzielnie tłumaczyć teksty urzędowe i handlowe z wybranego języka zachodniosłowiańskiego na język polski i na odwrót.
2. potrafi rozpoznać, różnicować i stosować funkcjonalne style językowe oraz inne odmiany języka odpowiednie dla danej sytuacji komunikacyjnej.
3. potrafi przetłumaczyć i zredagować pisma urzędowe i handlowe oraz umowy handlowe i cywilno-prawne z języka polskiego na wybrany język zachodniosłowiański i na odwrót.
4. potrafi samodzielnie wykorzystywać różne źródła niezbędne w procesie przekładu, posługiwać się różnorodnymi słownikami i opracowaniami pomocnymi w pracy tłumacza oraz korzystać ze źródeł internetowych powiązanych ze stylem urzędowym.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. rozumie potrzebę stosowania wybranego stylu językowego w odpowiedniej sytuacji komunikacyjnej.

Treści programowe dla zajęć:

Wprowadzenie do stylistyki i stylu urzędowego wybranego języka zachodniosłowiańskiego na tle języka polskiego.

Poznanie nazw i skrótów nazw najważniejszych instytucji istniejących w kraju wybranego języka zachodniosłowiańskiego oraz omówienie rodzajów pism urzędowych i obowiązujących w kraju wybranego języka zachodniosłowiańskiego wzorów dokumentów tożsamości.

Redakcja pism urzędowych i handlowych.

Redakcja korespondencji handlowej.

Redakcja dokumentów aplikacyjnych: CV, list motywacyjny, podanie o pracę itp.

Redakcja tekstów urzędowych takich jak: prośby, podania, skargi i zażalenia.

Omówienie wzorów, rodzajów i sposobów redagowania umów handlowych oraz cywilno-prawnych obowiązujących w kraju wybranego języka zachodniosłowiańskiego.

Pisanie sprawozdań i protokołów.

Redakcja pism urzędowych – techniki, programy komputerowe.

Nazwa zajęć: Podstawy turystyki

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna podstawowe pojęcia i zagadnienia turystyczne.
2. zna niezbędną dokumentację związaną z organizacją imprez turystycznych.
3. zna przepisy prawne w zakresie turystyki i potrafi wskazać na istotne przepisy prawne w zakresie turystyki.
4. zna najważniejsze instytucje kultury i organizacje turystyczne w krajach słowiańskich.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi rozróżnić podmioty uczestniczące w ruchu turystycznym w zależności od ich charakteru.
2. potrafi zastosować multimedialne techniki komunikacyjne w turystyce.

Treści programowe dla zajęć:

Turystyka – ogólna charakterystyka, klasyfikacja imprez ruchu turystycznego, zarys dziejów turystyki, krajowy i zagraniczny ruch turystyczny.

Turystyka jako przedmiot badań naukowych, metody stosowane w badaniach zagadnień turystycznych.

Podstawowa terminologia turystyczna, piśmiennictwo z zakresu turystyki.

Charakterystyka podstawowych form ruchu turystycznego, produkt turystyczny – produkty markowe turystyki polskiej i słowiańskiej, funkcje oraz dysfunkcje turystyki.

Dylematy rozwoju turystyki – case study, sezonowość w turystyce, analiza sezonowości w wybranych krajach i regionach Polski oraz krajów słowiańskich.

Struktura aktywności turystycznej ludności, typologia turystów. wpływ turystyki na człowieka oraz środowisko naturalne, społeczno-kulturowe i gospodarcze.

Organizacja turystyki w Polsce: organizacje turystyczne, organizatorzy i usługodawcy w branży turystycznej.

Organizacje turystyczne na świecie i współpraca międzynarodowa, gromadzenie materiałów z zakresu turystyki.

Nazwa zajęć: Wiedza o krajach zachodniosłowiańskich

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. posiada podstawową wiedzę z zakresu geografii i geopolityki krajów zachodniosłowiańskich.
2. rozumie i komentuje problematykę kulturową, narodowościową, religijną i demograficzną Słowian Zachodnich.
3. rozumie problematykę tożsamości kulturowej, narodowej i religijnej Słowian Zachodnich

w zakresie umiejętności:

1. potrafi wyjaśnić związki ziem zachodniosłowiańskich z dziedzictwem kulturowym oraz religijnym Europy
2. potrafi organizować pracę w grupie

Treści programowe dla zajęć:

Geografia fizyczna słowiańskiego Zachodu (ukształtowanie powierzchni, główne rzeki, masywy górskie, warunki klimatyczne, parki narodowe itd.) –

Wybrane problemy historii ziem zachodniosłowiańskich: wydarzenia, postaci, interpretacje; miejsca pamięci, mitologie narodowe

Zabytki architektury i sztuki na terenie zachodniosłowiańskim – okres romański, gotyk, renesans, barok, klasycyzm, XIX i XX wiek

Zachodniosłowiańskie imaginaria narodowe

Zagadnienia polityczne, gospodarcze, społeczne i kulturowe dotyczące najnowszych dziejów zachodniosłowiańskich

Nazwa zajęć: Literatury zachodniosłowiańskie w środkowoeuropejskim kontekście kulturowym

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. definiuje środkowoeuropejską przestrzeń kulturową i opisać charakterystyczne dla niej zjawiska (kultura ludowa, idee wspólnotowe Słowiańszczyzny, wielkie mity narodowe)
2. dostrzega związki między zjawiskami z zakresu literatury i kultury Słowian zachodnich
3. rozumie specyfikę zachodniosłowiańskiego procesu historycznego i kulturowego a także specyfikę relacji kulturowych między obszarem środkowoeuropejskim i pozostałą częścią Europy.

w zakresie umiejętności:

1. wyjaśnia związek wybranych utworów literackich z obszarem kulturowym Europy Środkowej, rozpoznaje cechy narodowych i ponadnarodowych modeli kulturowych,
2. potrafi analizować i interpretować teksty literackie i naukowe, charakterystyczne dla środkowoeuropejskiej przestrzeni kulturowej.
3. umie kompilować i streszczać wiedzę zaczerpniętą z ujęć teoretycznych, potrafi ją uogólniać i modyfikować.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. samodzielnie ocenia i interpretuje dzieła literackie oraz teksty kultury, potrafi uargumentować określone stanowisko

Treści programowe dla zajęć:

Prezentacja kierunków rozwoju wybranej literatury zachodniosłowiańskiej w odniesieniu do specyfiki regionu środkowoeuropejskiego oraz procesu historycznoliterackiego

Prezentacja na poziomie podstawowym współczesnej literatury, kultury oraz historii wybranego kraju zachodniosłowiańskiego

Prezentacja na poziomie podstawowym sylwetek współczesnych pisarzy wybranej literatury zachodniosłowiańskiej w kontekście kulturowym, społecznym i politycznym

Prezentacja wybranych dzieł literackich i ich powiązanie z głównymi prądami literatury i kultury europejskiej

Prezentacja interdyscyplinarnych i intersemiotycznych omawianych zjawisk literackich z innymi dziedzinami sztuki.

Nazwa zajęć: **Gramatyka opisowa wybranego języka południowosłowiańskiego**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna podstawową terminologię z zakresu fonetyki i fonologii wybranego języka południowosłowiańskiego.
2. ma podstawową wiedzę na temat budowy fonetycznej i fonologicznej wybranego języka południowosłowiańskiego.
3. zna podstawową terminologię z zakresu struktury morfologicznej (słowotwórczej i składniowej) wybranego języka południowosłowiańskiego.
4. ma podstawową wiedzę na temat budowy morfologicznej wybranego języka południowosłowiańskiego.
5. zna podstawową terminologię z zakresu struktury składniowej wybranego języka południowosłowiańskiego.
6. ma podstawową wiedzę na temat budowy składniowej wybranego języka południowosłowiańskiego.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi samodzielnie zanalizować zjawiska współczesnego systemu fonologicznego wybranego języka południowosłowiańskiego.
2. potrafi samodzielnie zanalizować zjawiska współczesnej struktury morfologicznej wybranego języka południowosłowiańskiego.
3. potrafi samodzielnie zanalizować zjawiska współczesnej struktury składniowej wybranego języka południowosłowiańskiego.
4. potrafi w odpowiedni sposób zastosować wiedzę na temat budowy gramatycznej języka do analizy poszczególnych płaszczyzn wybranego języka południowosłowiańskiego.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. docenia znaczenie gramatyki dla prawidłowego funkcjonowania procesu komunikacji począwszy od poziomu interpersonalnego po społeczny.

Treści programowe dla zajęć:

Fonetyka i fonologia – metody i narzędzia badawcze. Fonetyka jako nauka o budowie dźwięku mowy, fonologia jako nauka o fonemach i alofonach (inwentarz fonemów wybranego języka południowosłowiańskiego), morfonologia.

Kryteria klasyfikacji głosek w językach południowosłowiańskich i powstawanie dźwięku mowy. Upodobnienia głoskowe oraz alternacje samogłoskowe i spółgłoskowe.

Prozodyczne cechy mowy i ich rola w języku. Akcent i intonacja.

Morfologia jako nauka o budowie wyrazu: słowotwórstwo a fleksja.

Podstawowe kategorie i typy słowotwórcze wybranego języka południowosłowiańskiego (inwentarz środków słowotwórczych).

Fleksja jako wykładnik pozycji wyrazu w zdaniu. Kategorie fleksyjne, fleksja imienna i werbalna, formy nieodmienne.

Przegląd form fleksyjnych grupy deklinacyjnej. Deklinacja rzeczownikowa a deklinacja przymiotnikowa i zaimkowa.

Przegląd form fleksyjnych grupy werbalnej. Wyznaczniki form czasowych.

Miejsce składni w systemie językowym. Metody analizy składniowej. Budowa gramatyczna zdania.

Zdanie pojedyncze i jego rodzaje. Części zdania.

Zdanie złożone i jego rodzaje. Funkcje zdań podrzędnych i nadrzędnych.

Nazwa zajęć: **Gramatyka scs. na tle kulturowym**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. potrafi opisać dziejową rolę języka scs na tle języków słowiańskich.
2. potrafi omówić najważniejsze zagadnienia gramatyki scs., posługując się aparatem terminologicznym z zakresu przedmiotu.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi czytać ze zrozumieniem i dokonywać transkrypcji tekstów scs.
2. potrafi analizować krótkie fragmenty tekstu i objaśniać istotne procesy fonetyczne, a także zmiany w systemie morfologicznym języka znajdujące odbicie w danym tekście.

3. potrafi znaleźć odpowiednie leksemy reprezentatywne dla danego zagadnienia, zaklasyfikować je do odpowiedniej kategorii a następnie dokonać odmiany przez przypadki, rodzaje, liczby, osoby, czasy.

4. potrafi przetłumaczyć krótkie fragmenty tekstów.

5. potrafi porównać starsze i młodsze redakcje tekstów równoległych.

Treści programowe dla zajęć:

Powstanie, rola i znaczenie języka scs. w dziejach narodów słowiańskich. Pierwsze alfabety słowiańskie i zabytki piśmiennictwa słowiańskiego.

Wartość głoskowa liter scs., zasady czytania i transkrypcji tekstów.

Struktura gramatyczna języka scs. – system fonetyczny i prozodia, a także tendencje rozwojowe języka prasłowiańskiego i ich rezultaty poświadczane w scs: redukcja i wokalizacja jerów, metateza, palatalizacje spółgłosek tylnojęzykowych.

Struktura gramatyczna języka scs. – system morfologiczny (rzeczownik - typy deklinacji rzeczowników, wzajemne wpływy deklinacyjne, zmiany w systemie deklinacyjnym). Praca z tekstem.

Struktura gramatyczna języka scs. – system morfologiczny (przymiotnik – odmiana prosta i złożona, stopniowanie; zaimek – rodzaje i odmiana). Praca z tekstem.

Struktura gramatyczna języka scs. – system morfologiczny (czasownik – tematy czasowników, aspekty, tryby, typy koniugacji). Praca z tekstem.

Struktura gramatyczna języka scs. – system morfologiczny (czasownik – system temporalny i imiesłowy). Praca z tekstem.

Osobliwości składni języka scs. Praca z tekstem.

Nowsze redakcje scs. Od staro-cerkiewno-słowiańskiego do cerkiewnosłowiańskiego.

Nazwa zajęć: Podstawy teorii przekładu

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. posiada wiedzę z dziedziny współczesnych teorii translatoryki.
2. zna zagadnienia współczesnej translatoryki, w szczególności przekładu funkcjonalnego.
3. zna terminologię z zakresu translatoryki.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi zreferować i porównać podstawowe koncepcje przekładu wypracowane na gruncie różnych teorii w naukach humanistycznych.
2. potrafi wyjaśnić specyfikę przekładu funkcjonalnego w ujęciu porównawczym do innych rodzajów przekładu (artystycznego, użytkowego).
3. potrafi zaprezentować i wyjaśnić podstawowe etapy pracy translatorskiej, typy tłumaczeń funkcjonalnych wg sposobu ich realizacji oraz wg specyfiki tekstu.
4. potrafi zaprezentować i wyjaśnić kulturowe konteksty pracy tłumacza, kompetencje tłumacza, proces oraz funkcje komunikowania masowego.
5. potrafi zaprezentować wydawniczy i medialny kontekst pracy tłumacza.
6. potrafi wdrożyć uzyskaną wiedzę w praktyce, potrafi przetłumaczyć i przygotować tłumaczenie tekstu medialnego.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. rozumie znaczącą rolę tłumaczenia w poznawaniu innych kultur i nawiązywaniu dialogu międzykulturowego.

Treści programowe dla zajęć:

Wprowadzenie do podstawowej problematyki teorii przekładu, zakres, miejsce i znaczenie teorii przekładu w naukach humanistycznych, wielojęzyczność i wielokulturowość a problemy przekładu.

Prezentacja współczesnych teorii translatorskich, przekład a komunikacja językowa, rodzaje przekładów, specyfika przekładu funkcjonalnego, kompetencje tłumacza.

Prezentacja problematyki przekładowej na poziomie gramatycznym, leksykalnym, semantycznym i strukturalnym, realizacja w praktyce, typologia tłumaczeń funkcjonalnych wg sposobu ich realizacji oraz wg specyfiki tekstu.

Prezentacja poszczególnych etapów pracy tłumacza, zasady ekwiwalencji funkcjonalnej, dewerbalizacji, uchwycenia sensu, przenoszenia sensu.

Przekład jako twórczość, przekład artystyczny, leksykalne i kulturowe zagadnienia przekładu.

Przekład w perspektywie studiów kulturowych, współczesne konteksty pracy tłumacza, proces i funkcje komunikowania masowego.

Prezentacja wydawniczego i medialnego kontekstu pracy tłumacza, prace redaktorskie, tłumaczenie tekstu medialnego.

Nazwa zajęć: Typy przekładu i metody pracy translatologicznej

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna typy przekładu oraz terminologię przekładoznawczą.
2. posiada określoną wiedzę na temat metodologii pracy translatorskiej i może zastosować do konkretnego tekstu translacji.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi wyjaśnić specyfikę różnych typów przekładu: pisemnych, ustnych; specjalistycznych, artystycznych, mieszanych.
2. potrafi zaprezentować i wyjaśnić konteksty pracy tłumacza w nawiązaniu do konkretnie wybranej metody.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotowy do krytycznej oceny i wykorzystywania zdobytej wiedzy w rozwiązywaniu problemów w pracy zawodowej oraz życiu społecznym.

Treści programowe dla zajęć:

Klasyfikacja typów przekładu.

Dobór technik, metod i strategii do potrzeb odbiorcy przekładu i gatunku tekstu.

Przekład artystyczny: poezja, proza (starożytna, średniowieczna, nowoczesna), sztuka i opera, literatura dla dzieci, teksty piosenek.

Przekład naukowy i techniczny (np. podręczniki, instrukcje itd.).

Przekład specjalistyczny (np. medyczny, gastronomiczny itd.), prawny i prawniczy.

Przekład audiowizualny: tłumaczenie filmowe, gry komputerowe.

Przekład ustny: symultaniczny, konsekwentny.

Przekład maszynowy.

Przekład mieszany: tłumaczenie migowe, tłumaczenie audiodyskryptora, infografika.

Nazwa zajęć: Typy przekładu i metody pracy translologicznej

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna typy przekładu oraz terminologię przekładoznawczą.
2. posiada określoną wiedzę na temat metodologii pracy translatorskiej i może zastosować do konkretnego tekstu translacji.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi wyjaśnić specyfikę różnych typów przekładu: pisemnych, ustnych; specjalistycznych, artystycznych, mieszanych.
2. potrafi zaprezentować i wyjaśnić konteksty pracy tłumacza w nawiązaniu do konkretnie wybranej metody.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotowy do krytycznej oceny i wykorzystywania zdobytej wiedzy w rozwiązywaniu problemów w pracy zawodowej oraz życiu społecznym.

Treści programowe dla zajęć:

Klasyfikacja typów przekładu.

Dobór technik, metod i strategii do potrzeb odbiorcy przekładu i gatunku tekstu.

Przekład artystyczny: poezja, proza (starożytna, średniowieczna, nowoczesna), sztuka i opera, literatura dla dzieci, teksty piosenek.

Przekład naukowy i techniczny (np. podręczniki, instrukcje itd.).

Przekład specjalistyczny (np. medyczny, gastronomiczny itd.), prawny i prawniczy.

Przekład audiowizualny: tłumaczenie filmowe, gry komputerowe.

Przekład ustny: symultaniczny, konsekwentny.

Przekład maszynowy.

Przekład mieszany: tłumaczenie migowe, tłumaczenie audiodyskryptora, infografika.

Nazwa zajęć: Wstęp do sławistyki

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. potrafi scharakteryzować różnice między dialektami a językiem ogólnym (literackim).
2. potrafi wskazać podstawowe różnice między językami słowiańskimi.
3. potrafi określić miejsce współczesnych języków słowiańskich wśród innych języków europejskich.
4. ma świadomość interdyscyplinarnego charakteru badań językoznawczych.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi dokonać obserwacji zjawisk językowych w ujęciu diachronicznym i synchronicznym.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. ma świadomość języka jako rezerwuaru kultury.

Treści programowe dla zajęć:

Język jako system znaków a języki etniczne, języki rekonstruowane.

Pojęcie dialektu i języka ogólnego, wzajemne relacje między tymi zjawiskami językowymi, mechanizmy kształtowania się języka ogólnego.

Rekonstrukcja językowego obrazu świata Prasłowian na podstawie danych językowych (leksyka apelatywna i proprialna) – wybrana tematyka.

Kształtowanie się słowiańskich języków ogólnych (literackich) – ogólna charakterystyka.

Języki słowiańskie wśród języków europejskich (w ujęciu synchronicznym i diachronicznym).

Rola pisma w rozwoju języków słowiańskich.

Nazwa zajęć: **Filozofia i estetyka**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. rozumie rolę refleksji filozoficznej w studiach literaturoznawczych.

2. posiada podstawową wiedzę z zakresu filozofii i estetyki.

3. na podstawie uzyskanej wiedzy logicznej stosuje strategie argumentacyjne, retoryczne i erystyczne.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi analizować dzieła literackie i kulturowe pod kątem filozoficznym i estetycznym.

2. na podstawie twórczej analizy nowych sytuacji i problemów moralnych samodzielnie formułuje propozycje ich rozwiązania.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest otwarty na nowe idee i gotów do zmiany opinii w świetle dostępnych danych i argumentów.

2. posiada kompetencje umożliwiające odmienne postrzeganie życia społecznego, moralnego i estetycznego przez osoby pochodzące z różnych okresów historycznych, środowisk i kultur.

Treści programowe dla zajęć:

Semestr 3:

Przedmiot i charakterystyka filozofii.

Semestr 3:

Filozofia przedsokratejska, cz.1 (poglądy Talesa z Miletu, Anaksymandra, Anaksymenesa, Heraklita z Efezu i Pitagorejczyków).

Semestr 3:

Filozofia przedsokratejska, cz.2, (poglądy Ksenofanesa, Parmenidesa, Zenona z Elei, Empedoklesa i Demokryta z Abdery).

Semestr 3:

Okres humanistyczny w filozofii: poglądy sofistów i Sokratesa.

Semestr 3:

Poglądy filozoficzne Platona.

Semestr 3:

Metafizyka i etyka Arystotelesa.

Semestr 3:

Filozofia szkół hellenistycznych: stoicyzm, epikureizm i sceptycyzm.

Semestr 3:

Filozofia buddyźmu.

Semestr 3:

Poglądy filozoficzne Augustyna z Hippony i Tomasza z Akwinu.

Semestr 3:

Racjonalizm Rene Descartesa (Kartezjusza).

Semestr 3:

Empiryści brytyjscy: John Locke, Georg Berkeley, Dawid Hume.

Semestr 3:

Etyka i teoria poznania Immanuela Kanta.

Semestr 3:

Duch absolutny, praca i nauka jako trzy możliwe punkty wyjścia filozofii (G. W. Hegel, K. Marks, A. Comte).

Semestr 3:

Fenomenologia i egzystencjalizm.

Semestr 4:

Estetyka – charakterystyka i przedmiot. Pojęcie sytuacji estetycznej.

Semestr 4:

Człowiek w świecie wartości. Wybrane zagadnienia aksjologiczne.

Semestr 4:

Podstawowe kategorie estetyczne starożytnej Grecji (piękno, harmonia, kalokaghatia, katharsis, mimesis, trójjedyna choreia).

Semestr 4:

Estetyka w średniowieczu (poglądy Pseudo Dionizego Areopagity, Jana Szkota Erugieny, Augustyna z Hippony).

Semestr 4:

Klasycyzm i romantyzm jako dwa wybrane style estetyczne (charakterystyka i porównanie).

Semestr 4:

Dzieło sztuki – próby definicji.

Semestr 4:

Estetyczne i pozaestetyczne funkcje sztuki.

Semestr 4:

Twórca i proces twórczy.

Semestr 4:

Wybrane koncepcje przeżycia estetycznego (teorie: Arystotelesa, I. Kanta, A. Schopenhauera, R. Ingardena i innych).

Semestr 4:

Stosunek sztuki do prawdy i rzeczywistości.

Semestr 4:

Estetyka wobec sztuki współczesnej.

Nazwa zajęć: Zarys dziejów Słowiańszczyzny Zachodniej

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. wymienia najważniejsze państwa słowiańskie funkcjonujące w Europie Środkowej i określa okres ich istnienia, zna najważniejsze słowiańskie grupy narodowe/etniczne w Europie Środkowej, określa czas ich przybycia i lokalizację.
2. zna przebieg procesu dziejowego na obszarze Europy Środkowej.
3. zna terminologię historyczną związaną z obszarem Słowiańszczyzny Zachodniej.
4. rozumie przyczyny skomplikowanej sytuacji politycznej i kulturowej w Europie Środkowej.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi pokazać przyczyny nakładania się tradycji historycznych słowiańskich grup narodowych/etnicznych w Europie Środkowej.
2. potrafi wyjaśnić historyczne uwarunkowania rozwoju poszczególnych narodów zachodniosłowiańskich.

Treści programowe dla zajęć:

Dzieje Słowian Zachodnich w do XVIII wieku.

Dzieje Słowian Zachodnich okresu „Burzy Napoleońskiej”.

Dzieje Słowian Zachodnich w Europie Środkowej w okresie restauracji (1815–1848).

Okres Wiosny Ludów w Europie Środkowej.

Pod znakiem nacjonalizmów – dzieje Słowian Zachodnich w Europie Środkowej w drugiej połowie XIX w.

Pod znakiem modernizacji – państwa zachodniosłowiańskie przed I wojną światową.

I wojna światowa na terenach Słowiańszczyzny Zachodniej.

Państwa Zachodniosłowiańskie w dwudziestoleciu międzywojennym – w cieniu autorytaryzmów i totalitaryzmów.

Państwa zachodniosłowiańskie w czasie II wojny światowej.

Państwa „demokracji ludowej” w Europie Środkowej ich problemy po II wojnie światowej.

Współczesne państwa zachodniosłowiańskie i ich dziedzictwo historyczno-kulturowe.

Nazwa zajęć: Metodologia badań literackich z elementami komparatystyki

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. prezentuje usystematyzowaną wiedzę na temat historycznie uporządkowanych szkół teoretycznoliterackich, komparatystycznych i metodologicznych.
2. rozumie powiązania poszczególnych projektów teoretycznoliterackich z inspirującymi je dyskursami filozoficznymi oraz wywiedzionymi z innych obszarów kultury.

3. zna najważniejsze koncepcje dotyczące komparatystyki literackiej (kulturowej) wypracowane na gruncie różnych teorii w naukach humanistycznych.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi zdefiniować pojęcia i terminy z zakresu komparatystyki literackiej oraz teorii literatury, a także uzasadnić wybór teorii komparatystycznej i metody literaturoznawczej w odniesieniu do badań literaturoznawczych (kulturoznawczych).

2. dysponuje umiejętnością wykorzystywania narzędzi wypracowanych przez szkoły teoretycznoliterackie, praktykuje je przy analizie i interpretacji zjawisk literackich i kulturowych.

3. potrafi waloryzować znaczenie poszczególnych szkół teoretycznoliterackich w odniesieniu do ich wkładu w procesy komunikacji poczynając od poziomu interpersonalnego po międzykulturowy.

4. zyskuje umiejętność porównywania kultur i literatur różnych kręgów kulturowych w oparciu o uzyskaną wiedzę.

5. dysponuje zdolnością otwierania się na nowe doświadczenia intelektualne, związane z zasadą ustawicznego dokształcania się i wychodzenia naprzeciw nowym obszarom wiedzy.

Treści programowe dla zajęć:

Przedstawienie uporządkowanej wiedzy z zakresu teoretycznoliterackich szkół badawczych, wypracowanych przez nie metodologii, ich głównych przedstawicieli wraz z dorobkiem.

Omówienie zakresu, miejsca i znaczenie komparatystyki literackiej (kulturowej) w naukach humanistycznych.

Prezentacja znajomości źródeł dwudziestowiecznych teorii literatury w oparciu o przełomowe wydarzenia w rozwoju nauk humanistycznych – nurty antypozytywistyczne (psychoanaliza, fenomenologia)

Prezentacja podstawowej wiedzy na temat metod, narzędzi i przedstawicieli dwudziestowiecznych szkół teoretycznoliterackich i komparatystycznych w ujęciu typologicznym i chronologicznym.

Omówienie międzytekstowych, intersemiotycznych, intermedialnych, komunikacyjnych i dialogowych zastosowań oraz aspektów komparatystyki.

Prezentacja praktycznych aspektów komparatystyki (analiza tekstów).

Nazwa zajęć: **Organizacja i prowadzenie wycieczek**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. definiuje podstawowe zagadnienia z zakresu obsługi ruchu turystycznego.

2. zna niezbędną dokumentację związaną z organizacją imprez turystycznych i pracą pilota wycieczek oraz rezydenta.

3. zna najważniejsze instytucje kultury i organizacje turystyczne.

4. zna istotne obostrzenia prawne w zakresie turystyki.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi określić podmioty uczestniczące w organizacji imprez turystycznych w zależności od jej charakteru.

2. potrafi zastosować poznane techniki komunikacyjne w kontaktach z klientem.

3. potrafi stworzyć ciekawą ofertę turystyczną i przygotować prezentację na jej temat.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. potrafi porównać i rozróżnić obowiązki pilota i przewodnika oraz ocenić jaki może być ich wpływ na grupę

Treści programowe dla zajęć:

Organizacja i funkcjonowanie rynku turystycznego.

Projektowanie imprez turystycznych.

Obsługa imprez turystycznych; przewodnictwo i pilotaż.

Dokumentacja i umowy w turystyce.

Prawo turystyczne.

Komunikacja polsko- i obcojęzyczna w turystyce.

Nazwa zajęć: **Organizacja i prowadzenie wycieczek**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. definiuje podstawowe zagadnienia z zakresu obsługi ruchu turystycznego.

2. zna niezbędną dokumentację związaną z organizacją imprez turystycznych i pracą pilota wycieczek oraz rezydenta.

3. zna najważniejsze instytucje kultury i organizacje turystyczne.

4. zna istotne obostrzenia prawne w zakresie turystyki.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi określić podmioty uczestniczące w organizacji imprez turystycznych w zależności od jej charakteru.
2. potrafi zastosować poznane techniki komunikacyjne w kontaktach z klientem.
3. potrafi stworzyć ciekawą ofertę turystyczną i przygotować prezentację na jej temat.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. potrafi porównać i rozróżnić obowiązki pilota i przewodnika i ocenić ich wpływ na grupę

Treści programowe dla zajęć:

Organizacja i funkcjonowanie rynku turystycznego.
Projektowanie imprez turystycznych.
Obsługa imprez turystycznych; przewodnictwo i pilotaż.
Dokumentacja i umowy w turystyce.
Prawo turystyczne.
Komunikacja polsko- i obcojęzyczna w turystyce

Nazwa zajęć: Najnowsze tendencje w turystyce

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna najnowsze trendy w turystyce.
2. posiada podstawową wiedzę na temat historyczno-kulturowego kontekstu najnowszych form turystyki w Europie Środkowej i na Bałkanach.
3. posiada wiedzę na temat współczesnego rynku turystycznego w Europie Środkowej i na Bałkanach.
4. zna i rozumie zadanie oraz cele najnowszych tendencji rozwojowych w turystyce.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi wskazać i wyjaśnić specyfikę najnowszych form turystyki w Europie Środkowej i na Bałkanach.
2. posiada umiejętność rozpoznania, charakterystyki oraz wyjaśnienia specyfiki środkowoeuropejskich oraz bałkańskich destynacji turystycznych związanych ze współczesnymi formami turystyki.
3. potrafi organizować pracę w grupie.

Treści programowe dla zajęć:

Specyfika turystyki kulturowej w Europie Środkowej i na Bałkanach
Charakterystyka najnowszych form turystyki
Cele i zadania najnowszych tendencji w turystyce.
Śródkowoeuropejski i bałkański kontekst rozwoju turystyki
Przyszłość turystyki na Bałkanach i w Europie Środkowej

Nazwa zajęć: Kultura antyczna z elementami języka greckiego

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. dysponuje zrębną wiedzą na temat kultury greckiej
2. ma dobrą orientację w zakresie historii Grecji
3. zna najważniejsze greckie formy literackie

w zakresie umiejętności:

1. potrafi poddać starogrecki utwór literacki analizie oraz interpretacji
2. potrafi przeczytać ze zrozumieniem prosty tekst w języku greckim

Treści programowe dla zajęć:

Kultura starożytnej Grecji
Podstawy historii społeczno-ekonomicznej starożytnej Grecji
Treść wybranych greckich utworów antycznych
Konwencjonalne greckie formy literackie
konteksty kulturowe greckiej literatury
Greckie fundamenty literatury europejskiej (epika, dramat, liryka, proza)
Fragmety greckich tekstów w oryginale

Nazwa zajęć: Literackie krajobrazy Słowiańszczyzny Południowej

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna koncepcje krajobrazu kulturowego i jego najważniejszych badaczy.
2. posiada wiedzę na temat czołowych literackich ujęć krajobrazu kulturowego w twórczości południowsłowiańskiej.
3. rozumie interdyscyplinarne uwarunkowania badań krajobrazoznawczych.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi odnajdywać i interpretować wyznaczniki krajobrazu kulturowego w konstrukcjach tematycznych dzieł literackich.
2. potrafi wskazać i omówić charakterystyczne dla Słowiańszczyzny Południowej elementy krajobrazu kulturowego.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. ma świadomość konieczności ochrony krajobrazu kulturowego Słowiańszczyzny Południowej.

Treści programowe dla zajęć:

Definicje krajobrazu kulturowego i literackiego.

Interdyscyplinarność w badaniach nad krajobrazem kulturowym i literackim. Związki literaturoznawstwa z geografią, antropologią kulturową, historią, historią sztuki, Memorial Studies, naukami ścisłym

Emblematyczne właściwości krajobrazu typowe dla Słowiańszczyzny Południowej.

Rola literatury w kształtowaniu i kodyfikowaniu podstawowych wyznaczników krajobrazu kulturowego Słowiańszczyzny Południowej.

Tradycja romantyczna i arkadyjska - dwa źródła południowosłowiańskiego krajobrazu kulturowego.

Idea genius loci w badaniach nad krajobrazem kulturowym Słowiańszczyzny Południowej.

Locus amoenus/locus horridus - wzorce i antywzorce krajobrazu kulturowego (antynomie wieś - miasto, dzika przyroda - pejzaż industrialny i postindustrialny).

Związek ujęć malarskich z literackimi obrazami pejzażu kulturowego.

Nazwa zajęć: Podstawy kultury europejskiej

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. ma uporządkowaną podstawową wiedzę z zakresu dziedzictwa języka, literatury i kultury greckiej i łacińskiej w kulturze europejskiej.
2. zna podstawową terminologię z zakresu badań nad kulturą grecką i łacińską oraz jej recepcją.
3. ma podstawową wiedzę o powiązaniach różnych dziedzin i dyscyplin naukowych z badaniami nad rzymskim dziedzictwem literackim i kulturowym.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi stosować podstawowe metody analizy dzieł literatury rzymskiej oraz umie docenić znaczenie kompetencji filologicznych w procesie komunikacji kulturowej.
2. potrafi łączyć podstawową wiedzę na temat języka łacińskiego i kultury rzymskiej z nauką refleksją dotyczącą ich wpływu na języki i kultury słowiańskie.
3. potrafi docenić znaczenie badań filologicznych nad literaturą łacińską i zna wartość rzymskiego dziedzictwa we współczesnej kulturze narodów słowiańskich.

Treści programowe dla zajęć:

Epoki historyczne w dziejach cywilizacji rzymskiej i ich kulturowe oraz językowe dziedzictwo.

Metodologia badań nad antykiem rzymskim w kontekście studiów nad tożsamością kultury europejskiej. Analiza wybranych arcydzieł literatury rzymskiej w perspektywie ich recepcji w literaturze powszechnej (Plaut, Ciceron, św. Augustyn).

Analiza wybranych arcydzieł literatury łacińskiej i ich wpływu na rozwój piśmiennictwa narodów słowiańskich (Wergiliusz, Horacy, Owidiusz).

Wpływ języka greckiego i łacińskiego oraz kultury greckiej i rzymskiej na rozwój języków słowiańskich i ich kultur.

Wpływ kultury greckiej i rzymskiej na kształtowanie się europejskiej tożsamości cywilizacyjnej.

Współczesna kultura europejska wobec dziedzictwa cywilizacji rzymskiej.

Nazwa zajęć: Metodologia badań językoznawczych z elementami językoznawstwa porównawczego

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna podstawowe metody wnioskowania stosowane w nauce i wśród nich wskazać (z uzasadnieniem) te, które są stosowane w lingwistyce
2. zna metody badawcze językoznawstwa
3. ma wiedzę szczegółową o współczesnych dokonaniach, ośrodkach i szkołach badawczych z zakresu gramatyki języków słowiańskich.
4. ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę ogólną, obejmującą terminologię, teorie i metodologię badań z zakresu rozwoju systemu fonologicznego, morfologicznego, składniowego oraz leksykalnego w językach słowiańskich

w zakresie umiejętności:

1. potrafi omówić dzieje lingwistycznych metod badawczych z perspektywy różnych koncepcji rozwoju nauki.
2. porównuje zjawiska językowe w poszczególnych językach słowiańskich.
3. potrafi wyjaśnić związki poszczególnych lingwistycznych propozycji metodologicznych z głównymi nurtami teoretycznymi nauk humanistycznych i przyrodniczych

Treści programowe dla zajęć:

Podstawowe wiadomości z ogólnej metodologii nauk; miejsce językoznawstwa w ogólnej klasyfikacji nauk; pojęcie i typy paradygmatu badawczego; teorie ewolucji nauki/
Metodologie badawcze językoznawstwa historyczno-porównawczego
Podstawy teoretyczne i metody gramatyki porównawczej. Pochodzenie języków słowiańskich.
Ogólna charakterystyka stanu i rozwoju systemów fonetycznego, fonologicznego i morfologicznego w językach słowiańskich.

Nazwa zajęć: Dobra kultury w Europie Środkowej i na Bałkanach

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. posiada wiedzę dotyczącą definiowania i klasyfikowania (wraz z przykładami z różnych obszarów) wybranych dóbr kultury, zarówno w zróżnicowanych geokulturowych przestrzeniach Europy, jak i kulturach właściwych środkowoeuropejskim i bałkańskim.
2. zna wybrane aspekty dóbr kultury i ich ochrony sytuuje w rodzimym, ale i europejskim systemie prawnym, kontekście kulturowym, językowym, politycznym, historycznym, identyfikuje wielkie tradycje kulturowe.
3. zna najważniejsze akty prawne (globalne, europejskiej i rodzime, krajowe) odnoszące się do zagadnienia dóbr kultury.
4. posiada podstawową wiedzę z zakresu sztuki, obiegów kultury, procesów recepcji i transmisji kultury, potrafi wskazywać ich wielorakie role.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi wskazać główne obiekty zabytkowe i kultury materialnej (z ich metryką), identyfikować ich proveniencję (artystyczną i kulturową), wskazywać wpływy łańskie, bizantyjskie, orientalne i konfrontować je z tłem społeczno-politycznym epoki w której powstały, pokazując mechanizmy ich kulturowej, współczesnej re aktualizacji.
2. potrafi umieścić dobra kultury na tle procesu historycznego, krytycznie analizując jego waloryzację, rozumie ich znaczenia (symboliczne, ideowe) odnosząc się do różnych aspektów pojmowania i manifestowania się kultury.
3. potrafi scharakteryzować niematerialne dobra kultury, jest świadomy znaczenia sfery duchowej w procesie tworzenia kultury, zwraca uwagę i posiada podstawową wiedzę na temat kultury ludowej, folkloru, roli walorów przyrodniczych i antropogenicznych.

Treści programowe dla zajęć:

Prezentacja głównej terminologii z zakresu dóbr kultury, ich podziału.

Przedstawienie roli i znaczenia zinstytucjonalizowanych form ochrony dóbr kultury.

Rola UNESCO oraz obiekty z listy reprezentatywnej.

Geneza, typy i funkcje obiektów muzealnych w ochronie i promocji dóbr kultury.

Przedstawienie problematyki konserwacji, restauracji i renowacji dóbr kultury.

Prezentacja problemu strat wojennych, ich restytucji, poszukiwania.

Omówienie roli turystyki w kontekście promowania dziedzictwa kulturowego.

Prezentacja niematerialnego dziedzictwa kulturowego ze szczególnym uwzględnieniem tradycji ludowej.

Prezentacja zasobów archiwalnych, jako jednego z obszarów ochrony dóbr kultury.

Omówienie głównych składowych wybranych kultur narodowych w kontekście transmisji historycznej, pokoleniowej i kulturowej.

Nazwa zajęć: Dobra kultury w Europie Środkowej i na Bałkanach

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. posiada wiedzę dotyczącą definiowania i klasyfikowania (wraz z przykładami z różnych obszarów) wybranych dóbr kultury, zarówno w zróżnicowanych geokulturowych przestrzeniach Europy, jak i kulturach właściwych środkowoeuropejskim i bałkańskim.
2. zna wybrane aspekty dóbr kultury i ich ochrony sytuuje w rodzimym, ale i europejskim systemie prawnym, kontekście kulturowym, językowym, politycznym, historycznym, identyfikuje wielkie tradycje kulturowe.

3. zna najważniejsze akty prawne (globalne, europejskiej i rodzime, krajowe) odnoszące się do zagadnienia dóbr kultury.
4. posiada podstawową wiedzę z zakresu historii sztuki, obiegów kultury, procesów recepcji i transmisji kultury, potrafi wskazywać ich wielorakie role.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi wskazać główne obiekty zabytkowe i kultury materialnej (z ich metryką), identyfikować ich proveniencję (artystyczną i kulturową), wskazywać wpływy łańskie, bizantyjskie, orientalne i konfrontować je z tłem społeczno-politycznym epoki w której powstały, pokazując mechanizmy ich kulturowej, współczesnej reaktualizacji.
2. potrafi umieścić dobra kultury na tle procesu historycznego, krytycznie analizując jego waloryzację, rozumie ich znaczenia (symboliczne, ideowe) odnosząc się do różnych aspektów pojmowania i manifestowania się kultury.
3. potrafi scharakteryzować niematerialne dobra kultury, jest świadomy znaczenia sfery duchowej w procesie tworzenia kultury, zwraca uwagę i posiada podstawową wiedzę na temat kultury ludowej, folkloru, roli walorów przyrodniczych i antropogenicznych.

Treści programowe dla zajęć:

Prezentacja głównej terminologii z zakresu dóbr kultury, ich podziału.

Przedstawienie roli i znaczenia zinstytucjonalizowanych form ochrony dóbr kultury.

Rola UNESCO oraz obiekty z listy reprezentatywnej.

Geneza, typy i funkcje obiektów muzealnych w ochronie i promocji dóbr kultury.

Przedstawienie problematyki konserwacji, restauracji i renowacji dóbr kultury.

Prezentacja problemu strat wojennych, ich restytucji oraz poszukiwania.

Omówienie roli turystyki w kontekście promowania dziedzictwa kulturowego.

Prezentacja niematerialnego dziedzictwa kulturowego ze szczególnym uwzględnieniem tradycji ludowej.

Omówienie głównych składowych wybranych kultur narodowych w kontekście transmisji historycznej, pokoleniowej i kulturowej.

Nazwa zajęć: **Lingwistyka kulturowa**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. posiada wiedzę o złożonych relacjach między językiem a kulturą.
2. posiada wiedzę ogólną w zakresie podejmowanych współcześnie badań na temat lingwistyki kulturowej.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi obserwować, analizować i interpretować relacje między językiem i kulturą.
2. potrafi podjąć dyskusję nad najistotniejszymi zagadnieniami, obecnymi w refleksji nad kulturowymi uwarunkowaniami języka.
3. potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę w ramach przygotowania do wykonywania zawodów wymagających wysokiej kompetencji językowej (etykieta językowa, mowa ciała jako wspierająca akt komunikacji werbalnej, lingwistyczny aspekt NLP).

w zakresie kompetencji społecznych:

1. posiada świadomość złożonych relacji między językiem a kulturą.

Treści programowe dla zajęć:

Prezentacja złożonych relacji między językiem a kulturą.

Język narzędziem postrzegania rzeczywistości i źródłem wiedzy o człowieku i świecie. Wspólnota kulturowa – kultura języka.

Pojęcie językowego obrazu świata – przybliżenia. Koncepcja językowego obrazu świata w programie slawistycznych badań porównawczych.

Językowe wykładniki wartości kulturowych. Językowe wyrażanie uczuć w różnych kulturach.

Językowo-kulturowa analiza znaczenia – językowo-kulturowe definicje leksykalne słownictwa na przykładach.

Język płci – asymetrie rodzajowo-płciowe. Gender-Neutral Language (sposób posługiwania się językiem w tekstach pisanych w komunikacji oficjalnej w instytucjach europejskich, który odznacza się wyeliminowaniem wykładników rodzaju naturalnego).

Perswazja językowa. Język reklamy. Neurolingwistyczne programowanie umysłu – aspekt lingwistyczny.

Nazwa zajęć: **Informacja naukowa i bibliograficzna**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna i rozumie terminologię z zakresu informacji naukowej, bibliotekoznawstwa, prawa autorskiego.
2. legitymuje się znajomością problematyki oceny i jakości informacji i źródeł elektronicznych (także obcojęzycznych).
3. definiuje podstawowe pojęcia związane z rzetelnością i nierzetelnością nauką oraz rozumie główne zagadnienia ochrony własności intelektualnej, konsekwencje prawne i dyscyplinarne naruszenia praw autorskich.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi rozpoznawać różne rodzaje źródeł, przeprowadzać ich krytyczną analizę i interpretację z zastosowaniem metodologii dziedzinowych.
2. korzysta z różnych źródeł informacji w wersji elektronicznej i tradycyjnej w języku polskim i języku kierunkowym, efektywnie wyszukuje informacje w wyszukiwarkach internetowych oraz bazach źródłowych i bibliograficznych w języku polskim oraz języku kierunkowym.
3. potrafi uzasadnić konieczność weryfikacji wszelkich źródeł informacji, właściwie zinterpretować i zastosować najważniejsze kryteria oceny informacji.
4. potrafi rozpoznać właściwe i niewłaściwe sposoby cytowania, parafrazowania tekstu naukowego oraz zapisu bibliograficznego oraz sporządzić zestawienie bibliograficzne w oparciu o źródła informacji piśmienniczej i elektronicznej.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów do ciągłego zawodowego doskonalenia się, dokonywania samooceny kompetencji oraz wyznaczania kierunku własnego rozwoju profesjonalnego.
2. wykazuje się refleksją i wrażliwością na kwestie etyczne i prawne, korzystając z cudzej twórczości naukowej i artystycznej.

Treści programowe dla zajęć:

Bazy danych dla dyscyplin literaturoznawstwo i językoznawstwo (z uwzględnieniem źródeł oraz baz źródłowych w językach kierunkowych / słowiańskich) – typologia, oprogramowanie, definiowanie kryteriów wyszukiwania.

Tworzenie baza danych – podstawowe informacje.

Prawo autorskie w teorii i praktyce.

Tradycyjne i elektroniczne źródła informacji naukowej – przegląd, klasyfikacja i charakterystyka.

Techniki wyszukiwania informacji w bazach bibliograficznych i pełnotekstowych.

Wyszukiwanie informacji w Internecie. Wprowadzenie do tworzenia efektywnych zapytań.

Typy i zasady tworzenia bibliografii.

Kryteria oceny źródeł internetowych.

Narzędzia AI w pracy naukowej i dydaktycznej.

Nazwa zajęć: **Folklor południowosłowiański**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. posiada podstawowe wiadomości na temat historii, stanu i narzędzi metodologicznych folklorystyki europejskiej i współczesnej amerykańskiej
2. zna definicje folkloru i folkloru słownego oraz dokonuje klasyfikacji literatury ustnej.
3. wskazuje związki pomiędzy literaturą „pisaną” i ustną oraz charakteryzuje specyfikę badań nad tradycyjną i współczesną literaturą słowną, obrzędowością, obyczajowością i kulturą materialną.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi przedyskutować znaczenie badań nad tradycyjnym i współczesnym folklorem Słowian południowych w odniesieniu do nauki o języku i literaturze poszczególnych narodów słowiańskich Półwyspu Bałkańskiego.
2. umie streścić i podsumować prace naukowe z zakresu badań folklorystycznych.
3. wyjaśnia, interpretuje oraz ustnie i pisemnie analizuje dzieła południowosłowiańskiej literatury ludowej, jak również potrafi porównać elementy tradycyjnej i współczesnej kultury ludowej Słowian południowych

Treści programowe dla zajęć:

Zakres, miejsce i znaczenie folkloru i folklorystyki w naukach humanistycznych.

Podstawowe zagadnienia, pojęcia oraz definicje z zakresu folkloru w wąskim i szerokim znaczeniu

Specyfika twórczości słownej w optyce literatury „pisanej”

Miejsce i historia zapisów folkloru werbalnego Słowian południowych

Genologia folklorystyczna – systematyzacja i klasyfikacja utworów folklorystycznych niezależnie oraz w nawiązaniu do ustaleń genologii literackiej.

Miejsce folkloru słownego w południowosłowiańskim procesie historycznoliterackim

Analiza tekstu folkloru

Kultury ceremonialne narodów słowiańskich zamieszkujących Półwysep Bałkański – aspekt teoretyczny, formy tradycyjne i współczesne

Rodzinną oraz kalendarzową obrzędowość i obyczajowość Słowian Południowych – aspekt teoretyczny, formy tradycyjne i współczesne

Nazwa zajęć: **Słowiańskie miejsca pamięci**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Zna podstawowe definicje, pojęcia, terminologię w zakresie dyskursów memorialnych (obecnych w naukach humanistycznych i społecznych).

2. zna mechanizmy i formy funkcjonowania przeszłości – historii – pamięci oraz zna genezę i rolę miejsc pamięci w rozmaitych sferach i zróżnicowanych procesach zachodzących na obszarze Europy Środkowej i Bałkanów.

3. zna istotne dla danego obszaru miejsca pamięci (ich aspekt topograficzny i kulturowo-społeczny).

4. ma świadomość zróżnicowania koncepcji i funkcji miejsc pamięci w procesach zachodzących na obszarze Słowiańszczyzny Zachodniej i Południowej.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi zdefiniować pojęcia i zależności w obrębie dyskursów memorialnych.

2. potrafi rozpoznać procesy, koncepcje i mechanizmy funkcjonowania miejsc pamięci na obszarze Słowiańszczyzny Zachodniej i Południowej.

3. potrafi rozpoznać, analizować, oceniać genezę, miejsce oraz rolę miejsc pamięci na słowiańskiej mapie kulturowo-społecznej.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. ma świadomość roli miejsc pamięci w podtrzymywaniu tradycji i pielęgnowania dziedzictwa.

2. dostrzega korzyści i zagrożenia płynące z uprawianych polityk pamięciowych i amnezyjnych na obszarze Słowiańszczyzny Zachodniej i Południowej.

Treści programowe dla zajęć:

Wprowadzenie w dyskursy memorialne (orientacje metodologiczne i teoretyczne); definicje, pojęcia, związki: pamięci i przeszłości/ historii, pamięci i tradycji, pamięci historycznej, pamięci społecznej, pamięci kulturowej, nośników i miejsc pamięci, form i sposobów upamiętniania oraz zapomniania (marginalizacji, amnezji).

Przeszłość i pamięć jako czynniki wspólnototwórcze, narodotwórcze, kulturotwórcze.

Miejsce pamięci – zjawisko czy konstrukt; aspekt topograficzny i społeczno-kulturowy (mapy memorialne, miasta, pomniki, archiwa/ biblioteki, cmentarze, nazwy, teksty i in.).

Rola miejsc pamięci w procesach integracyjnych i dezintegracyjnych w Europie Środkowej i na Bałkanach (wybrane przykłady).

Pamięć i miejsca pamięci w sferze religii, polityki i imagologii (oraz imagistyki) społeczno-kulturowej (wybrane przykłady).

Literatura i sztuka jako źródło, archiwum i magazyn pamięci historycznej, narodowej, społecznej, kulturowej (wybrane przykłady).

Oficjalne – nieoficjalne formy i sposoby upamiętniania wydarzeń, postaci, zjawisk; instytucjonalne i ludowe, tradycyjne i nowoczesne (ponowoczesne) projekcje przeszłości (wybrane przykłady).

Modele i funkcje pamięci oraz zapomnienia wobec przeszłości i przyszłości (komunikacja, instrumentalizacja, marginalizacja, manipulacja, propaganda, rozrachunek itd.).

Nazwa zajęć: **Praktyczna nauka drugiego języka słowiańskiego**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. rozróżnia i rozumie znane mu słowa, dotyczące jego samego oraz jego rodziny i najbliższego otoczenia, gdy rozmówca mówi wolno i wyraźnie; rozumie powszechnie używane słowa (np. informacje o rodzinie, miejscu zamieszkania, zakupach, zatrudnieniu, stanie zdrowia); rozumie treść podstawowych krótkich komunikatów i prostych informacji sformułowanych w drugim języku słowiańskim (chorwackim/serbskim/macedońskim/bułgarskim/rosyjskim).

2. dysponuje podstawową wiedzą z zakresu gramatyki opisowej drugiego języka słowiańskiego (chorwackiego/serbskiego/macedońskiego/bułgarskiego/rosyjskiego).

3. posiada podstawowe informacje o kraju, kulturze i literaturze (chorwackiej/serbskiej/macedońskiej/bułgarskiej/rosyjskiej).

w zakresie umiejętności:

1. potrafi prowadzić rozmowę na podstawowym poziomie znajomości drugiego języka słowiańskiego(chorwackiego/serbskiego/macedońskiego/bułgarskiego/rosyjskiego); odpowiedzieć na i zadawać podstawowe pytania w zakresie najlepiej znanych mu tematów oraz w celu zaspokojenia podstawowych potrzeb komunikacyjnych; komunikować się w sytuacjach podstawowych, wymagających bezpośredniej wymiany informacji; uczestniczyć w krótkich rozmowach, nawet jeżeli nie rozumie wszystkich komunikowanych treści; używać podstawowych zwrotów codziennych w celu opisanego swojego miejsca zamieszkania i swojego otoczenia; wyrazić swoją opinię w zakresie codziennej, podstawowej komunikacji.

2. potrafi przeczytać i zrozumieć podstawowe komunikaty publiczne (np. ostrzeżenia, hasła reklamowe itp.) sformułowane w drugim języku słowiańskim (chorwackim/serbskim/macedońskim/bułgarskim/rosyjskim); czytać ze zrozumieniem krótkie, uprzednio dostosowane do poziomu A2 teksty; znaleźć konkretne informacje w tekstach dotyczących życia codziennego (np. w ogłoszeniach, rozkładach jazdy, broszurach informacyjnych i reklamowych, listach).

3. umie wypełniać formularze i/lub kwestionariusze osobowe, wymagające podstawowych informacji odnośnie imienia i nazwiska, wieku, narodowości, zawodu, miejsca zamieszkania itd.; napisać samodzielnie krótkie komunikaty (np. wiadomość, list prywatny itp.); sporządzić notatkę ze związanego i dostosowanego do poziomu A2 tekstu; opanować i stosować podstawowe reguły ortografii drugiego języka słowiańskiego (chorwackiego/serbskiego/macedońskiego/bułgarskiego/rosyjskiego).

Treści programowe dla zajęć:

Wprowadzenie do praktycznej nauki drugiego języka słowiańskiego (chorwackiego/serbskiego/macedońskiego/bułgarskiego/rosyjskiego); podstawowe charakterystyki części mowy; przyswajanie zwrotów podstawowych i skonwencjonalizowanych wyrażen używanych podczas nawiązania znajomości, przedstawienia się rozmówców, witania się itd.

Ludzie i ich zawody – nazwy państw i narodowości, zawody oraz związane z nimi reguły słowotwórcze, wprowadzenie kategorii rodzaju gramatycznego oraz rodzajnika.

Żywność i napoje, zakupy w sklepie i na targach, składanie zamówienia w restauracji i kawiarni, dyskusja o podstawowych nawykach żywieniowych, czas teraźniejszy, liczebniki.

Cechy przedmiotów i ludzi, kolory, cechy psychiczne i fizyczne, części ciała, kognucja między rzeczownikami i przymiotnikami, wyrażenie relacji przynależności, stopniowanie przymiotników.

Rodzina, przyjaciele, ludzie bliscy, zwierzęta domowe, relacje rodzinne, nazwy członków rodziny, zaimki osobowe, tryb rozkazujący czasownika, rodzajnik określony i nieokreślony – użycia regularne i nieregularne.

Rodzaje odzieży i obuwia, zakup ubrań i butów, dyskusja na temat zwyczajów ubioru, zaimki dzierżawcze, wskazujące i pytające, liczebniki.

Mój dom – opis otoczenia, opis mieszkania, ogłoszenie kupna/sprzedaży, domowe porządki, czasowniki bezosobowe i zwrotne.

Życie codzienne, opisywanie czynności codziennych oraz przyzwyczajen, która godzina, sposoby wyrażenia czasu, nazwy miesiące, dni tygodnia i pory roku, zaimki względne i nieokreślone.

Orientacja w przestrzeni – kierunki świata, dworzec, lotnisko, rozkład jazdy, kantor, wymiana walut, liczebniki główne i porządkowe.

Podróże, relacja z miejsc, które odwiedziliśmy i plany wakacyjne, kierunki ruchu, czas przyszły,

Liczenie: pieniądze, godziny, miesiące, lata; liczby i podstawowe działania arytmetyczne, aoryst, nieregularna liczba mnoga.

Nazwa zajęć: Historia wybranego południowosłowiańskiego języka literackiego z elementami gramatyki historycznej

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. ma uporządkowaną wiedzę na temat zabytków wybranego języka południowosłowiańskiego i odpowiednio charakteryzuje je na wszystkich etapach rozwoju tego języka

2. ma podstawową wiedzę z zakresu analizy różnic między historycznymi a współczesnymi cechami tekstów wybranego języka południowosłowiańskiego

3. ma uporządkowaną wiedzę na temat rozwoju systemu wybranego języka południowosłowiańskiego od zarania do wieku XIX i odpowiadającej jej terminologii.

w zakresie umiejętności:

1. posiada umiejętność wyjaśniania procesów rozwojowych piśmiennictwa południowosłowiańskiego.

2. potrafi wyszukiwać w tekstach odpowiednie elementy językowe, analizować je i określać ich związek z danym okresem rozwoju wybranego języka południowosłowiańskiego.

3. potrafi powiązać zjawiska historycznojęzykowe z analogicznymi zjawiskami w kulturze słowiańskiej i europejskiej oraz je zanalizować.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa językowego krajów Europy.

Treści programowe dla zajęć:

Wspólne pochodzenie języka południowosłowiańskich. Najstarsze zabytki języka literackiego.

Rola piśmiennictwa starocerkiewnego w rozwoju języków południowosłowiańskich.

Rozkwit języka w średniowieczu. Język najstarszych pieśni duchownych i utworów poetyckich.

Tło historyczne wybranego południowosłowiańskiego języka literackiego w XIV i XV wieku oraz w wieku XVI.

Zabytki doby baroku. Okres marazmu i przebudzenia.

Południowosłowiańskie odrodzenia narodowe. Powstanie „nowej wersji” języków południowosłowiańskich. Wybrany język południowosłowiańskich w drugiej połowie XIX w.

Nazwa zajęć: Wyznaniowa mapa Słowiańszczyzny Zachodniej

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna genezę rozwój chrześcijaństwa; zdefiniować istotę kultury chrześcijańskiej przy użyciu podstawowej terminologii historycznej, teologicznej, eklezjalnej, kulturowej oraz jej lokalne urzeczywistnienia – w literackiej i kulturowej przestrzeni słowiańskich krajów Europy Środkowej (poszczególnych obszarów narodowych).

2. Posiada wiedzę o istocie, strukturze i roli Kościoła (Wschodniego i Zachodniego), jego tradycjach (w tym tendencjach i nurtach piśmienniczych oraz literackich) na przestrzeni wieków; potrafi najważniejsze tradycje identyfikować i definiować w zakresie genezy i funkcjonalności, opisywać powyższą problematykę w odniesieniu do słowiańskiej przestrzeni literackiej i kulturowej w Europie Środkowej.

3. posiada podstawową wiedzę na temat prawosławia, katolicyzmu, judaizmu i islamu zna ich historię, zna i rozumie istotne metody analizy i interpretacji fenomenów prawosławnej i katolickiej kultury duchowej i materialnej właściwych dla konkretnych tradycji (np. anachoretyzmu, monastycyzmu, hesychazmu).

4. posiada podstawową wiedzę na temat zróżnicowania religijnego Słowiańszczyzny Zachodniej.

w zakresie umiejętności:

1. posiada umiejętność rozpoznania i przełożenia założeń protestantyzmu i katolicyzmu na poszczególne systemy kulturowe Słowian w Europie Środkowej.

2. potrafi opisać i wyjaśnić związki kultury prawosławnej oraz katolickiej z kulturową tradycją bizantyńską, rzymską i europejską.

Treści programowe dla zajęć:

Wprowadzenie do religioznawstwa, nauki o kulturze i religii, socjologii religii; definicje – typologie – funkcje: duchowości, religii i wyznania; miejsce religii (wyznania) w systemie kulturowo-społecznym.

Geneza, rys historyczny religii uniwersalistycznych: judaizmu, chrześcijaństwa i islamu; odłamy religijne, wyznania, sekty, ruchy; międzyreligijne i międzywyznaniowe relacje oraz konflikty (współegzystencja, dialog, ekumenizm, fundamentalizm i terrorizm – symboliczny i faktyczny).

Geografia religijna i wyznaniowa Europy Środkowej (pojęcia: dziedzictwa kulturowego, kręgu cywilizacyjnego, podziału Wschód – Zachód, administracyjna i geokulturowa mapa religijna i wyznaniowa Słowiańszczyzny).

Związki religii (i wyznania) z tożsamością etniczną, narodową i ponadnarodową – w ujęciu tradycyjnym i imagologicznym (idee uniwersalistyczne, kosmopolityczne, patriotyczne i nacjonalistyczne); miejsce religii (wyznania) w życiu politycznym i państwowym, społeczno-kulturowym i rodzinnym wspólnot narodowych, ponadnarodowych, lokalnych, regionalnych

Religia i wyznanie w życiu codziennym i praktykach kulturowo-społecznych słowiańskich wspólnot (pojęcia: tradycji i dziedziczonej przynależności religijnej – konfesyjnej – eklezjalnej; wspólnoty konserwatywnej, zmodernizowanej i zsekularyzowanej; antropologiczne i socjologiczne konteksty duchowości/ religijności i bezreligijności, ateizmu, antyreligijności); ludowe projekcje i nowoczesne folk-interpretacje oraz auto-prezentacje religijne (wyznaniowe).

Dawna i współczesna religijna kulturosfera, ikonosfera, architektura i geografia religijna (wyznaniowa) w Europie Środkowej

Religijne i wyznaniowe programy, projekcje, ilustracje, ślady oraz mistyfikacje i rekonstrukcje w literaturze, architekturze, sztuce oraz mediach Słowian zachodnich (w Europie Środkowej); tradycyjne i intermedialne formy wyrażania religijności, bezreligijności lub antyreligijności.

Rola i udział religii (wyznania) w procesach integracji i fragmentaryzacji świata słowiańskiego; kondycja instytucji i wspólnot religijnych (wyznaniowych) w świetle ateizacji, globalizacji i wyzwań współczesnego świata; religijność w kontekście filozofii, polityki i regulacji UE.

Nazwa zajęć: **Oblicza popkultury słowiańskiej**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna najważniejsze definicje i koncepcje dotyczące kultury popularnej.
2. potrafi wskazać i omówić etapy rozwoju kultury popularnej w Europie Środkowej i na Bałkanach w szerszym kontekście europejskim i światowym.
3. zna reprezentatywne przykłady kultury popularnej w krajach słowiańskich oraz ich znaczenie w kontekście historycznym, politycznym i kulturowym.

w zakresie umiejętności:

1. posługując się odpowiednią argumentacją potrafi wskazać i omówić różnice między tzw. "kulturą wysoką", kulturą popularną a kiczem.
2. porównuje środkowoeuropejskie i bałkańskie wytwory kultury popularnej w perspektywie historycznej i społecznej.
3. potrafi sformułować spójny, krytyczny komentarz (zarówno pisemny, jak i ustny) na temat różnych słowiańskich tekstów kultury, jak również typowych dla Europy Środkowej i Bałkanów zachowań społecznych związanych z świętowaniem i spędzaniem wolnego czasu.
4. opisuje, analizuje i uzasadnia swoje stanowisko na temat wykorzystania wytworów kultury popularnej jako narzędzia w dydaktyce, debacie publicznej, reklamie, kampaniach społecznych czy politycznych.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest otwarty na inne kultury, rozumie je na podstawie zdobytej wiedzy; jest świadomy społecznych, politycznych i historycznych uwarunkowań wpływających na wytwory kultury popularnej.

Treści programowe dla zajęć:

Kultura popularna - próba definicji. Kontekst światowy, europejski i regionalny.

Środkowoeuropejska i bałkańska kultura popularna: między faktami a przesadami; ogólne determinanty rozwoju kultury popularnej w regionach Słowiańszczyzny; etapy rozwoju środkowoeuropejskiej i bałkańskiej kultury popularnej.

Czego ludzie chcą słuchać? Muzyka popularna jako jeden z istotnych składników kultury narodowej (np. turbo-folk, czauga, disco polo, folková hudba, "narodowe" odmiany hip hopu etc.).

Co ludzie chcą oglądać? Narracje filmowe i telewizyjne środkowoeuropejskiej i bałkańskiej kultury popularnej (np. filmy, seriale telewizyjne, programy typu reality show, talk show itp.).

Komercja, reklamy, rynek i potrzeby społeczne (w kontekście historycznym i politycznym).

Literatura popularna wybranych krajów słowiańskich jako antidotum na rzeczywistość, politykę, historię.

O czym ludzie chcą być informowani? Ponadnarodowy fenomen tabloidów. Media słowiańskie

Czas wolny na słowiańskich Bałkanach i w Europie Środkowej. Kultura dyskotek, ogródków działkowych, daczy i kaw.

Nazwa zajęć: **Gramatyka scs. na tle kulturowym**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. potrafi opisać dziejową rolę języka scs na tle języków słowiańskich.
2. potrafi omówić najważniejsze zagadnienia gramatyki scs., posługując się aparatem terminologicznym z zakresu przedmiotu.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi czytać ze zrozumieniem i dokonywać transkrypcji tekstów scs.
2. potrafi analizować krótkie fragmenty tekstu i objaśniać istotne procesy fonetyczne, a także zmiany w systemie morfologicznym języka znajdujące odbicie w danym tekście.
3. potrafi znaleźć odpowiednie leksemy reprezentatywne dla danego zagadnienia, zaklasyfikować je do odpowiedniej kategorii a następnie dokonać odmiany przez przypadki, rodzaje, liczby, osoby, czasy.
4. potrafi przetłumaczyć krótkie fragmenty tekstów.
5. potrafi porównać starsze i młodsze redakcje tekstów równoległych.

Treści programowe dla zajęć:

Powstanie, rola i znaczenie języka scs. w dziejach narodów słowiańskich. Pierwsze alfabety słowiańskie i zabytki piśmiennictwa słowiańskiego.

Wartość głoskowa liter scs., zasady czytania i transkrypcji tekstów.

Struktura gramatyczna języka scs. – system fonetyczny i prozodia, a także tendencje rozwojowe języka prasłowiańskiego i ich rezultaty poświadczane w scs: redukcja i wokalizacja jerów, metateza, palatalizacje spółgłosek tylnojęzykowych.

Struktura gramatyczna języka scs. – system morfologiczny (rzeczownik - typy deklinacji rzeczowników, wzajemne wpływy deklinacyjne, zmiany w systemie deklinacyjnym). Praca z tekstem.

Struktura gramatyczna języka scs. – system morfologiczny (przymiotnik – odmiana prosta i złożona, stopniowanie; zaimek – rodzaje i odmiana). Praca z tekstem.

Struktura gramatyczna języka scs. – system morfologiczny (czasownik – tematy czasowników, aspekty, tryby, typy koniugacji). Praca z tekstem.

Struktura gramatyczna języka scs. – system morfologiczny (czasownik – system temporalny i imiesłowy). Praca z tekstem.

Osobliwości składni języka scs. Praca z tekstem.

Nowsze redakcje scs. Od staro-cerkiewno-słowiańskiego do cerkiewnosłowiańskiego.

Nazwa zajęć: Redakcja pism urzędowych

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. posiada wiedzę w zakresie stylistyki polskiej i stylistyki wybranego języka południowosłowiańskiego.
2. zna terminologię dotyczącą przekładu i redakcji pism urzędowych oraz handlowych.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi samodzielnie tłumaczyć teksty urzędowe i handlowe z wybranego języka południowosłowiańskiego na język polski i na odwrót.
2. potrafi rozpoznać, różnicować i stosować funkcjonalne style językowe oraz inne odmiany języka odpowiednie dla danej sytuacji komunikacyjnej.
3. potrafi przetłumaczyć i zredagować pisma urzędowe i handlowe oraz umowy handlowe i cywilno-prawne z języka polskiego na wybrany język południowosłowiański i na odwrót.
4. potrafi samodzielnie wykorzystywać różne źródła niezbędne w procesie przekładu, posługiwać się różnorodnymi słownikami i opracowaniami pomocnymi w pracy tłumacza oraz korzystać ze źródeł internetowych powiązanych ze stylem urzędowym.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. rozumie potrzebę stosowania wybranego stylu językowego w odpowiedniej sytuacji komunikacyjnej.

Treści programowe dla zajęć:

Wprowadzenie do stylistyki i stylu urzędowego wybranego języka południowosłowiańskiego na tle języka polskiego.

Poznanie nazw i skrótów nazw najważniejszych instytucji istniejących w kraju wybranego języka południowosłowiańskiego oraz omówienie rodzajów pism urzędowych i obowiązujących w kraju wybranego języka południowosłowiańskiego wzorów dokumentów tożsamości.

Redakcja pism urzędowych i handlowych.

Redakcja korespondencji handlowej.

Redakcja dokumentów aplikacyjnych: CV, list motywacyjny, podanie o pracę itp.

Redakcja tekstów urzędowych takich jak: prośby, podania, skargi i zażalenia.

Omówienie wzorów, rodzajów i sposobów redagowania umów handlowych oraz cywilno-prawnych obowiązujących w kraju wybranego języka południowosłowiańskiego.

Pisanie sprawozdań i protokołów.

Redakcja pism urzędowych – techniki, programy komputerowe.

Nazwa zajęć: Kultura i stylistyka języka kraju specjalności

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. ma podstawową wiedzę o kulturze języka i jej składnikach oraz rozumie podstawowe pojęcia teoretyczne z zakresu kultury języka.
2. ma podstawową wiedzę z zakresu stylistyki wybranego języka południowosłowiańskiego oraz rozumie podstawowe pojęcia teoretyczne stylistyki jako dyscypliny z pogranicza literaturoznawstwa i językoznawstwa.
3. ma elementarną wiedzę związaną ze stratyfikacją i odmianami stylowymi wybranego języka południowosłowiańskiego.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi rozpoznać, rozróżnić i porównać style funkcjonalne w wybranym języku południowosłowiańskim.

2. potrafi stosować funkcjonalne style językowe i inne odmiany języka odpowiednie dla danej sytuacji komunikacyjnej.

3. potrafi określić rodzaje błędów językowych i dokonać całościowej korekty tekstu pisanego oraz wskazać błędy w wymowie.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. rozumie rolę kultury języka w pracy przekładowej.

2. docenia wartość języka i rozumie potrzebę jego ochrony oraz popularyzacji wiedzy o języku.

Treści programowe dla zajęć:

Wstęp do stylistyki wybranego języka południowosłowiańskiego.

Styl artystyczny (literacki) oraz jego charakterystyka.

Styl naukowy oraz jego charakterystyka.

Styl publicystyczny oraz jego charakterystyka.

Styl urzędowo-kancelaryjny oraz jego charakterystyka.

Styl potoczny oraz jego charakterystyka.

Kultura języka i jej podstawowe elementy składowe.

Nazwa zajęć: **Seminarium licencjackie**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. posiada ugruntowaną wiedzę na temat najważniejszych metodologii, wykorzystywanych w badaniach naukowych z danej dyscypliny oraz z zakresu sławistyki, zna terminologię z zakresu wybranej dyscypliny naukowej.

2. rozumie zasady wykorzystywania adekwatnej metodologii do własnych badań.

3. zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu własności intelektualnej i prawa autorskiego oraz uświadamia sobie konieczność zarządzania własności intelektualnej

w zakresie umiejętności:

1. posiada umiejętność gromadzenia i wykorzystywania informacji naukowej; rekapitulowania i podsumowywania dyskusji, analizowania i porównywania źródeł, wyciągania wniosków.

2. umie zdefiniować problem badawczy, zawęzić i przeformułować obszar badań, a także uzasadnić wybór tematu pracy licencjackiej i zastosowanej w niej metody badawczej.

3. potrafi ocenić przydatność poszczególnych metod badawczych i wdobyć zyskaną wiedzę teoretyczną we własnej praktyce badawczej; potrafi uogólnić i integrować wnioski płynące z analizy tekstów oraz poprawnie je zwerbalizować i opisać, umie formułować argumentację wniosków naukowych.

4. potrafi zanalizować teksty pisane w poszczególnych językach, kategoryzować je i klasyfikować, porównać teksty spisane w różnych epokach i wyłowić w nich innowacje, przedyskutować swe przemyślenia w mowie i piśmie.

5. umie zaplanować i określić kompozycję pracy naukowej.

Treści programowe dla zajęć:

Próba zdefiniowania obszaru zainteresowań badawczych studenta.

Prezentacja zasad kompozycji pracy naukowej.

Zasady operowania elementami warsztatu naukowego (ze szczególnym zwróceniem uwagi na zapis bibliograficzny, przypisy, edycję tekstu naukowego itp.). Zapis bibliograficzny – ćwiczenia praktyczne .

Zarys metodologii badawczych.

Przedstawienie podstawowych teorii (i metod) komparatystycznych w wybranej dyscyplinie badawczej oraz kategorii socjologicznych, psychologicznych, kulturoznawczych i pojęć filozoficznych, wykorzystywanych w badaniach naukowych.

Prezentacja podstawowych pojęć i reguł z zakresu ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego oraz zarządzania zasobami własności intelektualnej.

Nazwa zajęć: **Kanon wybranej literatury zachodniosłowiańskiej**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. na poziomie podstawowym zna podstawowe prądy, nurty i zjawiska wybranej literatury zachodniosłowiańskiej; potrafi je wyliczyć w przebiegu chronologicznym i przedstawić w ujęciu typologicznym

w zakresie umiejętności:

1. zyskuje umiejętność porównywania zjawisk literackich, formułowania wniosków, wyjaśniania i interpretowania tych zjawisk w kontekście szerokich formacji historycznoliterackich, historycznych, filozoficznych

2. potrafi powiązać, wyjaśnić i zakwalifikować, opisać prądy literackie wybranej literatury zachodniosłowiańskiej i wyróżnić ich podstawowe wyznaczniki, omówić i zinterpretować twórczość ich najważniejszych przedstawicieli

3. potrafi kompilować zdobytą na zajęciach wiedzę, budować ujęcia uogólniające, rozwijać, wyjaśniać i rekonstruować przebieg procesu historycznoliterackiego w wybranej literaturze zachodniosłowiańskiej

4. potrafi kategoryzować, zaklasyfikować i zjawiska literackie z poszczególnych epok wybranej literatury zachodniosłowiańskiej i powiązać je z analogicznymi zjawiskami w literaturze europejskiej

Treści programowe dla zajęć:

Prezentacja na poziomie podstawowym wybranej literatury zachodniosłowiańskiej w ujęciu chronologicznym i typologicznym; ukazanie najważniejszych pisarzy i ich twórczości

Ukazanie związków wybranej literatury zachodniosłowiańskiej wszystkich wymienionych okresów i prądów z analogicznymi okresami i prądami w literaturze europejskiej, wyeksponowanie płaszczyzn identyfikacji i zróżnicowania.

Przedstawienie omawianych zjawisk literackich na tle wydarzeń historycznych, politycznych i społecznych.

Prezentacja omawianych zjawisk literackich w interdyscyplinarnych i intersemiotycznych powiązaniach z innymi dziedzinami sztuki.

Analiza i interpretacja wybranych tekstów poetyckich, prozatorskich i dramatycznych, prezentujących charakterystyczne dla epoki zjawiska literackie.

Nazwa zajęć: Szlaki turystyczne w Europie Środkowej i na Bałkanach

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. wskazuje i definiuje cechy charakterystyczne wybranych regionów turystycznych Europy Środkowej i Bałkanów.

2. rozumie związek wybranych wydarzeń historycznych z obszarem kulturowym Europy, rozpoznaje cechy narodowych i ponadnarodowych modeli kulturowych i potrafi określić ich atrakcyjność dla turystyki

3. zna specyfikę procesów wpływających na atrakcyjność wybranych szlaków turystycznych a także specyfikę relacji kulturowych między poszczególnymi regionami i kulturami

w zakresie umiejętności:

1. potrafi powiązać zjawiska z zakresu szeroko rozumianej kultury europejskiej.

2. zyskuje umiejętność porównywania zjawisk walorów przyrodniczych i antropogenicznych, formułowania wniosków, wyjaśniania i interpretowania tych zjawisk w kontekście szerokich formacji historycznych, politycznych, etnicznych, religijnych.

3. zyskuje umiejętność porównywania zjawisk determinujących atrakcyjność turystyczną, formułowania wniosków, wyjaśniania i interpretowania tych zjawisk w ujęciu interdyscyplinarnym

4. potrafi kompilować zdobytą na zajęciach wiedzę, budować ujęcia uogólniające, rozwijać, wyjaśniać i rekonstruować najważniejsze elementy przestrzeni turystycznej i kulturowej wybranych regionów europejskich

Treści programowe dla zajęć:

Prezentacja informacji teoretycznych dotyczących dóbr kultury i turystyki kulturowej.

Prezentacja walorów przyrodniczych i antropogenicznych wybranych regionów turystycznych w Europie Środkowej i na Bałkanach.

Prezentacja najważniejszych obiektów zabytkowych wpływających na atrakcyjność poszczególnych szlaków turystycznych w Europie Środkowej i na Bałkanach.

Prezentacja najważniejszych czynników wpływających na powstanie kategorii szlaku turystycznego.

Prezentacja związków między historią, sztuką, kulturą wybranych krajów i regionów a ich atrakcyjnością turystyczną.

Prezentacja najważniejszych postaci związanych z omawianym krajem/regionem turystycznym i ich znaczeniem dla kultury narodowej/regionalnej.

Przedstawienie zależności geograficznych i kulturowych wybranych regionów i państw.

Nazwa zajęć: Wstęp do slawistyki

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. potrafi scharakteryzować różnice między dialektami a językiem ogólnym (literackim).

2. potrafi wskazać podstawowe różnice między językami słowiańskimi.

3. potrafi określić miejsce współczesnych języków słowiańskich wśród innych języków europejskich.

4. ma świadomość interdyscyplinarnego charakteru badań językoznawczych.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi dokonać obserwacji zjawisk językowych w ujęciu diachronicznym i synchronicznym.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. ma świadomość języka jako rezerwuaru kultury.

Treści programowe dla zajęć:

Język jako system znaków a języki etniczne, języki rekonstruowane.

Pojęcie dialektu i języka ogólnego, wzajemne relacje między tymi zjawiskami językowymi, mechanizmy kształtowania się języka ogólnego.

Rekonstrukcja językowego obrazu świata Prasłowian na podstawie danych językowych (leksyka apelatywna i proprialna) – wybrana tematyka.

Kształtowanie się słowiańskich języków ogólnych (literackich) – ogólna charakterystyka.

Języki słowiańskie wśród języków europejskich (w ujęciu synchronicznym i diachronicznym).

Rola pisma w rozwoju języków słowiańskich.

Nazwa zajęć: **Retoryka w komunikacji międzykulturowej**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. rozumie podstawowe zagadnienia teorii retoryki oraz zna historię retoryki i komunikowania

2. rozumie i zna wybrane chwyt erystyczne

w zakresie umiejętności:

1. potrafi tworzyć teksty i wypowiedzi w określonej sytuacji retorycznej

2. analizuje techniki perswazji i manipulacji językowej w różnych typach tekstów (także związanych z mediami) i w określonych warunkach językowych (języki słowiańskie)

w zakresie kompetencji społecznych:

1. skutecznie nawiązuje i podtrzymuje relacje w grupie w ramach wspólnych ćwiczeń retorycznych

Treści programowe dla zajęć:

Wstępnie wokół retoryki, sposoby jej rozumienia, historia i współczesność

Retoryka jako nauka - ujęcie komparatystyczne na przykładzie wybranych państw słowiańskich

Sztuka wysławiania się

Sztuka argumentowania

Siła perswazji. Podstawy erystyki

Skuteczne komunikowanie

Retoryka medialna - przegląd słowiański

Nazwa zajęć: **Literatury południowosłowiańskie w bałkańskim i śródziemnomorskim kontekście kulturowym**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. definiuje bałkańską przestrzeń kulturową i opisuje charakterystyczne dla niej zjawiska (kultura ludowa, idee wspólnotowe Słowiańszczyzny, wielkie mity narodowe)

2. dostrzega związki między fenomenami z zakresu literatury i kultury Słowian południowych

3. zna specyfikę południowosłowiańskiego procesu historycznego i kulturowego oraz relacje pomiędzy literaturą pisaną i ustną, a także specyfikę relacji kulturowych między Półwyspem Bałkańskim i pozostałą częścią Europy

w zakresie umiejętności:

1. analizuje i interpretuje teksty literackie i naukowe charakterystyczne dla bałkańskiej przestrzeni kulturowej

2. wyjaśnia związek wybranych utworów literackich z obszarem kulturowym Bałkanów, rozpoznaje cechy narodowych i ponadnarodowych modeli kulturowych, charakterystycznych dla Slavia Latina, Slavia Orthodoxa, Slavia Islamica i Slavia Iudaica

3. umie kompilować i streszczać wiedzę zaczerpniętą z literatury teoretycznej, potrafi ją uogólniać i modyfikować

w zakresie kompetencji społecznych:

1. samodzielnie ocenia południowosłowiańskie dzieła literackie oraz teksty kultury.

Treści programowe dla zajęć:

Prezentacja kierunków rozwoju wybranej literatury południowosłowiańskiej w odniesieniu do specyfiki regionu bałkańskiego oraz procesuhistorycznoliterackiego

Prezentacja na poziomie podstawowym współczesnej literatury, kultury oraz historii wybranego kraju południowosłowiańskiego.

Prezentacja na poziomie podstawowym sylwetek współczesnych pisarzy wybranej literatury południowosłowiańskiej w kontekście kulturowym, społecznym i politycznym

Prezentacja wybranych dzieł literackich i ich powiązanie z głównymi prądami literatury i kultury europejskiej

Prezentacja interdyscyplinarnych i intersemiotycznych powiązań omawianych zjawisk literackich z innymi dziedzinami sztuki

Nazwa zajęć: Sławista w świecie biznesu

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. rozumie potrzebę ochrony własności intelektualnej oraz podstawowe sposoby jej ochrony w prowadzeniu działalności gospodarczej.

2. zna specyfikę zarządzania (małą) firmą w początkowej fazie działalności.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi pracować w zespole i dzięki pracy zespołowej inicjować lub zrealizować powierzone mu zadania

2. potrafi samodzielnie zgromadzić informacje ze źródeł zewnętrznych w celu ewaluacji i wstępnej selekcji pomysłów biznesowych

3. potrafi współpracować w grupie, planować i organizować przebieg wspólnych prac; rozwijać umiejętność wypracowania kompromisu.

4. potrafi opracować koncepcję przedsięwzięcia biznesowego (tzw. uproszczony biznesplan)

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów do respektowania etycznego wymiaru badań naukowych oraz życia zawodowego i społecznego

2. jest gotów do zachowania się w sposób profesjonalny oraz podejmowania samodzielnych działań profesjonalnych

3. jest gotów do nawiązywania kontaktów interpersonalnych z przedstawicielami różnych kultur i tradycji

Treści programowe dla zajęć:

Otoczenie biznesowe szkoły wyższej

Podstawowe zagadnienia związane z rozpoczynaniem działalności gospodarczej; koncepcja przedsiębiorstwa, zespół założycielski, kadra, struktura organizacyjna.

Źródła finansowania biznesu; biznesplan

Uruchomienie firmy i pozyskiwania klientów

Możliwości zaistnienia na rynku z wykorzystaniem potencjału internetu, w tym sfery społecznościowej Świat biznesu międzynarodowego; zaproszeni goście (absolwenci i interesariusze Instytutu Filologii Słowiańskiej)

Nazwa zajęć: Najnowsze tendencje w turystyce

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna najnowsze trendy w turystyce.

2. posiada podstawową wiedzę na temat historyczno-kulturowego kontekstu najnowszych form turystyki w Europie Środkowej i na Bałkanach.

3. posiada wiedzę na temat współczesnego rynku turystycznego w Europie Środkowej i na Bałkanach.

4. zna i rozumie zadanie oraz cele najnowszych tendencji rozwojowych w turystyce.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi wskazać i wyjaśnić specyfikę najnowszych form turystyki w Europie Środkowej i na Bałkanach.

2. posiada umiejętność rozpoznania, charakterystyki oraz wyjaśnienia specyfiki środkowoeuropejskich oraz bałkańskich destynacji turystycznych związanych ze współczesnymi formami turystyki.

3. potrafi organizować pracę w grupie.

Treści programowe dla zajęć:

Specyfika turystyki kulturowej w Europie Środkowej i na Bałkanach

Charakterystyka najnowszych form turystyki

Cele i zadania najnowszych tendencji w turystyce.

Śródkowoeuropejski i bałkański kontekst rozwoju turystyki

Przyszłość turystyki na Bałkanach i w Europie Środkowej

Nazwa zajęć: Instytucje kultury w Europie Środkowej i na Bałkanach

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna teoretyczne aspekty organizowania i funkcjonowania instytucji kultury.
2. definiuje i opisuje zasady oraz specyfikę działania współczesnych instytucji kultury różnych typów.
3. posiada podstawową wiedzę na temat historii europejskich instytucji kultury ze szczególnym uwzględnieniem specyfiki Europy Środkowej i Bałkanów.

w zakresie umiejętności:

1. posiada umiejętności rozpoznawania, charakterystyki oraz umieszczania w kontekście historyczno-kulturowym najważniejszych (o ogólnoeuropejskim znaczeniu) instytucji kultury Europy Środkowej i Bałkanów.
2. potrafi organizować pracę w grupie.
3. potrafi uzasadnić i wyjaśnić specyfikę instytucji kultury w Europie Środkowej i na Bałkanach.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. rozumie znaczenie instytucji kultury dla zachowania dziedzictwa kulturowego Słowiańszczyzny.

Treści programowe dla zajęć:

Specyfika instytucji kultury w Europie Środkowej i na Bałkanach

Rozwój historyczny instytucji kultury.

Typy instytucji kultury.

Zasady funkcjonowania instytucji kultury.

Zadanie i cele instytucji kultury.

Nazwa zajęć: Zarys dziejów Słowiańszczyzny Południowej

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. wymienia najważniejsze państwa słowiańskie funkcjonujące na Bałkanach i określa okres ich istnienia, zna najważniejsze słowiańskie grupy narodowe/etniczne na Bałkanach, określa czas ich przybycia i lokalizację.
2. zna przebieg procesu dziejowego na obszarze Bałkanów.
3. zna terminologię historyczną związaną z obszarem Słowiańszczyzny Południowej.
4. rozumie przyczyny skomplikowanej sytuacji politycznej i kulturowej na Bałkanach.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi pokazać przyczyny nakładania się tradycji historycznych słowiańskich grup narodowych/etnicznych na Bałkanach.
2. potrafi wyjaśnić historyczne uwarunkowania rozwoju poszczególnych narodów południowosłowiańskich.

Treści programowe dla zajęć:

Dzieje Słowian Południowych w do XVIII wieku.

„Kwestia Wschodnia”. Rosja, Cesarstwo Habsburgów i inne mocarstwa europejskie wobec Turcji Osmańskiej w XVIII wieku.

Przemiany polityczne w Europie Południowo- Wschodniej w końcu XVIII i w 1 połowie XIX wieku.

Wzrost znaczenia Rosji na Bałkanach.

„Wiosna Ludów” a narody słowiańskie na Bałkanach,.

Walka państw i narodów bałkańskich o niepodległość. Wojna rosyjsko-turecka i traktat w San Stefano.

Kongres Berliński i jego skutki.

Dążenia państw bałkańskich na przełomie XIX i XX wieku. Wielkie idee małych narodów. Wojny bałkańskie i ich skutki.

Rozwiązania polityczne i terytorialne po I wojnie światowej. „Kocioł bałkański” w okresie międzywojennym.

Słowiańskie państwa na Bałkanach w czasie II wojny światowej.

Słowiańskie państwa „demokracji ludowej” na Bałkanach i ich problemy po II wojnie światowej.

Współczesne słowiańskie państwa na Bałkanach i ich dziedzictwo historyczno-kulturowe.

Nazwa zajęć: Wyznaniowa mapa Słowiańszczyzny Południowej

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna genezę rozwój chrześcijaństwa; zdefiniować istotę kultury chrześcijańskiej przy użyciu podstawowej terminologii historycznej, teologicznej, eklezjalnej, kulturowej oraz jej lokalne urzeczywistnienia – w literackiej i kulturowej przestrzeni słowiańskich Bałkanów (poszczególnych obszarów narodowych)

2. posiada wiedzę o istocie, strukturze i roli Kościoła (Wschodniego i Zachodniego), jego tradycjach (w tym tendencjach i nurtach piśmienniczych oraz literackich) na przestrzeni wieków; potrafi najważniejsze tradycje identyfikować i definiować w zakresie genezy i funkcjonalności, opisywać powyższą problematykę w odniesieniu do słowiańskiej przestrzeni literackiej i kulturowej na Bałkanach.

3. posiada podstawową wiedzę na temat prawosławia, katolicyzmu, i islamu zna jego historię, zna i rozumie istotne metody analizy i interpretacji fenomenów prawosławnej i katolickiej kultury duchowej i materialnej właściwych dla konkretnych tradycji (np. anachoretyzmu, monastycyzmu, hesychazmu).

4. posiada podstawową wiedzę na temat zróżnicowania religijnego Bałkanów.

w zakresie umiejętności:

1. posiada umiejętność rozpoznania i przełożenia programu prawosławia, katolicyzmu i islamu na poszczególne systemy kulturowe Słowian na Bałkanach.

2. potrafi opisać i wyjaśnić związki kultury prawosławnej oraz katolickiej z kulturową tradycją bizantyńską, rzymską i europejską.

Treści programowe dla zajęć:

Wprowadzenie do religioznawstwa, nauki o kulturze i religii, socjologii religii; definicje – typologie – funkcje: duchowości, religii i wyznania; miejsce religii (wyznania) w systemie kulturowo-społecznym.

Geneza, rys historyczny religii uniwersalistycznych: judaizmu, chrześcijaństwa i islamu; odłamy religijne, wyznania, sekty, ruchy; międzyreligijne i międzywyznaniowe relacje oraz konflikty (współegzystencja, dialog, ekumenizm, fundamentalizm i terroryzm – symboliczny i faktyczny).

Geografia religijna i wyznaniowa Europy Środkowej i Bałkanów (pojęcia: dziedzictwa kulturowego, kręgu cywilizacyjnego, podziału Wschód – Zachód, nominacje Słowiańszczyzny – Slavia Latina, Slavia Orthodoxa, Slavia Judaica, Slavia Islamica); administracyjna i geokulturowa mapa religijna i wyznaniowa Słowiańszczyzny.

Związki religii (i wyznania) z tożsamością etniczną, narodową i ponadnarodową – w ujęciu tradycyjnym i imagologicznym (idee uniwersalistyczne, kosmopolityczne, patriotyczne i nacjonalistyczne); miejsce religii (wyznania) w życiu politycznym i państwowym, społeczno-kulturowym i rodzinnym wspólnot narodowych, ponadnarodowych, lokalnych, regionalnych.

Religia i wyznanie w życiu codziennym i praktykach kulturowo-społecznych słowiańskich wspólnot (pojęcia: tradycji i dziedziczonej przynależności religijnej – konfesyjnej – eklezjalnej; wspólnoty konserwatywnej, zmodernizowanej i zsekularyzowanej; antropologiczne i socjologiczne konteksty duchowości/ religijności i bezreligijności, ateizmu, antyreligijności); ludowe projekcje i nowoczesne folk-interpretacje oraz auto-prezentacje religijne (wyznaniowe).

Dawna i współczesna religijna kulturosfera, ikonosfera, architektura i geografia religijna (wyznaniowa) w Europie Środkowej i na Bałkanach.

Religijne i wyznaniowe programy, projekcje, ilustracje, ślady oraz mistyfikacje i rekonstrukcje w literaturze, architekturze, sztuce oraz mediach Słowian południowych (w Europie Środkowej i na Bałkanach); tradycyjne i intermedialne formy wyrażania religijności, bezreligijności lub antyreligijności.

Rola i udział religii (wyznania) w procesach integracji i fragmentaryzacji świata słowiańskiego; kondycja instytucji i wspólnot religijnych (wyznaniowych) w świetle ateizacji, globalizacji i wyzwań współczesnego świata; religijność w kontekście filozofii, polityki i regulacji UE.

Nazwa zajęć: **Słowiańskie miejsca pamięci**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna podstawowe definicje, pojęcia, terminologię w zakresie dyskursów memorialnych (obecnych w naukach humanistycznych i społecznych).

2. zna mechanizmy i formy funkcjonowania przeszłości – historii – pamięci oraz zna genezę i rolę miejsc pamięci w rozmaitych sferach i zróżnicowanych procesach zachodzących na obszarze Europy Środkowej i Bałkanów.

3. zna istotne dla danego obszaru miejsca pamięci (ich aspekt topograficzny i kulturowo-społeczny).

4. ma świadomość zróżnicowania koncepcji i funkcji miejsc pamięci w procesach zachodzących na obszarze Słowiańszczyzny Zachodniej i Południowej.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi zdefiniować pojęcia i zależności w obrębie dyskursów memorialnych.

2. potrafi rozpoznać procesy, koncepcje i mechanizmy funkcjonowania miejsc pamięci na obszarze Słowiańszczyzny Zachodniej i Południowej.

3. potrafi rozpoznać, analizować, oceniać genezę, miejsce oraz rolę miejsc pamięci na słowiańskiej mapie kulturowo-społecznej.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. ma świadomość roli miejsc pamięci w podtrzymywaniu tradycji i pielęgnowania dziedzictwa.

2. dostrzega korzyści i zagrożenia płynące z uprawianych polityk pamięciowych i amnezyjnych na obszarze Słowiańszczyzny Zachodniej i Południowej.

Treści programowe dla zajęć:

Wprowadzenie w dyskursy memorialne (orientacje metodologiczne i teoretyczne); definicje, pojęcia, związki: pamięci i przeszłości/ historii, pamięci i tradycji, pamięci historycznej, pamięci społecznej, pamięci kulturowej, nośników i miejsc pamięci, form i sposobów upamiętniania oraz zapominania (marginalizacji, amnezji).

Przeszłość i pamięć jako czynniki wspólnototwórcze, narodotwórcze, kulturotwórcze.

Miejsce pamięci – zjawisko czy konstrukt; aspekt topograficzny i społeczno-kulturowy (mapy memorialne, miasta, pomniki, archiwa/ biblioteki, cmentarze, nazwy, teksty i in.).

Rola miejsc pamięci w procesach integracyjnych i dezyntegracyjnych w Europie Środkowej i na Bałkanach (wybrane przykłady).

Pamięć i miejsca pamięci w sferze religii, polityki i imagologii (oraz imagistyki) społeczno-kulturowej (wybrane przykłady).

Literatura i sztuka jako źródło, archiwum i magazyn pamięci historycznej, narodowej, społecznej, kulturowej (wybrane przykłady).

Oficjalne – nieoficjalne formy i sposoby upamiętniania wydarzeń, postaci, zjawisk; instytucjonalne i ludowe, tradycyjne i nowoczesne (ponowoczesne) projekcje przeszłości (wybrane przykłady).

Modele i funkcje pamięci oraz zapomnienia wobec przeszłości i przyszłości (komunikacja, instrumentalizacja, marginalizacja, manipulacja, propaganda, rozrachunek itd.).

Nazwa zajęć: **Kultura antyczna z elementami języka łacińskiego**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. rozpoznaje proste łacińskie formy gramatyczne i konstrukcje składniowe w tekście
2. dysponuje podstawową wiedzą na temat kultury rzymskiej
3. zna na poziomie podstawowym historię Rzymu

w zakresie umiejętności:

1. potrafi poddać łaciński utwór literacki analizie oraz interpretacji.
2. podaje przykłady wpływu kultury antycznej na kulturę/literaturę krajów słowiańskich.
3. potrafi przeczytać ze zrozumieniem prosty tekst w języku łacińskim.

Treści programowe dla zajęć:

Pisownia a wymowa, akcent, iloczasy – różne konwencje wymowy i ich zastosowania

Podstawy gramatyki łacińskiej (fleksja, składnia)

Metodyka i praktyka translatoryczna

Sentencje, zwroty i abrewiacje łacińskie używane współcześnie, ich pochodzenie i recepcja

Związki łaciny z językiem specjalności

Realia kulturowe w omawianych tekstach

Najważniejsze wytwory kulturalne i cywilizacyjne grecko-rzymskiego antyku oraz ich recepcja w kulturze europejskiej a zwłaszcza kulturze kraju specjalności

Antyk i łacina w literaturze kraju specjalności

Nazwa zajęć: **Literackie krajobrazy Słowiańszczyzny Zachodniej**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna koncepcje krajobrazu kulturowego i jego najważniejszych badaczy.
2. posiada wiedzę na temat czołowych literackich ujęć krajobrazu kulturowego w twórczości zachodniosłowiańskiej.
3. rozumie interdyscyplinarne uwarunkowania badań krajobrazoznawczych.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi odnajdywać i interpretować wyznaczniki krajobrazu kulturowego w konstrukcjach tematycznych dzieł literackich.
2. potrafi wskazać i omówić charakterystyczne dla Słowiańszczyzny Zachodniej elementy krajobrazu kulturowego.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. ma świadomość konieczności ochrony krajobrazu kulturowego Słowiańszczyzny Zachodniej.

Treści programowe dla zajęć:

Definicje krajobrazu kulturowego i literackiego.

Interdyscyplinarność w badaniach nad krajobrazem kulturowym i literackim. Związki literaturoznawstwa z geografiami, antropologią kulturową, historią, historią sztuki, Memorial Studies, naukami ścisłymi.

Emblematyczne właściwości krajobrazu typowe dla Słowiańszczyzny Zachodniej.

Rola literatury w kształtowaniu i kodyfikowaniu podstawowych wyznaczników krajobrazu kulturowego Słowiańszczyzny Zachodniej.

Tradycja romantyczna i arkadyjska - dwa źródła zachodniosłowiańskiego krajobrazu kulturowego.

Idea genius loci w badaniach nad krajobrazem kulturowym Słowiańszczyzny Zachodniej.

Locus amoenus/locus horridus - wzorce i antywzorce krajobrazu kulturowego (antynomie wieś - miasto, dzika przyroda - pejzaż industrialny i postindustrialny).

Związek ujęć malarskich z literackimi obrazami pejzażu kulturowego.

Nazwa zajęć: Lingwistyka kulturowa

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. posiada wiedzę o złożonych relacjach między językiem a kulturą.
2. posiada wiedzę ogólną w zakresie podejmowanych współcześnie badań na gruncie lingwistyki kulturowej.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi obserwować, analizować i interpretować relacje między językiem i kulturą.
2. potrafi podjąć dyskusję nad najistotniejszymi zagadnieniami, obecnymi w refleksji nad kulturowymi uwarunkowaniami języka.
3. potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę w ramach przygotowania do wykonywania zawodów wymagających wysokiej kompetencji językowej (etykieta językowa, mowa ciała jako wspierająca akt komunikacji werbalnej, lingwistyczny aspekt NLP).

w zakresie kompetencji społecznych:

1. posiada świadomość złożonych relacji między językiem a kulturą.

Treści programowe dla zajęć:

Prezentacja złożonych relacji między językiem a kulturą.

Język narzędziem postrzegania rzeczywistości i źródłem wiedzy o człowieku i świecie. Wspólnota kulturowa – kultura języka.

Pojęcie językowego obrazu świata – przybliżenia. Koncepcja językowego obrazu świata w programie sławistycznych badań porównawczych.

Językowe wykładniki wartości kulturowych. Językowe wyrażanie uczuć w różnych kulturach.

Językowo-kulturowa analiza znaczenia – językowo-kulturowe definicje leksykalne słownictwa na przykładach.

Język płci – asymetrie rodzajowo-płciowe. Gender-Neutral Language (sposób posługiwania się językiem w tekstach pisanych w komunikacji oficjalnej w instytucjach europejskich, który odznacza się wyeliminowaniem wykładników rodzaju naturalnego).

Perswazja językowa. Język reklamy. Neurolingwistyczne programowanie umysłu – aspekt lingwistyczny.

Nazwa zajęć: Wstęp do teorii kultury

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna podstawowe zagadnienia z zakresu teorii kultury.
2. definiuje historyczne oraz współczesne koncepcje kultury
3. rozpoznaje poszczególne nurty badawcze reprezentowane w naukach społecznych

w zakresie umiejętności:

1. potrafi łączyć zagadnienia z zakresu teorii kultury z praktyką społeczną.
2. potrafi interpretować zjawiska kulturowe w oparciu o wiedzę teoretyczną

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/gotowa do prowadzenia dialogu międzykulturowego.
2. dostrzega relacje pomiędzy zmianami społecznymi a teorią badawczą.

Treści programowe dla zajęć:

Współczesne dyskursy kulturowe.

Różnorodność kultur i możliwości rozwiązywania problemów wynikających z różnic kulturowych.

Historyczne i społeczne uwarunkowania różnych kultur. Kultura medialna a płynna tożsamość.

Nazwa zajęć: Marketing usług turystycznych

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna i rozumie najważniejsze mechanizmy związane z promocją usług turystycznych

2. zna i rozumie istotę marketingu usług turystycznych ze szczególnym uwzględnieniem turystyki do państw zachodnio- i południowosłowiańskich

w zakresie umiejętności:

1. potrafi przygotować strategię marketingową i plan promocji wybranych usług turystycznych
2. potrafi biegle posługiwać się mediami społecznościowymi jako kanałami promocji usług turystycznych

w zakresie kompetencji społecznych:

1. ma świadomość różnorodności kulturowej w środowisku usług turystycznych
2. wciela się w rolę skutecznego marketingowca usług turystycznych

Treści programowe dla zajęć:

Istota, zadania i cele marketingu usług turystycznych. Cechy usług turystycznych

Przegląd usług turystycznych w Polsce oraz pozostałych krajach słowiańskich

Zachowanie klienta na rynku usług turystycznych: a) konsumenci, b) proces zakupu, c) kryteria i procedury segmentacji rynku. Proces podejmowania decyzji zakupu

Koncepcja 4 x P's (Product, Price, Place, Promotion) i 4 x C's (Customer solution, Customer Cost, Convenience, Communication) na rynku usług turystycznych

Praktyczne wykorzystanie koncepcji marketingowych w turystyce: marketing mix oraz Analiza SWOT

Strategie rynkowe w turystyce. Przykładowe badania marketingowe

Marketing usług turystycznych a media społecznościowe

Produkt i oferta w usługach turystycznych

Strategia marketingowa i plan promocji usług turystycznych

Marketing wewnętrzny

Nazwa zajęć: **Podstawy kultury europejskiej**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. ma uporządkowaną podstawową wiedzę z zakresu dziedzictwa języka, literatury i kultury greckiej i łacińskiej w kulturze europejskiej.
2. zna podstawową terminologię z zakresu badań nad kulturą grecką i łacińską oraz jej recepcją.
3. ma podstawową wiedzę o powiązaniach różnych dziedzin i dyscyplin naukowych z badaniami nad rzymskim dziedzictwem literackim i kulturowym.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi stosować podstawowe metody analizy dzieł literatury rzymskiej oraz umie docenić znaczenie kompetencji filologicznych w procesie komunikacji kulturowej.
2. potrafi łączyć podstawową wiedzę na temat języka łacińskiego i kultury rzymskiej z naukową refleksją dotyczącą ich wpływu na języki i kultury słowiańskie.
3. potrafi docenić znaczenie badań filologicznych nad literaturą łacińską i zna wartość rzymskiego dziedzictwa we współczesnej kulturze narodów słowiańskich.

Treści programowe dla zajęć:

Epoki historyczne w dziejach cywilizacji rzymskiej i ich kulturowe oraz językowe dziedzictwo.

Metodologia badań nad antykiem rzymskim w kontekście studiów nad tożsamością kultury europejskiej.

Analiza wybranych arcydzieł literatury rzymskiej w perspektywie ich recepcji w literaturze powszechnej (Plaut, Cynceron, św. Augustyn).

Analiza wybranych arcydzieł literatury łacińskiej i ich wpływu na rozwój piśmiennictwa narodów słowiańskich (Wergiliusz, Horacy, Owidiusz).

Wpływ języka greckiego i łacińskiego oraz kultury greckiej i rzymskiej na rozwój języków słowiańskich i ich kultur.

Wpływ kultury greckiej i rzymskiej na kształtowanie się europejskiej tożsamości cywilizacyjnej.

Współczesna kultura europejska wobec dziedzictwa cywilizacji rzymskiej.

Nazwa zajęć: **Metodologia badań literackich z elementami komparatystyki**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. prezentuje usystematyzowaną wiedzę na temat historycznie uporządkowanych szkół teoretycznoliterackich, komparatystycznych i metodologicznych.
2. rozumie powiązania poszczególnych projektów teoretycznoliterackich z inspirującymi je dyskursami filozoficznymi oraz wywiedzionymi z innych obszarów kultury.
3. zna najważniejsze koncepcje dotyczące komparatystyki literackiej (kulturowej) wypracowane na gruncie różnych teorii w naukach humanistycznych.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi zdefiniować pojęcia i terminy z zakresu komparatystyki literackiej oraz teorii literatury, a także uzasadnić wybór teorii komparatystycznej i metody literaturoznawczej w odniesieniu do badań literaturoznawczych (kulturoznawczych).
2. dysponuje umiejętnością wykorzystywania narzędzi wypracowanych przez szkoły teoretycznoliterackie, praktykuje je przy analizie i interpretacji zjawisk literackich i kulturowych.
3. potrafi waloryzować znaczenie poszczególnych szkół teoretycznoliterackich w odniesieniu do ich wkładu w procesy komunikacji poczynając od poziomu interpersonalnego po międzykulturowy.
4. zyskuje umiejętność porównywania kultur i literatur różnych kręgów kulturowych w oparciu o uzyskaną wiedzę.
5. dysponuje zdolnością otwierania się na nowe doświadczenia intelektualne, związane z zasadą ustawicznego dokształcania się i wychodzenia naprzeciw nowym obszarom wiedzy.

Treści programowe dla zajęć:

Przedstawienie uporządkowanej wiedzy z zakresu teoretycznoliterackich szkół badawczych, wypracowanych przez nie metodologii, ich głównych przedstawicieli wraz z dorobkiem.

Omówienie zakresu, miejsca i znaczenia komparatystyki literackiej (kulturowej) w naukach humanistycznych.

Prezentacja znajomości źródeł dwudziestowiecznych teorii literatury w oparciu o przełomowe wydarzenia w rozwoju nauk humanistycznych – nurty antypozytywistyczne (psychoanaliza, fenomenologia)

Prezentacja podstawowej wiedzy na temat metod, narzędzi i przedstawicieli dwudziestowiecznych szkół teoretycznoliterackich i komparatystycznych w ujęciu typologicznym i chronologicznym.

Omówienie międzytekstowych, intersemiotycznych, intermedialnych, komunikacyjnych i dialogowych zastosowań oraz aspektów komparatystyki.

Prezentacja praktycznych aspektów komparatystyki (analiza tekstów).

Nazwa zajęć: Kultura antyczna z elementami języka greckiego

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. dysponuje zrębami wiedzy na temat kultury greckiej
2. ma dobrą orientację w zakresie historii Grecji
3. zna najważniejsze greckie formy literackie

w zakresie umiejętności:

1. potrafi poddać starogrecki utwór literacki analizie oraz interpretacji
2. potrafi przeczytać ze zrozumieniem prosty tekst w języku greckim

Treści programowe dla zajęć:

Kultura starożytnej Grecji

Podstawy historii społeczno-ekonomicznej starożytnej Grecji

Treść wybranych greckich utworów antycznych

Konwencjonalne greckie formy literackie

konteksty kulturowe greckiej literatury

Greckie fundamenty literatury europejskiej (epika, dramat, liryka, proza)

Fragmenty greckich tekstów w oryginale

Nazwa zajęć: Folklor zachodniosłowiański

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. posiada podstawowe wiadomości na temat historii, stanu i narzędzi metodologicznych folklorystyki europejskiej i współczesnej amerykańskiej
2. zna definicje folkloru i folkloru słownego oraz dokonuje klasyfikacji literatury ustnej
3. wskazuje związki pomiędzy literaturą „pisaną” i ustną oraz charakteryzuje specyfikę badań nad tradycyjną i współczesną literaturą słowną, obrzędowością, obyczajowością i kulturą materialną.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi przedyskutować znaczenie badań nad tradycyjnym i współczesnym folklorem zachodniosłowiańskim w odniesieniu do nauki o języku i literaturze poszczególnych narodów słowiańskich Europy Środkowej.
2. umie streścić i podsumować prace naukowe z zakresu badań folklorystycznych.
3. wyjaśnia, interpretuje oraz ustnie i pisemnie analizuje dzieła zachodniosłowiańskiej literatury ludowej, jak również potrafi porównać elementy tradycyjnej i współczesnej kultury ludowej Słowian zachodnich

Treści programowe dla zajęć:

Zakres, miejsce i znaczenie folkloru i folklorystyki w naukach humanistycznych.

Podstawowe zagadnienia, pojęcia oraz definicje z zakresu folkloru w wąskim i szerokim znaczeniu.
Specyfika twórczości słownej w optyce literatury „pisanej”
Miejsce i historia zapisów folkloru werbalnego Słowian zachodnich
Genologia folklorystyczna – systematyzacja i klasyfikacja utworów folklorystycznych niezależnie oraz w nawiązaniu do ustaleń genologii literackiej.
Miejsce folkloru słownego w zachodniosłowiańskim procesie historycznoliterackim
Analiza tekstu folkloru
Kultury ceremonialne
Słowian Zachodnich – aspekt teoretyczny, formy tradycyjne i współczesne
Rodzinna oraz kalendarzowa obrzędowość i obyczajowość Słowian Zachodnich – aspekt teoretyczny, formy tradycyjne i współczesne.

Nazwa zajęć: **Współczesne tendencje w translatologii**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. posiada wiedzę w dziedzinie translatologii, zna i wyjaśnia podstawowe pojęcia w zakresie przekładoznawstwa.
2. zna i rozumie istotę zagadnień teoretycznych wybranych szkół badawczych w przekładoznawstwie. Klasyfikuje zjawiska translacji w kontekście omawianych tendencji.
3. charakteryzuje współczesne tendencje przekładowe oraz związane z nimi terminy, teorie, szkoły badawcze.

w zakresie umiejętności:

1. dostrzega w procesie przekładu różnice kulturowe, jest w stanie zastosować koncepcje uniwersaliów językowych i kulturowych.
2. zyskuje umiejętności analizy wybranych zagadnień przekładoznawczych w oparciu o teksty źródłowe oraz opracowania z zakresu przekładoznawstwa.
3. posiada umiejętności wykrywania zależności pomiędzy odpowiednim doбором strategii i techniki tłumaczeniowych a jakością translatu.

Treści programowe dla zajęć:

Wprowadzenie do podstawowych tendencji współczesnej translatologii w ujęciu chronologicznym, typologicznym i metodologicznym; przedstawienie miejsce i powiązania sztuki przekładu z innymi naukami w dziedzinie humanistyki (ujęcia interdyscyplinarne).

Prezentacja najważniejszych tendencji i teorii translatologii: okres językoznawczy (Jacobson, Nida, Mounin), szkoła Übersetzungswissenschaft i szkoła lipska. Podejście tekstowe (Ladmiral, Margot, Meschonnic); Hermeneutyka w opracowaniach niemieckich translatologów.

Prezentacja socjolingwistycznych badań francuskich w dyskursie sztuki przekładu. Szkoła manipulacji (Translation Studies: Toury, Hermans, Holmes, Bassnett, Lefevre); model integracyjny Mary Snell-Hornby; Badania psycholingwistyczne dotyczące przekładu, najnowsze tendencje.

Ukazanie na poziomie podstawowym zastosowania teorii translatologicznych w praktyce tłumaczeniowej.

Przedstawienie operacji procesu przekładu: dewerbalizacja, reekspresja, weryfikacja; kryteria dobrego przekładu – ekwiwalencja, ekwiwalencja funkcjonalna; Korespondencja i ekwiwalencja (Koller); Kwestie wierności i wolności przekładu

Rozwijanie i zastosowanie zdobytej wiedzy do własnej praktyki translatorskiej.

Nazwa zajęć: **Instytucje kultury w Europie Środkowej i na Bałkanach**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna teoretyczne aspekty organizowania i funkcjonowania instytucji kultury.
2. definiuje i opisuje zasady oraz specyfikę działania współczesnych instytucji kultury różnych typów.
3. posiada podstawową wiedzę na temat historii europejskich instytucji kultury ze szczególnym uwzględnieniem specyfiki Europy Środkowej i Bałkanów.

w zakresie umiejętności:

1. posiada umiejętności rozpoznawania, charakterystyki oraz umieszczania w kontekście historyczno-kulturowym najważniejszych (o ogólnoeuropejskim znaczeniu) instytucji kultury Europy Środkowej i Bałkanów.

2. potrafi organizować pracę w grupie.

3. potrafi uzasadnić i wyjaśnić specyfikę instytucji kultury w Europie Środkowej i na Bałkanach.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. rozumie znaczenie instytucji kultury dla zachowania dziedzictwa kulturowego Słowiańszczyzny.

Treści programowe dla zajęć:

Specyfika instytucji kultury w Europie Środkowej i na Bałkanach

Rozwój historyczny instytucji kultury.

Typy instytucji kultury.

Zasady funkcjonowania instytucji kultury.

Zadanie i cele instytucji kultury.

Nazwa zajęć: **Praktyki SPF**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna zasady funkcjonowania instytucji zajmujących się przekładem.
2. ma podstawową wiedzę w zakresie informatyki.
3. zna podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego.
4. zna terminologię używaną w naukach filologicznych (w języku polskim i wybranym języku południowosłowiańskim) oraz wie, w jaki sposób opisać za jej pomocą wybrane problemy badawcze.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi prawidłowo zinterpretować wzorcowe zachowania (językowe i kulturowe) charakterystyczne dla wspólnoty narodowej/kulturowej/językowej krajów południowosłowiańskich.
2. potrafi przedstawić ustną i pisemną wypowiedź w wybranym języku południowosłowiańskim, dotyczącą zagadnień szczegółowych z wykorzystaniem różnorodnych źródeł i dokonując wyboru metody badawczej.
3. potrafi dokonywać ustnych i pisemnych tłumaczeń tekstów o średnim poziomie trudności z wybranego języka południowosłowiańskiego na język polski i z języka polskiego na wybrany język południowosłowiański
4. posiada umiejętność zastosowania zdobywanej wiedzy o języku w pracy zawodowej (przede wszystkim w ośrodkach kultury, ośrodkach informacji turystycznej, w szkołach językowych, wydawnictwach, placówkach dyplomatycznych i w mediach).

w zakresie kompetencji społecznych:

1. docenia znaczenie nauk filologicznych dla prawidłowego funkcjonowania procesu komunikacji, poczynsz od poziomu interpersonalnego po międzykulturowy.
2. potrafi nawiązywać kontakty interpersonalne z przedstawicielami różnych kultur i tradycji.
3. potrafi pracować w zespole i umie dzięki pracy zespołowej realizować powierzone zadania.
4. jest zdeterminowany do podejmowania samodzielnych działań profesjonalnych w zakresie translatoologii.

Treści programowe dla zajęć:

Tłumaczenia pisemne obustronne (dokumentów o charakterze handlowym, prawnym, publicystycznym, tekstów literackich, korespondencji).

Tłumaczenia ustne obustronne (dokumentów o charakterze handlowym, prawnym, publicystycznym, tekstów literackich, korespondencji).

Programy informacyjne w pracy tłumacza, korzystanie z internetowych źródeł leksykograficznych.

Zasady BHP w pracy tłumacza.

Translatorska obsługa spotkań branżowych.

Nazwa zajęć: **Praktyczna nauka drugiego języka słowiańskiego**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. rozróżnia i rozumie znane mu słowa, dotyczące jego samego oraz jego rodziny i najbliższego otoczenia, gdy rozmówca mówi wolno i wyraźnie; rozumie powszechnie używane słowa (np. informacje o rodzinie, miejscu zamieszkania, zakupach, zatrudnieniu, stanie zdrowia); rozumie treść podstawowych krótkich komunikatów i prostych informacji sformułowanych w drugim języku słowiańskim (czeskim/słowackim).
2. dysponuje podstawową wiedzą z zakresu gramatyki opisowej drugiego języka słowiańskiego (czeskiego/słowackiego).
3. posiada podstawowe informacje o kraju, kulturze i literaturze (czeskiej/słowackiej).

w zakresie umiejętności:

1. potrafi prowadzić rozmowę na podstawowym poziomie znajomości drugiego języka słowiańskiego (czeskiego/słowackiego); odpowiedzieć na i zadawać podstawowe pytania w zakresie najlepiej znanych mu tematów oraz w celu zaspokojenia podstawowych potrzeb komunikacyjnych; komunikować się w sytuacjach podstawowych, wymagających bezpośredniej wymiany informacji; uczestniczyć w krótkich rozmowach, nawet jeżeli nie rozumie wszystkich komunikowanych treści;

używać podstawowych zwrotów codziennych w celu opisanego miejsca zamieszkania i swojego otoczenia; wyrazić swoją opinię w zakresie codziennej, podstawowej komunikacji.

2. potrafi przeczytać i zrozumieć podstawowe komunikaty publiczne (np. ostrzeżenia, hasła reklamowe itp.) formułowane w drugim języku słowiańskim (czeskim/słowackim); czytać ze zrozumieniem krótkie, uprzednio dostosowane do poziomu A2 teksty; znaleźć konkretne informacje w tekstach dotyczących życia codziennego (np. w ogłoszeniach, rozkładach jazdy, broszurach informacyjnych i reklamowych, listach).

3. umie wypełniać formularze i/lub kwestionariusze osobowe, wymagające podstawowych informacji odnośnie imienia i nazwiska, wieku, narodowości, zawodu, miejsca zamieszkania itd.; napisać samodzielnie krótkie komunikaty (np. wiadomość, list prywatny itp.); sporządzić notatkę ze zwięzłego i dostosowanego do poziomu A2 tekstu; opanować i stosować podstawowe reguły ortografii drugiego języka słowiańskiego (czeskiego/słowackiego).

Treści programowe dla zajęć:

Wprowadzenie do praktycznej nauki drugiego języka słowiańskiego (czeskiego/słowackiego); podstawowe charakterystyki części mowy; przyswajanie zwrotów podstawowych i skonwencjonalizowanych wyrażen używanych podczas nawiązania znajomości, przedstawienia się rozmówców, witania się itd.

Ludzie i ich zawody – nazwy państw i narodowości, zawody oraz związane z nimi reguły słowotwórcze, wprowadzenie kategorii rodzaju gramatycznego oraz rodzajnika.

Żywność i napoje, zakupy w sklepie i na targach, składanie zamówienia w restauracji i kawiarni, dyskusja o podstawowych nawykach żywieniowych, czas teraźniejszy, liczebniki.

Cechy przedmiotów i ludzi, kolory, cechy psychiczne i fizyczne, części ciała, kognucja między rzeczownikami i przymiotnikami, wyrażenie relacji przynależności, stopniowanie przymiotników.

Rodzina, przyjaciele, ludzie bliscy, zwierzęta domowe, relacje rodzinne, nazwy członków rodziny, zaimki osobowe, tryb rozkazujący czasownika, rodzajnik określony i nieokreślony – użycia regularne i nieregularne.

Rodzaje odzieży i obuwia, zakup ubrań i butów, dyskusja na temat zwyczajów ubioru, zaimki dzierżawcze, wskazujące i pytające, liczebniki.

Mój dom – opis otoczenia, opis mieszkania, ogłoszenie kupna/sprzedazy, domowe porządki, czasowniki bezosobowe i zwrotne.

Życie codzienne, opisywanie czynności codziennych oraz przyzwyczajzeń, która godzina, sposoby wyrażenia czasu, nazwy miesięcy, dni tygodnia i pory roku, zaimki względne i nieokreślone.

Orientacja w przestrzeni – kierunki świata, dworzec, lotnisko, rozkład jazdy, kantor, wymiana walut, liczebniki główne i porządkowe.

Podróże, relacja z miejsc, które odwiedziliśmy i plany wakacyjne, kierunki ruchu, czas przyszły,

Liczenie: pieniądze, godziny, miesiące, lata; liczby i podstawowe działania arytmetyczne, aoryst, nieregularna liczba mnoga.

Nazwa zajęć: Metodologia badań językoznawczych z elementami językoznawstwa porównawczego

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna podstawowe metody wnioskowania stosowane w nauce i wśród nich wskazać (z uzasadnieniem) te, które są stosowane w lingwistyce

2. zna metody badawcze językoznawstwa

3. ma wiedzę szczegółową o współczesnych dokonaniach, ośrodkach i szkołach badawczych z zakresu gramatyki języków słowiańskich.

4. ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę ogólną, obejmującą terminologię, teorie i metodologię badań z zakresu rozwoju systemu fonologicznego, morfologicznego, składniowego oraz leksykalnego w językach słowiańskich

w zakresie umiejętności:

1. potrafi omówić dzieje lingwistycznych metod badawczych z perspektywy różnych koncepcji rozwoju nauki.

2. porównuje zjawiska językowe w poszczególnych językach słowiańskich.

3. potrafi wyjaśnić związki poszczególnych lingwistycznych propozycji metodologicznych z głównymi nurtami teoretycznymi nauk humanistycznych i przyrodniczych

Treści programowe dla zajęć:

Podstawowe wiadomości z ogólnej metodologii nauk; miejsce językoznawstwa w ogólnej klasyfikacji nauk; pojęcie i typy paradygmatu badawczego; teorie ewolucji nauki/

Metodologie badawcze językoznawstwa historyczno-porównawczego

Podstawy teoretyczne i metody gramatyki porównawczej. Pochodzenie języków słowiańskich. Ogólna charakterystyka stanu i rozwoju systemów fonetycznego, fonologicznego i morfologicznego w językach słowiańskich.

Nazwa zajęć: Informacja naukowa i bibliograficzna

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna i rozumie terminologię z zakresu informacji naukowej, bibliotekoznawstwa, prawa autorskiego.
2. legitymuje się znajomością problematyki oceny i jakości informacji i źródeł elektronicznych (także obcojęzycznych).
3. definiuje podstawowe pojęcia związane z rzetelnością i nierzetelnością nauką oraz rozumie główne zagadnienia ochrony własności intelektualnej, konsekwencje prawne i dyscyplinarne naruszenia praw autorskich.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi rozpoznawać różne rodzaje źródeł, przeprowadzać ich krytyczną analizę i interpretację z zastosowaniem metodologii dziedzinowych.
2. korzysta z różnych źródeł informacji w wersji elektronicznej i tradycyjnej w języku polskim i języku kierunkowym, efektywnie wyszukuje informacje w wyszukiwarkach internetowych oraz bazach źródłowych i bibliograficznych w języku polskim oraz języku kierunkowym.
3. potrafi uzasadnić konieczność weryfikacji wszelkich źródeł informacji, właściwie zinterpretować i zastosować najważniejsze kryteria oceny informacji.
4. potrafi rozpoznać właściwe i niewłaściwe sposoby cytowania, parafrazowania tekstu naukowego oraz zapisu bibliograficznego oraz sporządzić zestawienie bibliograficzne w oparciu o źródła informacji piśmienniczej i elektronicznej.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów do ciągłego zawodowego doskonalenia się, dokonywania samooceny kompetencji oraz wyznaczania kierunku własnego rozwoju profesjonalnego.
2. wykazuje się refleksją i wrażliwością na kwestie etyczne i prawne, korzystając z cudzej twórczości naukowej i artystycznej.

Treści programowe dla zajęć:

Bazy danych dla dyscyplin literaturoznawstwo i językoznawstwo (z uwzględnieniem źródeł oraz baz źródłowych w językach kierunkowych / słowiańskich) – typologia, oprogramowanie, definiowanie kryteriów wyszukiwania.

Tworzenie baza danych – podstawowe informacje.

Prawo autorskie w teorii i praktyce.

Tradycyjne i elektroniczne źródła informacji naukowej – przegląd, klasyfikacja i charakterystyka.

Techniki wyszukiwania informacji w bazach bibliograficznych i pełnotekstowych.

Wyszukiwanie informacji w Internecie. Wprowadzenie do tworzenia efektywnych zapytań.

Typy i zasady tworzenia bibliografii.

Kryteria oceny źródeł internetowych.

Narzędzia AI w pracy naukowej i dydaktycznej.

Nazwa zajęć: Historia wybranego zachodniosłowiańskiego języka literackiego z elementami gramatyki historycznej

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. ma uporządkowaną wiedzę na temat zabytków wybranego języka zachodniosłowiańskiego i odpowiednio charakteryzuje je na wszystkich etapach rozwoju tego języka
2. ma podstawową wiedzę z zakresu analizy różnic między historycznymi a współczesnymi cechami tekstów wybranego języka zachodniosłowiańskiego
3. ma uporządkowaną wiedzę na temat rozwoju systemu wybranego języka zachodniosłowiańskiego od zarania do wieku XIX i odpowiadającej jej terminologii

w zakresie umiejętności:

1. posiada umiejętność wyjaśniania procesów rozwojowych piśmiennictwa zachodniosłowiańskiego
2. potrafi wyszukiwać w tekstach odpowiednie elementy językowe, analizować je i określać ich związek z danym okresem rozwoju wybranego języka zachodniosłowiańskiego
3. potrafi powiązać zjawiska historycznojęzykowe z analogicznymi zjawiskami w kulturze słowiańskiej i europejskiej oraz je zanalizować

w zakresie kompetencji społecznych:

1. ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa językowego krajów Europy

Treści programowe dla zajęć:

Wspólne pochodzenie języka wybranego języka zachodniosłowiańskiego i języka polskiego. Najstarsze zabytki języka literackiego.

Rola piśmiennictwa starocerkiewnego w rozwoju języków zachodniosłowiańskich

Rozkwit języka w średniowieczu. Język najstarszych pieśni duchownych i utworów poetyckich

Tło historyczne wybranego zachodniosłowiańskiego języka literackiego w XIV i XV wieku oraz w wieku XVI. Rola reformacji

Zabytki doby baroku. Okres „ciemna” i przebudzenia

Zachodniosłowiańskie odrodzenia narodowe. Powstanie „nowej wersji” języków zachodniosłowiańskich. Wybrany język zachodniosłowiańskich w drugiej połowie XIX w.

Nazwa zajęć: Przekład symultaniczny i kabinowy

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna i rozumie na poziomie pogłębionym współczesne teorie translatorskie.

2. zna i rozumie w języku polskim i wybranym języku zachodniosłowiańskim terminologię używaną w naukach slawistycznych.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi symultanicznie tłumaczyć wypowiedzi na temat slawistycznych zagadnień literaturoznawczych i językoznawczych z wybranego języka zachodniosłowiańskiego na język polski i z języka polskiego na wybrany język zachodniosłowiański.

2. potrafi dokonywać ustnych (symultanicznych i kabinowych) tłumaczeń o wysokim stopniu trudności z języka wybranego kraju zachodniosłowiańskiego na język polski i z języka polskiego na wybrany język zachodniosłowiański.

3. potrafi w sposób kabinowy i symultaniczny wypowiedzi na temat ważnych dla krajów Słowiańszczyzny zachodniej wydarzeń kulturalnych i społeczno-politycznych oraz ekonomicznych i technicznych.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/gotowa do wykorzystywania usystematyzowanej wiedzy i pogłębionych umiejętności translatorskich w prawidłowym prowadzeniu dialogu międzykulturowego.

Treści programowe dla zajęć:

Elementy teorii przekładu (typologia przekładu; tłumaczenie pisemne a tłumaczenie ustne: symultaniczne, konsekwentne, prawne i osobowościowe uwarunkowania pracy tłumacza

Symultaniczne i kabinowe techniki tłumaczenia tekstów ustnych.

Tłumaczenie tekstów literackich oraz nieliterackich (zwłaszcza tekstów naukowych z dziedziny szeroko pojętej humanistyki).

Tłumaczenie tekstów użytkowych i informacyjnych.

Tłumaczenie naukowo-techniczne.

Tłumaczenie przemówień osób występujących publicznie.

Nazwa zajęć: Marketing usług turystycznych

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna i rozumie najważniejsze mechanizmy związane z promocją usług turystycznych

2. zna i rozumie istotę marketingu usług turystycznych ze szczególnym uwzględnieniem turystyki do państw zachodnio- i południowosłowiańskich

w zakresie umiejętności:

1. potrafi przygotować strategię marketingową i plan promocji wybranych usług turystycznych

2. potrafi biegle posługiwać się mediami społecznościowymi jako kanałami promocji usług turystycznych

w zakresie kompetencji społecznych:

1. ma świadomość różnorodności kulturowej w środowisku usług turystycznych

2. wciela się w rolę skutecznego marketingowca usług turystycznych

Treści programowe dla zajęć:

Istota, zadania i cele marketingu usług turystycznych. Cechy usług turystycznych

Przegląd usług turystycznych w Polsce oraz pozostałych krajach słowiańskich

Zachowanie klienta na rynku usług turystycznych: a) konsumenci, b) proces zakupu, c) kryteria i procedury segmentacji rynku. Proces podejmowania decyzji zakupu

Koncepcja 4 x P's (Product, Price, Place, Promotion) i 4 x C's (Customer solution, Customer Cost, Convenience, Communication) na rynku usług turystycznych

Praktyczne wykorzystanie koncepcji marketingowych w turystyce: marketing mix oraz Analiza SWOT
Strategie rynkowe w turystyce. Przykładowe badania marketingowe
Marketing usług turystycznych a media społecznościowe
Produkt i oferta w usługach turystycznych
Strategia marketingowa i plan promocji usług turystycznych
Marketing wewnętrzny

Nazwa zajęć: **Oblicza popkultury słowiańskiej**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna najważniejsze definicje i koncepcje dotyczące kultury popularnej.
2. potrafi wskazać i omówić etapy rozwoju kultury popularnej w Europie Środkowej i na Bałkanach w szerszym kontekście europejskim i światowym.
3. zna reprezentatywne przykłady kultury popularnej w krajach słowiańskich oraz ich znaczenie w kontekście historycznym, politycznym i kulturowym.

w zakresie umiejętności:

1. posługując się odpowiednią argumentacją potrafi wskazać i omówić różnice między tzw. "kulturą wysoką", kulturą popularną a kiczem.
2. porównuje środkowoeuropejskie i bałkańskie wytwory kultury popularnej w perspektywie historycznej i społecznej.
3. potrafi sformułować spójny, krytyczny komentarz (zarówno pisemny, jak i ustny) na temat różnych słowiańskich tekstów kultury, jak również typowych dla Europy Środkowej i Bałkanów zachowań społecznych związanych z świętowaniem i spędzaniem wolnego czasu.
4. opisuje, analizuje i uzasadnia swoje stanowisko na temat wykorzystania wytworów kultury popularnej jako narzędzia w dydaktyce, debacie publicznej, reklamie, kampaniach społecznych czy politycznych.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest otwarty na inne kultury, rozumie je na podstawie zdobytej wiedzy; jest świadomy społecznych, politycznych i historycznych uwarunkowań wpływających na wytwory kultury popularnej.

Treści programowe dla zajęć:

Kultura popularna - próba definicji. Kontekst światowy, europejski i regionalny.

Środkowoeuropejska i bałkańska kultura popularna: między faktami a przesadami; ogólne determinanty rozwoju kultury popularnej w regionach Słowiańszczyzny; etapy rozwoju środkowoeuropejskiej i bałkańskiej kultury popularnej.

Czego ludzie chcą słuchać? Muzyka popularna jako jeden z istotnych składników kultury narodowej (np. turbo-folk, czauga, disco polo, folková hudba, "narodowe" odmiany hip hopu etc.).

Co ludzie chcą oglądać? Narracje filmowe i telewizyjne środkowoeuropejskiej i bałkańskiej kultury popularnej (np. filmy, seriale telewizyjne, programy typu reality show, talk show itp.).

Komercja, reklamy, rynek i potrzeby społeczne (w kontekście historycznym i politycznym).

Literatura popularna wybranych krajów słowiańskich jako antidotum na rzeczywistość, politykę, historię.

O czym ludzie chcą być informowani? Ponadnarodowy fenomen tabloidów. Media słowiańskie

Czas wolny na słowiańskich Bałkanach i w Europie Środkowej. Kultura dyskotek, ogródków działkowych, daczy i kaw.

Nazwa zajęć: **Przekład symultaniczny i kabinowy**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna i rozumie na poziomie pogłębionym współczesne teorie translatorskie.
2. zna i rozumie w języku polskim i wybranym języku południowosłowiańskim terminologię używaną w naukach slawistycznych.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi symultanicznie tłumaczyć wypowiedzi na temat slawistycznych zagadnień literaturoznawczych i językoznawczych z wybranego języka południowosłowiańskiego na język polski i z języka polskiego na wybrany język południowosłowiański.

2. potrafi dokonywać ustnych (symultanicznych i kabinowych) tłumaczeń o wysokim stopniu trudności z języka wybranego kraju południowosłowiańskiego na język polski i z języka polskiego na wybrany język południowosłowiański.

3. potrafi w sposób kabinowy i symultaniczny wypowiedzi na temat ważnych dla krajów Słowiańszczyzny południowej wydarzeń kulturalnych i społeczno-politycznych oraz ekonomicznych i technicznych.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/gotowa do wykorzystywania usystematyzowanej wiedzy i pogłębionych umiejętności translatorskich w prawidłowym prowadzeniu dialogu międzykulturowego.

Treści programowe dla zajęć:

Elementy teorii przekładu (typologia przekładu; tłumaczenie pisemne a tłumaczenie ustne: symultaniczne, konsekwentne, prawne i osobowościowe uwarunkowania pracy tłumacza.

Symultaniczne i kabinowe techniki tłumaczenia tekstów ustnych.

Tłumaczenie tekstów literackich oraz nieliterackich (zwłaszcza tekstów naukowych z dziedziny szeroko pojętej humanistyki).

Tłumaczenie tekstów użytkowych i informacyjnych.

Tłumaczenie naukowo-techniczne.

Tłumaczenie przemówień osób występujących publicznie.

Nazwa zajęć: **Kanon wybranej literatury południowosłowiańskiej**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. na poziomie podstawowym zna podstawowe prądy, nurty i zjawiska wybranej literatury południowosłowiańskiej; potrafi je wyliczyć w przebiegu chronologicznym i przedstawić w ujęciu typologicznym

w zakresie umiejętności:

1. zyskuje umiejętność porównywania zjawisk literackich, formułowania wniosków, wyjaśniania i interpretowania tych zjawisk w kontekście szerokich formacji historycznoliterackich, historycznych, filozoficznych

2. potrafi powiązać, wyjaśnić i zakwalifikować prądy literackie wybranej literatury południowosłowiańskiej, opisać i wyróżnić ich podstawowe wyznaczniki, omówić i zinterpretować twórczość ich najważniejszych przedstawicieli

3. potrafi kompilować zdobytą na zajęciach wiedzę, budować ujęcia uogólniające, rozwijać, wyjaśniać i rekonstruować przebieg procesu historycznoliterackiego w wybranej literaturze południowosłowiańskiej

4. potrafi kategoryzować, zaklasyfikować i zjawiska literackie z poszczególnych epok wybranej literatury południowosłowiańskiej i powiązać je z analogicznymi zjawiskami w literaturze europejskiej

Treści programowe dla zajęć:

Prezentacja na poziomie podstawowym wybranej literatury południowosłowiańskiej w ujęciu chronologicznym i typologicznym; ukazanie najważniejszych pisarzy i ich twórczości.

Ukazanie związków wybranej literatury południowosłowiańskiej wszystkich wymienionych okresów i prądów z analogicznymi okresami i prądami w literaturze europejskiej, wyeksponowanie płaszczyzn identyfikacji i różnicowania.

Przedstawienie omawianych zjawisk literackich na tle wydarzeń historycznych, politycznych i społecznych.

Prezentacja omawianych zjawisk literackich w interdyscyplinarnych i intersemiotycznych powiązaniach z innymi dziedzinami sztuki.

Analiza i interpretacja wybranych tekstów poetyckich, prozatorskich i dramatycznych, prezentujących charakterystyczne dla epoki zjawiska literackie.

Nazwa zajęć: **Geopoetyka słowiańskiego Południa**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna podstawowe założenia geopoetyki, jej aparat terminologiczny i pojęciowy oraz ustalenia jej najważniejszych badaczy.

2. zna założenia zwrotu topograficznego w literaturoznawstwie i naukach humanistycznych.

3. rozumie interdyscyplinarny wymiar badań geopoetologicznych.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi rozpoznać w tekście literackim/tekście kultury płaszczyzny i aspekty korespondujące z badaniami geopoetologicznymi.

2. potrafi wskazać najważniejsze dla Słowiańszczyzny Południowej miejsca i przestrzenie (miasta, obiekty naturalne, krajobrazy) składające się na zbiorowe imaginariusz topograficzne.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. ma świadomość znaczenia znajomości geopoetyki dla popularyzacji wiedzy o krajach zachodniosłowiańskich.

Treści programowe dla zajęć:

Geopoetyka jako nowa dziedzina badań literaturoznawczych.

Przestrzeń i miejsce w badaniach literackich. Założenia zwrótu topograficznego w naukach humanistycznych.

Interdyscyplinarny charakter badań geopoetologicznych. Powiązania z geografią kulturową, Areal Studies, Memorial Studies, Urban Studies i architekturą.

Płaszczyzny wspólne geografii i literaturoznawstwa. Pojęcie geografii wyobrażonej.

Wykorzystanie kartografii w badaniach humanistycznych.

Południowośląska geografia wyobrażona i emocjonalna oraz jej odzwierciedlenia w literaturze

Południowośląski regionalizm literacki.

Miejsca "swoje" i miejsca "cudze" - podróżopisarstwo i poetyka drogi.

Koncepcja Europy Środkowej - spacje uwarunkowania mitu kulturowego.

Nazwa zajęć: Geopoetyka słowiańskiego Zachodu

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna podstawowe założenia geopoetyki, jej aparat terminologiczny i pojęciowy oraz ustalenia jej najważniejszych badaczy.

2. zna założenia zwrótu topograficznego w literaturoznawstwie i naukach humanistycznych.

3. rozumie interdyscyplinarny wymiar badań geopoetologicznych.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi rozpoznać w tekście literackim/tekście kultury płaszczyzny i aspekty korespondujące z badaniami geopoetologicznymi.

2. potrafi wskazać najważniejsze dla Słowiańszczyzny Zachodniej miejsca i przestrzenie (miasta, obiekty naturalne, krajobrazy) składające się na zbiorowe imaginariusz topograficzne.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. ma świadomość znaczenia znajomości geopoetyki dla popularyzacji wiedzy o krajach zachodniosłowiańskich.

Treści programowe dla zajęć:

Geopoetyka jako nowa dziedzina badań literaturoznawczych.

Przestrzeń i miejsce w badaniach literackich. Założenia zwrótu topograficznego w naukach humanistycznych.

Interdyscyplinarny charakter badań geopoetologicznych. Powiązania z geografią kulturową, Areal Studies, Memorial Studies, Urban Studies i architekturą.

Płaszczyzny wspólne geografii i literaturoznawstwa. Pojęcie geografii wyobrażonej.

Wykorzystanie kartografii w badaniach humanistycznych.

Zachodniosłowiańska geografia wyobrażona i emocjonalna oraz jej odzwierciedlenia w literaturze.

Zachodniosłowiański regionalizm literacki.

Miejsca "swoje" i miejsca "cudze" - podróżopisarstwo i poetyka drogi

Koncepcja Europy Środkowej - spacje uwarunkowania mitu kulturowego.

Nazwa zajęć: Wstęp do teorii kultury

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna podstawowe zagadnienia z zakresu teorii kultury.

2. definiuje historyczne oraz współczesne koncepcje kultury

3. rozpoznaje poszczególne nurty badawcze reprezentowane w naukach społecznych

w zakresie umiejętności:

1. potrafi łączyć zagadnienia z zakresu teorii kultury z praktyką społeczną.

2. potrafi interpretować zjawiska kulturowe w oparciu o wiedzę teoretyczną

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/gotowa do prowadzenia dialogu międzykulturowego.

2. dostrzega relacje pomiędzy zmianami społecznymi a teorią badawczą.

Treści programowe dla zajęć:

Współczesne dyskursy kulturowe.

Różnorodność kultur i możliwości rozwiązywania problemów wynikających z różnic kulturowych.

Historyczne i społeczne uwarunkowania różnych kultur. Kultura medialna a płynna tożsamość.

Nazwa zajęć: Retoryka w komunikacji międzykulturowej

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. rozumie podstawowe zagadnienia teorii retoryki oraz zna historię retoryki i komunikowania

2. rozumie i zna wybrane chwytów erystyczne

w zakresie umiejętności:

1. potrafi tworzyć teksty i wypowiedzi w określonej sytuacji retorycznej
2. analizuje techniki perswazji i manipulacji językowej w różnych typach tekstów (także związanych z mediami) i w określonych warunkach językowych (języki słowiańskie)

w zakresie kompetencji społecznych:

1. skutecznie nawiązuje i podtrzymuje relacje w grupie w ramach wspólnych ćwiczeń retorycznych

Treści programowe dla zajęć:

Wstępnie wokół retoryki, sposoby jej rozumienia, historia i współczesność

Retoryka jako nauka - ujęcie komparatystyczne na przykładzie wybranych państw słowiańskich

Sztuka wysławiania się

Sztuka argumentowania

Siła perswazji. Podstawy erystyki

Skuteczne komunikowanie

Retoryka medialna - przegląd słowiański

Nazwa zajęć: **Współczesne tendencje w translatologii**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. posiada wiedzę w dziedzinie translatologii, zna i wyjaśnia podstawowe pojęcia w zakresie przekładoznawstwa.
2. zna i rozumie istotę zagadnień teoretycznych wybranych szkół badawczych w przekładoznawstwie. Klasyfikuje zjawiska translacji w kontekście omawianych tendencji.
3. charakteryzuje współczesne tendencje przekładowe oraz związane z nimi terminy, teorie, szkoły badawcze.

w zakresie umiejętności:

1. dostrzega w procesie przekładu różnice kulturowe, jest w stanie zastosować koncepcje uniwersaliów językowych i kulturowych.
2. zyskuje umiejętności analizy wybranych zagadnień przekładoznawczych w oparciu o teksty źródłowe oraz opracowania z zakresu przekładoznawstwa.
3. posiada umiejętności wykrywania zależności pomiędzy odpowiednim doбором strategii i techniki tłumaczeniowych a jakością translatu.

Treści programowe dla zajęć:

Wprowadzenie do podstawowych tendencji współczesnej translatologii w ujęciu chronologicznym, typologicznym i metodologicznym; przedstawienie miejsce i powiązania sztuki przekładu z innymi naukami w dziedzinie humanistyki (ujęcia interdyscyplinarne).

Prezentacja najważniejszych tendencji i teorii translatologii: okres językoznawczy (Jacobson, Nida, Mounin), szkoła Übersetzungswissenschaft i szkoła lipska. Podejście tekstowe (Ladmiral, Margot, Meschonnic); Hermeneutyka w opracowaniach niemieckich translatologów.

Prezentacja socjolingwistycznych badań francuskich w dyskursie sztuki przekładu. Szkoła manipulacji (Translation Studies: Toury, Hermans, Holmes, Bassnett, Lefevre); model integracyjny Mary Snell-Hornby; Badania psycholingwistyczne dotyczące przekładu, najnowsze tendencje.

Ukazanie na poziomie podstawowym zastosowania teorii translatologicznych w praktyce tłumaczeniowej.

Przedstawienie operacji procesu przekładu: dewerbalizacja, reekspresja, weryfikacja; kryteria dobrego przekładu – ekwiwalencja, ekwiwalencja funkcjonalna; Korespondencja i ekwiwalencja (Koller); Kwestie wierności i wolności przekładu

Rozwijanie i zastosowanie zdobytej wiedzy do własnej praktyki translatorskiej.

Nazwa zajęć: **Szlaki turystyczne w Europie Środkowej i na Bałkanach**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. wskazuje i definiuje cechy charakterystyczne wybranych regionów turystycznych Europy Środkowej i Bałkanów.
2. rozumie związek wybranych wydarzeń historycznych z obszarem kulturowym Europy, rozpoznaje cechy narodowych i ponadnarodowych modeli kulturowych i potrafi określić ich atrakcyjność dla turystyki
3. zna specyfikę procesów wpływających na atrakcyjność wybranych szlaków turystycznych a także specyfikę relacji kulturowych między poszczególnymi regionami i kulturami

w zakresie umiejętności:

1. potrafi powiązać zjawiska z zakresu szeroko rozumianej kultury europejskiej.
2. zyskuje umiejętność porównywania zjawisk walorów przyrodniczych i antropogenicznych, formułowania wniosków, wyjaśniania i interpretowania tych zjawisk w kontekście szerokich formacji historycznych, politycznych, etnicznych, religijnych.
3. zyskuje umiejętność porównywania zjawisk determinujących atrakcyjność turystyczną, formułowania wniosków, wyjaśniania i interpretowania tych zjawisk w ujęciu interdyscyplinarnym
4. potrafi kompilować zdobytą na zajęciach wiedzę, budować ujęcia uogólniające, rozwijać, wyjaśniać i rekonstruować najważniejsze elementy przestrzeni turystycznej i kulturowej wybranych regionów europejskich

Treści programowe dla zajęć:

Prezentacja informacji teoretycznych dotyczących dóbr kultury i turystyki kulturowej.

Prezentacja walorów przyrodniczych i antropogenicznych wybranych regionów turystycznych w Europie Środkowej i na Bałkanach.

Prezentacja najważniejszych obiektów zabytkowych wpływających na atrakcyjność poszczególnych szlaków turystycznych w Europie Środkowej i na Bałkanach.

Prezentacja najważniejszych czynników wpływających na powstanie kategorii szlaku turystycznego.

Prezentacja związków między historią, sztuką, kulturą wybranych krajów i regionów a ich atrakcyjnością turystyczną.

Prezentacja najważniejszych postaci związanych z omawianym krajem/regionem turystycznym i ich znaczeniem dla kultury narodowej/regionalnej.

Przedstawienie zależności geograficznych i kulturowych wybranych regionów i państw.

Nazwa zajęć: **Kultura antyczna z elementami języka łacińskiego**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. rozpoznaje proste łacińskie formy gramatyczne i konstrukcje składniowe w tekście
2. dysponuje podstawową wiedzą na temat kultury rzymskiej
3. Zna na poziomie podstawowym historię Rzymu

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi poddać łaciński utwór literacki analizie oraz interpretacji.
2. podaje przykłady wpływu kultury antycznej na kulturę/literaturę krajów słowiańskich.
3. jest w stanie przeczytać ze zrozumieniem prosty tekst w języku łacińskim

Treści programowe dla zajęć:

Pisownia a wymowa, akcent, iloczasy – różne konwencje wymowy i ich zastosowania

Podstawy gramatyki łacińskiej (fleksja, składnia)

Metodyka i praktyka translatorska

Sentencje, zwroty i abrewiacje łacińskie używane współcześnie, ich pochodzenie i recepcja

Związki łaciny z językiem specjalności

Realia kulturowe w omawianych tekstach

Najważniejsze wytwory kulturalne i cywilizacyjne grecko-rzymskiego antyku oraz ich recepcja w kulturze europejskiej a zwłaszcza kulturze kraju specjalności

Antyk i łacina w literaturze kraju specjalności

Nazwa zajęć: **Sławista w świecie biznesu**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. rozumie potrzebę ochrony własności intelektualnej oraz podstawowe sposoby jej ochrony w prowadzeniu działalności gospodarczej.
2. zna specyfikę zarządzania (małą) firmą w początkowej fazie działalności.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi pracować w zespole i dzięki pracy zespołowej inicjować lub zrealizować powierzone mu zadania
2. potrafi samodzielnie zgromadzić informacje ze źródeł zewnętrznych w celu ewaluacji i wstępnej selekcji pomysłów biznesowych
3. potrafi współpracować w grupie, planować i organizować przebieg wspólnych prac; rozwijać umiejętność wypracowania kompromisu.
4. potrafi opracować koncepcję przedsięwzięcia biznesowego (tzw. uproszczony biznesplan)

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów do respektowania etycznego wymiaru badań naukowych oraz życia zawodowego i społecznego
2. jest gotów do zachowania się w sposób profesjonalny oraz podejmowania samodzielnych działań profesjonalnych
3. jest gotów do nawiązywania kontaktów interpersonalnych z przedstawicielami różnych kultur i tradycji

Treści programowe dla zajęć:

Otoczenie biznesowe szkoły wyższej

Podstawowe zagadnienia związane z rozpoczynaniem działalności gospodarczej; koncepcja przedsiębiorstwa, zespół założycielski, kadra, struktura organizacyjna.

Źródła finansowania biznesu; biznesplan

Uruchomienie firmy i pozyskiwania klientów

Możliwości zaistnienia na rynku z wykorzystaniem potencjału internetu, w tym sfery społecznościowej
Świat biznesu międzynarodowego; zaproszeni goście (absolwenci i interesariusze Instytutu Filologii Słowiańskiej)

Nazwa zajęć: **Kultura i stylistyka języka kraju specjalności**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. ma podstawową wiedzę o kulturze języka i jej składnikach oraz rozumie podstawowe pojęcia teoretyczne z zakresu kultury języka.
2. ma podstawową wiedzę z zakresu stylistyki wybranego języka zachodniosłowiańskiego oraz rozumie podstawowe pojęcia teoretyczne stylistyki jako dyscypliny z pogranicza literaturoznawstwa i językoznawstwa.
3. ma elementarną wiedzę związaną ze stratyfikacją i odmianami stylowymi wybranego języka zachodniosłowiańskiego.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi rozpoznać, rozróżnić i porównać style funkcjonalne w wybranym języku zachodniosłowiańskim.
2. potrafi stosować funkcjonalne style językowe i inne odmiany języka odpowiednie dla danej sytuacji komunikacyjnej.
3. potrafi określić rodzaje błędów językowych i dokonać całościowej korekty tekstu pisanego oraz wskazać błędy w wymowie.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. rozumie rolę kultury języka w pracy przekładowej.
2. docenia wartość języka i rozumie potrzebę jego ochrony oraz popularyzacji wiedzy o języku.

Treści programowe dla zajęć:

Wstęp do stylistyki wybranego języka zachodniosłowiańskiego.

Styl artystyczny (literacki) oraz jego charakterystyka.

Styl naukowy oraz jego charakterystyka.

Styl publicystyczny oraz jego charakterystyka.

Styl urzędowo-kancelaryjny oraz jego charakterystyka.

Styl potoczny oraz jego charakterystyka.

Kultura języka i jej podstawowe elementy składowe.

Nazwa zajęć: **Język angielski A2**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie umiejętności:

1. potrafi porozumiewać się w rutynowych, prostych sytuacjach komunikacyjnych, wymagających jedynie bezpośredniej wymiany zdań na tematy znane i typowe. Potrafi w prosty sposób opisywać swoje pochodzenie i otoczenie, w którym żyje, a także poruszać sprawy związane z najważniejszymi potrzebami życia codziennego.
2. potrafi czytać ze zrozumieniem krótsze teksty w języku angielskim o charakterze ogólnym.
3. potrafi zrozumieć prosty oryginalny materiał audio lub wideo z życia codziennego, kulturalnego i społecznego, na poziomie ogólnym jak i wychwycić niezbędne szczegóły.

Treści programowe dla zajęć:

Czasy gramatyczne potrzebne do wyrażania różnorodnych czynności osadzonych w czasie Present Simple and Present Continuous, Past Simple and Past Continuous, Present Perfect and Present Perfect Continuous, Past Perfect oraz czasach przyszłych na poziomie A2.

Inne struktury gramatyczne potrzebne do wyrażania różnorodnych treści i opinii (np. czasowniki modalne, przymiotniki, strona bierna, zdania warunkowe, mowa zależna) dla poziomu A2

Słownictwo dotyczące życia codziennego oraz związane z bezpośrednim środowiskiem studenta (jedzenie, osobowość, podróże, zainteresowania, edukacja, zakupy, pieniądze, technologia, rodzina, studia, praca, technologia, podstawowe słownictwo związane z kierunkiem studiów)

Strategie efektywnego czytania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi; domyślanie się znaczenia nieznanymi słów.

Strategie efektywnego słuchania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi; domyślanie się znaczenia nieznanymi słów.

Wyrażanie różnorodnych funkcji językowych np. prośby, opisy, wyrażanie opinii, wyrażanie zgody, brak zgody, pytania o pozwolenie, skargi, itp.

Nazwa zajęć: Język angielski B1

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie umiejętności:

1. potrafi tworzyć ustne wypowiedzi na przygotowane tematy, prezentować i argumentować swoje stanowisko oraz innych osób w zakresie problematyki związanej ze swoim otoczeniem jak i w zakresie tematyki ogólno-akademickiej.

2. potrafi czytać ze zrozumieniem teksty w języku angielskim o charakterze ogólnym jak i akademickim oraz analizować ich treść i wybierać niezbędne informacje.

3. potrafi zrozumieć dostosowany do poziomu oryginalny materiał audio lub wideo na poziomie ogólnym oraz wychwytywać niezbędne szczegóły.

Treści programowe dla zajęć:

Czasy gramatyczne potrzebne do wyrażania różnorodnych czynności osadzonych w czasach: Present Simple and Present Continuous, Narrative Tenses, Present Perfect and Present Perfect Continuous, Future Perfect and Future Continuous.

Inne struktury gramatyczne potrzebne do wyrażania różnorodnych treści i opinii: mowa zależna oraz pytania w mowie zależnej, formy przymiotnikowe i przysłówkowe.

Słownictwo dotyczące życia codziennego oraz jak i ogólno-akademickie w zakresie następujących tematów: praca, rozmowa kwalifikacyjna o pracę, służba zdrowia, podróżowanie, moda oraz dress code, środowisko naturalne, zmiany klimatyczne.

Strategie efektywnego czytania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi; domyślanie się znaczenia nieznanymi słów w zakresie bloków tematycznych określonych w treści 3.

Strategie efektywnego słuchania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi; domyślanie się znaczenia nieznanymi słów w zakresie bloków tematycznych określonych w treści 3.

Udzielanie odpowiedzi, udział w dyskusji oraz wyrażanie różnorodnych funkcji językowych w zakresie: przeprowadzania oraz udziału w rozmowie kwalifikacyjnej o pracę, przedstawiania problemów, moderowania dyskusji oraz wyrażania opinii na tematy zawarte w treści 3.

Nazwa zajęć: Język angielski B21

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie umiejętności:

1. potrafi tworzyć płynne wypowiedzi ustne na przygotowane tematy, prezentować i argumentować swoje stanowisko oraz innych osób na tematy związane ze swoim otoczeniem jak i na tematy ogólnoakademickie.

2. potrafi czytać ze zrozumieniem teksty w języku angielskim o charakterze ogólnym jak i akademickim, związane z kierunkiem studiów, oraz analizować ich treść i wybierać niezbędne informacje.

3. potrafi zrozumieć oryginalny materiał audio lub wideo na większość tematów dotyczących życia codziennego, kulturalnego i społecznego, na poziomie ogólnym jak i wychwytywać niezbędne szczegóły.

4. potrafi przygotować i wygłosić prezentację na wybrany temat.

5. potrafi opracować teksty oraz wypowiedzi dotyczące życia społecznego, uniwersyteckiego i zawodowego.

6. potrafi redagować wybrane teksty w stylu formalnym.

7. potrafi uzupełniać i doskonalić nabytą wiedzę i umiejętności.

Treści programowe dla zajęć:

Przegląd i utrwalenie umiejętności w zakresie posługiwania się formami i funkcjami czasów gramatycznych odpowiednich dla poziomu B2.

Inne struktury gramatyczne potrzebne do wyrażania różnorodnych treści i opinii: okresy warunkowe typ 1,2,3 oraz mieszane; struktury gramatyczne 'wish,'get used to/used to, past modals, formy bezokolicznikowe i imiesłowowe.

Słownictwo dotyczące problematyki współczesnego świata w zakresie następujących tematów: ekstremalne sytuacje, refleksja na temat planów życiowych, terapeutyczna funkcja muzyki, higiena snu,

komunikacja niewerbalna oraz wybrane słownictwo akademickie i specjalistyczne związane z kierunkiem studiów.

Strategie efektywnego czytania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi w tekstach popularno-naukowych oraz specjalistycznych; domyślanie się znaczenia nieznanych słów w zakresie bloków tematycznych określonych w treści 3.

Strategie efektywnego słuchania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi; domyślanie się znaczenia nieznanych słów w zakresie bloków tematycznych określonych w treści 3.

Udzielanie odpowiedzi, udział w dyskusji oraz wyrażanie różnorodnych funkcji językowych w zakresie tematyki określonej w treści 3.

Redagowanie wybranych typów tekstów formalnych.

Nazwa zajęć: Język angielski B22

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie umiejętności:

1. potrafi tworzyć płynne wypowiedzi ustne na przygotowane tematy, prezentować i argumentować swoje stanowisko oraz innych osób na tematy związane ze swoim otoczeniem jak i na tematy ogólnoakademickie.

2. potrafi czytać ze zrozumieniem teksty w języku angielskim o charakterze ogólnym jak i akademickim, związane z kierunkiem studiów, oraz analizować ich treść i wybierać niezbędne informacje.

3. potrafi zrozumieć oryginalny materiał audio lub wideo na większość tematów dotyczących życia codziennego, kulturalnego i społecznego, na poziomie ogólnym jak i wychwycić niezbędne szczegóły.

4. potrafi przygotować i wygłosić prezentację na wybrany temat.

5. potrafi opracować teksty oraz wypowiedzi dotyczące życia społecznego, uniwersyteckiego i zawodowego.

6. potrafi redagować wybrane teksty w stylu formalnym.

7. potrafi uzupełniać i doskonalić nabytą wiedzę i umiejętności.

Treści programowe dla zajęć:

Przegląd i utrwalenie umiejętności w zakresie posługiwania się formami i funkcjami czasów gramatycznych odpowiednich dla poziomu B2.

Inne struktury gramatyczne potrzebne do wyrażania różnorodnych treści i opinii: strona bierna, następstwo czasów, zdania celu, porównania, rzeczowniki policzalne i niepoliczalne, przedimki.

Słownictwo dotyczące problematyki współczesnego świata w zakresie następujących tematów: system sprawiedliwości, przestępstwa internetowe, świat mediów i e-mediów, problematyka biznesu i ekonomii, reklamy, nowoczesne miasta, wystąpienia publiczne, problemy współczesnej nauki, tematyka science fiction oraz wybrane słownictwo akademickie i specjalistyczne związane z kierunkiem studiów.

Strategie efektywnego czytania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi w tekstach popularno-naukowych oraz specjalistycznych; domyślanie się znaczenia nieznanych słów w zakresie bloków tematycznych określonych w treści 3.

Strategie efektywnego słuchania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi; domyślanie się znaczenia nieznanych słów w zakresie bloków tematycznych określonych w treści 3.

Udzielanie odpowiedzi, udział w dyskusji oraz wyrażanie różnorodnych funkcji językowych w zakresie tematyki określonej w treści 3.

Redagowanie wybranych typów tekstów formalnych.

Nazwa zajęć: Język niemiecki A2

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie umiejętności:

1. potrafi porozumiewać się w rutynowych, prostych sytuacjach komunikacyjnych, wymagających jedynie bezpośredniej wymiany zdań na tematy znane i typowe. Potrafi w prosty sposób opisywać swoje pochodzenie i otoczenie, w którym żyje, a także poruszać sprawy związane z najważniejszymi potrzebami życia codziennego.

2. potrafi czytać ze zrozumieniem krótsze teksty w języku niemieckim o charakterze ogólnym.

3. potrafi zrozumieć prosty oryginalny materiał audio lub wideo z życia codziennego, kulturalnego i społecznego, na poziomie ogólnym jak i wychwycić niezbędne szczegóły.

Treści programowe dla zajęć:

Czasy gramatyczne potrzebne do wyrażania różnorodnych czynności osadzonych w czasach: czas Perfekt oraz Imperfekt dla czasowników mocnych i słabych oraz czasowników modalnych.

Inne struktury gramatyczne potrzebne do wyrażania różnorodnych treści i opinii: zaimek dzierżawczy w mianowniku, bierniku oraz celowniku, odmiana czasowników nieregularnych, okoliczniki czasu, stopniowanie przysłówków, zdania porównawcze.

Słownictwo dotyczące życia codziennego jak i ogólno-akademickie w zakresie następujących tematów: rodzina – członkowie rodziny, przebieg dnia w rodzinie – czynności dnia codziennego, obowiązki domowe, jedzenie i picie – produkty żywnościowe, przepisy na proste dania, posiłki, przyzwyczajenia żywieniowe, zakupy – lista zakupów, miary i wagi, zamawianie jedzenia, pogoda - zjawiska pogodowe, pory roku, zmiany klimatu, urlop i czas wolny – aktywności w czasie wolnym, miejsca wypoczynku, środki lokomocji.

Strategie efektywnego czytania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi; domyślanie się znaczenia nieznanych słów w zakresie bloków tematycznych określonych w treści 3.

Strategie efektywnego słuchania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi; domyślanie się znaczenia nieznanych słów w zakresie bloków tematycznych określonych w treści 3.

Udzielanie odpowiedzi, udział w dyskusji oraz wyrażanie różnorodnych funkcji językowych w zakresie: przeprowadzania oraz udziału w rozmowie kwalifikacyjnej o pracę, przedstawiania problemów, moderowania dyskusji oraz wyrażania opinii na tematy zawarte w treści 3.

Nazwa zajęć: **Język niemiecki B1**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie umiejętności:

1. potrafi tworzyć ustne wypowiedzi na przygotowane tematy, prezentować i argumentować swoje stanowisko oraz innych osób w zakresie problematyki związanej ze swoim otoczeniem jak i w zakresie tematyki ogólnoakademickiej.

2. potrafi czytać ze zrozumieniem teksty w języku niemieckim o charakterze ogólnym jak i akademickim oraz analizować ich treść i wybierać niezbędne informacje.

3. potrafi zrozumieć dostosowany do poziomu oryginalny materiał audio lub wideo na poziomie ogólnym oraz wychwytywać niezbędne szczegóły.

Treści programowe dla zajęć:

Czasy gramatyczne potrzebne do wyrażania różnorodnych czynności osadzonych w czasach: czas Perfekt oraz Imperfekt dla czasowników mocnych i słabych, czas przyszły Futur 1.

Inne struktury gramatyczne potrzebne do wyrażania różnorodnych treści i opinii: partykuły modalne, rekcja czasownika, czasowniki ruchu, werden + bezokolicznik, zdania względne, słowotwórstwo, przymki czasowe.

Słownictwo dotyczące życia codziennego jak i ogólnoakademickie w zakresie następujących tematów: dni świąteczne: przyjęcia i uroczystości z różnych okazji, święta, tradycje, obrzędy, zaproszenia, rady dla gości i gospodarzy uroczystości w drodze: środki komunikacji, zakup biletów, zachowanie na dworcu/ lotnisku, sposoby podróżowania, miejsca docelowe, sposoby spędzania czasu w poszczególnych miejscach (np. w górach, nad morzem) warunki noclegowe, wrażenia i przeżycia urlopowe, szczegółowy opis drogi, wymarzona podróż, przedmioty przydatne w podróży.

mieszkanie: wymarzony dom/mieszkanie, wyposażenie mieszkania, okolica miejsca zamieszkania, warunki mieszkaniowe, doświadczenia z mieszkania we wspólnocie mieszkaniowej, własna sytuacja mieszkaniowa, zamiana mieszkania

muzyka: instrumenty muzyczne, style muzyczne, gusty muzyczne, znani muzycy, koncert, przedstawienie muzyczne

Strategie efektywnego czytania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi; domyślanie się znaczenia nieznanych słów w zakresie bloków tematycznych określonych w treści 3.

Strategie efektywnego słuchania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi; domyślanie się znaczenia nieznanych słów w zakresie bloków tematycznych określonych w treści 3.

Udzielanie odpowiedzi, udział w dyskusji oraz wyrażanie różnorodnych funkcji językowych w zakresie: przeprowadzania oraz udziału w rozmowie kwalifikacyjnej o pracę, przedstawiania problemów, moderowania dyskusji oraz wyrażania opinii na tematy zawarte w treści 3.

Nazwa zajęć: **Język niemiecki B21**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie umiejętności:

1. potrafi tworzyć płynne wypowiedzi ustne na przygotowane tematy, prezentować i argumentować swoje stanowisko oraz innych osób na tematy związane ze swoim otoczeniem jak i na tematy ogólnoakademickie.
2. potrafi czytać ze zrozumieniem teksty w języku niemieckim o charakterze ogólnym jak i akademickim, związane z kierunkiem studiów, oraz analizować ich treść i wybierać niezbędne informacje.
3. potrafi zrozumieć oryginalny materiał audio lub wideo na większość tematów dotyczących życia codziennego, kulturalnego i społecznego, na poziomie ogólnym jak i wychwycić niezbędne szczegóły.
4. potrafi przygotować i wygłosić prezentację na wybrany temat.
5. potrafi opracować teksty oraz wypowiedzi dotyczące życia społecznego, uniwersyteckiego i zawodowego.
6. potrafi redagować wybrane teksty w stylu formalnym.
7. potrafi uzupełniać i doskonalić nabytą wiedzę oraz umiejętności.

Treści programowe dla zajęć:

Czasy gramatyczne potrzebne do wyrażania różnorodnych czynności osadzonych w czasach: czas Perfekt oraz Imperfekt dla czasowników mocnych i słabych oraz czasowników modalnych.

Inne struktury gramatyczne potrzebne do wyrażania różnorodnych treści i opinii: strona bierna, strona bierna z czasownikami modalnymi, Konjunktiv II, konektory, zdania okolicznikowe celu, zdania przydawkowe.

Słownictwo dotyczące życia codziennego jak i ogólnoakademickie w zakresie następujących tematów: relacje – relacje międzyludzkie, przyjaźń, cechy charakteru, charakterystyka dobrego przyjaciela, miłość, uczucia, etapy związku, trudności w związku, konflikty rodzinne, zdrowie – dbałość o zdrowie, zdrowe odżywianie, problemy i porady zdrowotne, nazwy chorób, czynności wykonywane przez lekarza i pacjenta, wizyta u lekarza, szkoła, uniwersytet – wybór studiów i szkoły wyższej, wymarzone studia, obowiązki studenta, życie studenckie, ścieżki kariery, finansowanie nauki, reklama - znaczenie reklamy, sztuczki stosowane w reklamie, wybory konsumenckie, podatność na reklamę, sukces w biznesie.

Strategie efektywnego czytania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi; domyślanie się znaczenia nieznanymi słów w zakresie bloków tematycznych określonych w treści 3.

Strategie efektywnego słuchania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi; domyślanie się znaczenia nieznanymi słów w zakresie bloków tematycznych określonych w treści 3.

Udzielanie odpowiedzi, udział w dyskusji oraz wyrażanie różnorodnych funkcji językowych w zakresie: przeprowadzania oraz udziału w rozmowie kwalifikacyjnej o pracę, przedstawiania problemów, moderowania dyskusji oraz wyrażania opinii na tematy zawarte w treści 3.

Nazwa zajęć: Język niemiecki B22

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie umiejętności:

1. potrafi tworzyć płynne wypowiedzi ustne na przygotowane tematy, prezentować i argumentować swoje stanowisko oraz innych osób na tematy związane ze swoim otoczeniem jak i na tematy ogólnoakademickie.
2. potrafi czytać ze zrozumieniem teksty w języku niemieckim o charakterze ogólnym jak i akademickim, związane z kierunkiem studiów, oraz analizować ich treść i wybierać niezbędne informacje.
3. potrafi zrozumieć oryginalny materiał audio lub wideo na większość tematów dotyczących życia codziennego, kulturalnego i społecznego, na poziomie ogólnym jak i wychwycić niezbędne szczegóły.
4. potrafi przygotować i wygłosić prezentację na wybrany temat.
5. opracować teksty oraz wypowiedzi dotyczące życia społecznego, uniwersyteckiego i zawodowego.
6. potrafi redagować wybrane teksty w stylu formalnym.
7. uzupełniać i doskonalić nabytą wiedzę i umiejętności.

Treści programowe dla zajęć:

Czasy gramatyczne potrzebne do wyrażania różnorodnych czynności osadzonych w czasach: czas Plusquamperfekt.

Inne struktury gramatyczne potrzebne do wyrażania różnorodnych treści i opinii: Konjunktiv – mowa zależna, formy strony biernej, Nomen, rekcja przymiotnika, imiesłów I i imiesłów II jako przydawka, zdania modalne.

Słownictwo dotyczące życia codziennego jak i ogólno-akademickie w zakresie następujących tematów: zawód i wykształcenie: nazwy zawodów, czynności i obowiązki typowe dla poszczególnych zawodów, atrybuty poszczególnych zawodów, wymarzony zawód, szczegółowy życiorys, kompetencje zawodowe, doświadczenie zawodowe, aplikacja, rozmowa o pracę, świadomość ciała i sport – dbałość o wygląd i kondycję fizyczną, pojęcie piękna, sport, sporty ekstremalne, media: rodzaje mediów, rola mediów, zalety i wady mediów społecznościowych, pieniądze: znaczenie pieniędzy, wydatki,

oszczędność, negocjowanie ceny, zwyczaje zakupowe, bank, usługi bankowe, usługi internetowe, zakupy przez Internet, bieda, bogactwo, inwestowanie pieniędzy.

Strategie efektywnego czytania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi; domyślanie się znaczenia nieznanych słów w zakresie bloków tematycznych określonych w treści 3.

Strategie efektywnego słuchania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi; domyślanie się znaczenia nieznanych słów w zakresie bloków tematycznych określonych w treści 3.

Udzielanie odpowiedzi, udział w dyskusji oraz wyrażanie różnorodnych funkcji językowych w zakresie: przeprowadzania oraz udziału w rozmowie kwalifikacyjnej o pracę, przedstawiania problemów, moderowania dyskusji oraz wyrażania opinii na tematy zawarte w treści 3.